

יום העצמאות ה-64 למדינת ישראל, תשע"ב

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-49

הנושא: צדק חברתי

בסיסן: "עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לְכַת עִם אֶ-לֹהֶיךָ" (מיכה ו', ח')

אוגדן מסכם

שנת ה-64 למדינת ישראל
שנת ה-49 לחידון התנ"ך העולמי
שנת ה-45 לשחרור ירושלים

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-49

מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי

רבנות אגף כוח האדם

טלפון. 03-7373551 פקס. 03-7376305

ד.צ. 01188 צה"ל

ועדת השאלות

רס"ן הרב מלאכי ראבד, שאול דוד, נריה פנחס, יוסף שער, דוד שמש

המערכת

עורך ומרכז החידון: רס"ן הרב מלאכי ראבד,

עורך ומפיק החידון: שאול דוד רס"ן (במיל')

עורך משנה: סרן שירן בן חיים

מזכירי המערכת: רנ"ג ישראל פיינשטיין, סגן הרב נחום נתנאל קינן, סמל ארז דמרי, רב"ט אביגיל ברגר,
רב"ט סהר מיארה, טורי טל קליין

יוצא לאור על ידי

מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי

בפיקודו של

תא"ל אלי שרמייסטר

יו"ר הנהלת חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק בדפוס או בכל אמצעי אלקטרוני או לפרסם בכל דרך שהיא

תוכן עניינים

5	דבר מרכז חידון התנ"ך - רס"ן הרב מלאכי ראבד
	סדר ברכות
8	ברכת ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו
10	ברכת שר החינוך, מר גדעון סער
14	ברכת יו"ר הסוכנות היהודית, מר נתן שרנסקי
16	ברכת קצין החינוך והנוער הראשי, תא"ל אלי שרמייסטר
19	ברכת יו"ר חבר השופטים ונשיאה החמישי של מדינת ישראל, מר יצחק נבון
21	נוהל ותקנון חידון התנ"ך העולמי
35	נציגי הנוער - חתני הארץ והתפוצות
43	תמונות מהווי המחנה
51	חידון התנ"ך העולמי
103	חידון התפוצות
145	חידון מוקדם בכתב
166	שמות הזוכים

מוקדש

לחברי ההנהלה העולמית

של חידון התנ"ך

שהלכו לעולמם

ד"ר יוסף בורג

פרופ' פייבל מלצר

אליעזר אלינר

הרב אלחנן סמואל

פרופ' חיים גבריהו

דב שפטיה

אלישע בירנבוים

יהא זכרם ברוך

דבר מרכז חידון התנ"ך העולמי, רס"ן הרב מלאכי ראבד

בד בבד עם מועד חגיגות יום העצמאות, נקראות פרשיות השבוע אחרי מות- קדושים. משל הדברים לרוממות משכן השכינה במדבר, אשר נתקדש בגבולות יראה, במותם של שני בני אהרן. כך מדינת ישראל, נתעטרה בתפארתה בהוד קדושתם של נספי השואה וחללי מערכות ישראל. אין אנו מבקשים מות קדושים, כי אם **קדושת חיים**.

בשנה זו, בחרה ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך כנושא מוביל את הצדק החברתי. הפסוק שנבחר כמוביל- מדברי הנביא מיכה, אשר העמיד את עיקרי עבודת האדם על שלשה דברים: **"עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לֵלֶכֶת עִם אֱ-לֹהֶיךָ"** (מיכה ו', ח').
צמצום זה של עיקרי עבודת האדם מצינו במקומות נוספים.

נאמר בתורה: **"לֹא תַעֲשׂוּ עֹל בְּמִשְׁפָּט, לֹא תִשָּׂא פְּנֵי דָל וְלֹא תִהְדָּר פְּנֵי גָדוֹל, בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ"** (ויקרא יט', טו').

אומר הספרא: **"בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ"** - "הווי דן את כל האדם לכף זכות" (קדושים, פרשה ב'). וכדברי הלל הזקן, המלמד את המתגייר: "מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך" (תלמוד בבלי, מסכת שבת, דף לא, ע"א).

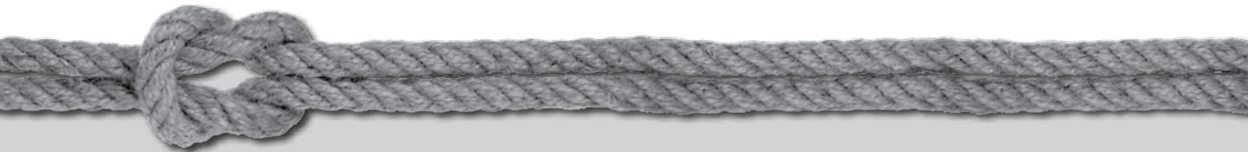
ומכאן ואילך, מכובדיי- "ואיך זיל גמור"....

חג עצמאות שמח!

סדר הברכות

ברכת ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו

קודם כל אני שמח לראות את ידידי, יו"ר הכנסת- ראובן ריבלין, אוהב תנ"ך, במקום שבו אתה יושב -
בראש חבר השופטים. אני מברך את חברי השופטים- חבריך השופטים.

וכמובן את ידידי, שר החינוך - גדעון סער,

שר המשפטים - יעקב נאמן,

סגן השר - מוזס,

סגנית השר - גילה גמליאל,

סגנית השר גאולה כהן - שלום לך גאולה, אוהבת תנ"ך.

חברי כנסת,

ראש עריית ירושלים - ניר ברקת,

יו"ר הסוכנות היהודית - נתן שרנסקי,

יו"ר הקרן הקיימת לישראל - אפי שטנצלר,

קצין חינוך ראשי - תא"ל אלי שרמייסטר, כל שנה עושה עבודה גדולה בעניין הזה, תודה לך ידידי.

וכך גם הרב הראשי לצה"ל - תא"ל רפי פרץ.

אני שמח לראות כאן נציגי תנועות נוער, וכמובן - את משפחות המתמודדים והמתמודדים עצמם.

אני יכול להעיד יחד עם רעייתי, שרה, עדות אישית איזה מתח נצבר אצל המשפחות שיושבות כאן והבנים והבנות שנמצאים כאן מאחורינו. הלב פועם וכל רגע רוצים לדעת ואי אפשר אפילו למסור את שאלת ה"ם, זה הכי נורא. אז אני מבין את ההתרגשות הגדולה, ואני חושב שכל מי שהגיע לבמה הזאת הוא אלוף ואלופה. כולם אלופים וכולם מצוינים.

השנה הזאת היא מיוחדת עבורי, משום שעשיתי חשבון שזו הפעם השביעית שאני עומד פה על הבמה הזאת בחידון התנ"ך ביום העצמאות, וזו הפעם הראשונה מהפעמים הללו שחמי האהוב, שמואל בן ארצי ד"ל, איננו איתנו. הוא תמיד עקב בעניין אחר השאלות, כמה פעמים היה פה איתנו, פעמים אחרות מן הבית, הוא ידע את התשובות לכולן בלי יוצא מן הכלל. הוא היה אוהב תנ"ך, חוקר תנ"ך, משורר, סופר ומי שלימד במשך 30 שנה- 30 שנה הוא החזיק חוג לתנ"ך למבוגרים בעמק יזרעאל, אותם אנשים 30

שנה! זאת אומרת שאהבת התנ"ך היוקדת בו זה דבר שהוא העביר לאחרים, קודם כל לבניו - שלושה מהם היו חתני תנ"ך, וגם לנכדו- בנינו אבנר.

אני מאחל לעצמי ומאחל למדינתי שהאהבה הזאת תלך ותתפשט, ואני יודע, גדעון, שאתה עושה מאמץ גדול להרחיב את לימוד התנ"ך, את ידיעת התנ"ך ואת אהבת התנ"ך בקרב עמנו. אני יכול לומר לכם שזוהי באמת אבן המסד של הקיום שלנו כאן. אני אמרתי לאחרונה לכמה מהמבקרים, ידידנו הנוצרים, שבאו הנה, אמרתי להם: "תלכו בארץ ותראו - כל המקומות האלה שמוזכרים בספר הספרים זה מקומות אמיתיים, בכולם התרחשו דברים אמיתיים." ומה שהתרחש שם זה ההתהוות של עמנו, הגעת אבותינו לארץ, ההתיישבות בארץ וההתבססות בה, צריבת התודעה שלנו, האמונה שלנו, החגים שלנו, התפילות שלנו, התקוות שלנו - זה הכל התרחש כאן, בארץ הזאת, ארץ התנ"ך וזאת הארץ שלנו, של כולנו.

ולכן למתמודדים הישראליים אני אומר: לכו מחיל לחיל. ולמתמודדים מחוץ לארץ אני אומר: עלו והצליחו!

חג שמח. תודה רבה לכם.

ברכת שר החינוך, חה"כ גדעון סער

בוקר טוב וחג שמח!

אדוני, יו"ר חבר השופטים - יו"ר הכנסת, ראובן ריבלין,

יו"ר הסוכנות היהודית - מר נתן שרנסקי,

קצין חינוך ראשי - תת אלוף אלי שרמייסטר,

שר המשפטים - יעקב נאמן,

ראש העיר ירושלים - ניר ברקת,

סגן שר החינוך - מנחם אליעזר מוזס,

סגנית השר - הגב' גילה גמליאל,

מנכ"לית משרד החינוך - דלית שטאבר,

משתתפי החידון שעל הבמה,

קהל נכבד!

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, ששיאו מתרחש בבוקרו של יום העצמאות של מדינת ישראל, הוא תמיד מאורע מרגש.

הוא מזכיר לנו מי אנחנו: עם-הספר. הוא מחבר אותנו ביום חג חידוש ריבונותנו במולדתנו ההיסטורית - לשורשים שלנו.

שורשינו כעם, שורשינו בארץ, יסודות קיומנו ואמונתנו. הוא מזכיר לנו: לכולנו מורשת משותפת, גורל אחד וייעוד משותף.

אנו רואים את בני הנוער שעל הבמה, שבחודשים האחרונים העמיקו בלימוד התנ"ך ומתמלאים שמחה וגאווה. אלה נערים ונערות שמכירים את תולדות עםם ומקורותיו.

בלימודם רכשו לא רק ידע אלא גם העמיקו, ללא ספק, בהבנת זהותם הלאומית, הדתית והערכית.

גבירותיי ורבותי, בוודאי תשמחו לשמוע, כי **גם השנה נרשמה עליה** במספר המשתתפים בחידון התנ"ך בארץ. השנה- אני מדבר רק על החידון בארץ- השתתפו 12,600 תלמידים בכל שלבי החידון, כ-800 יותר

מבשנה שעברה. וזאת אחרי שרק לפני שנתיים עמדנו על מספר של 6,600 תלמידים, כלומר הכפלנו את מספר התלמידים שמשותפים.

הגידול המשמעותי הזה בוודאי מצביע על העניין הגדל בלימוד התנ"ך. אני בעיקר שמח שהעליה שרשמה היא במספר המשותפים מקרב בת-הספר הממלכתיים.

לפני שנתיים זכינו לחדש את חידון התנ"ך הארצי למבוגרים, אחרי שלושה עשורים של היעדרות. בימים אלה נערך משרדי, על פי הנחייתי, לחידוש חידון התנ"ך למבוגרים לכלל הקהילות היהודיות, שיתקיים, ב"ה, בירושלים בחג החנוכה הקרוב.

גבירותיי ורבותיי,

בעדותו בפני וועדת פיל בנובמבר 1936 (ה' בשבט תרצ"ז) ביסס דוד בן-גוריון, מי שהיה לימים ראש הממשלה הראשון של ישראל, את זכותנו על הארץ - על התנ"ך.

הוא נטל את ספר התנ"ך מדוכן העדים עליו הושבעו העדים וענה ללורד - "זה הקושאן שלנו!...זכותנו לארץ ישראל נובעת לא מהמנדט הבריטי ולא מהצהרת בלפור, היא קודמת להם. היו"ר של הוועדה המלכותית אמר באחת הישיבות שהמנדט על ארץ ישראל הוא ה"בייבל" של הציונות. אני יכול לומר בשם העם היהודי את ההיפך: "התנ"ך הוא המנדט שלנו!"

ואכן, זכותנו על הארץ, לפני שהיא יונקת ממשפט העמים, מבוססת על ההיסטוריה של הארץ הזאת, על הקשר העמוק בן אלפי השנים בין עם-ישראל לארץ-ישראל.

יצטרף אלינו יותר מאוחר ראש הממשלה, בנימין נתניהו. אני מכאן מבקש לברך את ראש הממשלה שערב החג נתן לכאלף ומאתיים יהודים ולעם ישראל מתנה נפלאה: הכרה בשלושה ישובים בארץ-ישראל - ברוכין, סנסנה ורחלים - כישוים לכל דבר ועניין. **מכאן נשלח ברכת יישר כח** לראש הממשלה:

אנו מאמינים בכל לב, כי ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל היא מימוש של זכות. היא חזרה לארץ אבותינו. וזכות זו משולבת בזכותו של עם-ישראל לביטחון לאומי.

מאחר שקראתם היטב את התנ"ך אתם בוודאי יודעים היטב כי לבית-אל, כמו גם לחברון, הגיעו אברהם אבינו ויעקב אבינו לפני קרוב ל-4,000 שנה, הרבה לפני שהעסיקו את כותרות העיתונים בימינו.

חידון התנ"ך השנה הוא בסימן צדק חברתי.

הפסוק שנבחר מספר מיכה הוא: **"עֲשׂוֹת מְשֻׁפֵּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּעַ לְכֶת עִם אֱלֹהֶיךָ."** (מיכה ו', ח').

הנביא מיכה מציב את עבודת האלוהים על שלושה יסודות: משפט, חסד וצניעות. המשפט כולל את כל המצוות שבין אדם לחברו. החסד הוא השלב שמעל המשפט - העשייה שהיא לפני משורת הדין.

לא בכדי למשפט קודמת המילה "עֲשׂוֹת" - האדם מצווה ועליו לעשות. העשייה שהיא לפנים משורת הדין חייבת להיות כרוכה באהבה - באהבת החסד, ובעצם באהבת הזולת. רד"ק (רבי דוד בן יוסף קמחי, 1160-1235) מפרש: "ויעשה יותר מן הראוי לו".

היסוד השלישי של הצניעות הוא להיות אמיתי בדברים הנעשים בלב פנימה: אהבת האל ויראתו.

התשתית המוסרית- ערכית של התנ"ך, כפי שהדגיש, בצדק, יו"ר הסוכנות היהודית, היא תשתית של צדק חברתי, לפיה אין ערך לקיום המצוות שבין אדם למקום, אם האדם מפנה עורף למצוות שבין אדם לחברו שביסודן המשפט והצדקה.

אלה "ההפכים לְלַעֲנָה מְשֻׁפָּט וְצַדִּיקָה לְאֶרֶץ הַנִּיחֻי" (עמוס ה', ז'), כלשון הנביא עמוס, אינם יכולים לְרַצּוֹת את האל ע"י קיום מצוות שבין האדם למקום: "שִׁנְאַתִּי מְאַסְתִּי חֲגִיכֶם וְלֹא אֲרִיחַ בְּעֲצֻרְתֵיכֶם. כִּי אִם-תַּעֲלֹוּ לִי עֲלֹוֹת וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֲרַצֶּה וְשָׁלֹם מְרִיאֵיכֶם לֹא אֲבִיט" (שם, כ"א-כ"ב).

החברה הישראלית, שנשטפה בעשורים האחרונים באינדיבידואליזם, בחומרנות, באנוכיות, עוברת תהליכים של התפכחות ושינוי. התביעה לצדק חברתי מלווה ומאפיינת את העם היהודי מקדמת דנא.

המורשת שלנו היא מורשת של חתירה למשטר חברתי הוגן ומוסרי שאינו מפקיר את החלשים לגורלם. אמת- המידה המוסרית נתבעת גם מהפרט במערכת יחסיו עם הזולת.

לימוד התנ"ך וההתעמקות במקורותינו הם משאב בלתי נדלה לביסוס תפיסה המיוסדת על צדק חברתי ועל אהבת הזולת.

נשוב אל ספר הספרים. נפנים את סיפוריו ואת מסריו. את תולדות אבותינו וערכים של אהבת הארץ, מוסר וצדק חברתי.

בהצלחה לכם, המתמודדים בגמר החידון העולמי. עשייתם חיל עד כאן. העפלתם לשלב הגבוה ביותר בזכות ידענותכם שהיא בוודאי פרי חריצות ושקידה, אך גם, ללא ספק, אהבת התנ"ך.

ישר כח ובהצלחה!

חג שמח!

ברכת מר נתן שרנסקי, יו"ר הסוכנות היהודית

כידידים, שרים, חברי כנסת, שופטים וקודם כל מומחים צעירים שלנו בתנ"ך

השנה, בערך 20 אלף עולים עלו לארץ ישראל. עוד בערך 50 אלף יהודים צעירים באו לכל מיני תוכניות של חוויה ישראלית. אני מעריך שיותר מחצי מהם באו לישראל פעם ראשונה בחיים, מה שעושה רושם שכמעט על כל אחד שבא לראשונה לארץ ישראל זה שהתנ"ך הוא מדריך דרך ממש - מדריך לטיולים בארץ ישראל. הנה בגלבוש נפל שאול, הנה בעמק האלה לחמו דוד וגוליית, מקדש ברנע עד מחניים, על כל מקום יש מה לקרוא בתנ"ך. מה שצריך להרשים את כולנו זה שהתנ"ך הוא גם מדריך לשאלות הגדולות והמוסריות. אם אנחנו נשאל או נדבר - איפה המקור של דרישה לשוויון זכויות אדם? מאיפה בכלל כל הרעיון שלאדם יש זכויות? - ממהפכה צרפתית? מההצהרה על ארצות הברית? ממגנטה רקטא? לא! גם אלו שקבעו מסמכים אלה הולכים לתנ"ך - שבצלם אלוקים נברא אדם. ואם אנחנו שואלים, מה בדיוק המשמעות? אז התנ"ך גם מסביר לנו. זה גם זכות להיות נברא בצלם אלוקים, אבל זה גם שליחות להיות ראוי. זאת אומרת, שחיים צריכים להיות מלאי חסד, ורחמים, כמו שכתוב היום: לעשות משפט ולאהוב חסד, זאת אמרת להיות נאמן לצדק חברתי. ובדיוק כמו שבתנ"ך יש תיאורים של מקרים ומקומות, ככה יש תיאור איך לטפל בזר, בגר, בעני ובאחר. וכאשר אנחנו לחמנו בברית המועצות לשעבר, עוד לפני הרבה שנים, וגם לחמנו שם על זכויות של יהודים - להיות יהודים - וגם על זכויות אדם, אז היו אומרים: רגע, תחליטו, אתם בעד תיקון עולם? בעד זכויות אדם? או בעד אינטרסים של השבט שלכם? והיה ברור לנו שזה שטויות. אם יש לנו כוח לטפל בתיקון עולם, לעמוד מול האימפריה הזו, זה רק בגלל שיצאנו מעבודות והפכנו לאלה שנוצרו בצלם אלוקים.

היום - יש הרבה מתמודדים להיות קופירייטר בעניין של צדק חברתי, אז אני חייב יש קופירייטר לאכזב אותם. המקום כבר תפוס. הקב"ה הוא הקופירייטר של צדק חברתי. ובדיוק כמו שאתם היום מומחים גדולים בכל השבילים הכי קטנים של התנ"ך, כך אני בטוח שאתם יכולים להיות מומחים ומנהיגים שלנו בכל נושא של צדק חברתי.

תודה רבה ובהצלחה !

ברכת קצין החינוך והנוער הראשי ויו"ר ההנהלה העולמית, תא"ל אלי שרמייסטר

אדוני שר החינוך מר גדעון סער ורעייתו
כבוד שר המשפטים פרופסור יעקב נאמן.
כבוד יושב ראש הכנסת ויו"ר חבר השופטים מר ראובן ריבלין
ומכובדי השופטים
יו"ר הסוכנות היהודית, יו"ר הנשיאות מר נתן שרנסקי וחברי הנשיאות.
ראש העיר ירושלים מר ניר ברקת
סגני שרים, חברי כנסת,
כלת פרס ישראל, יו"ר בית אצ"ג, חברת הכנסת לשעבר יקיר תינו הגברת גאולה כהן
אלופי צה"ל
ידידי הרב הצבאי הראשי תת אלוף רפי פרץ
יו"ר הקרן הקיימת לישראל מר אפי שטנצלר
ראש האגף הביטחוני חברתי במשרד הביטחון עו"ד חיים בן עמי
חברי הנהלת חידון התנ"ך העולמי
מנכ"ל הסוכנות היהודית מר אלן הופמן
המנחה נצחי של חידון התנ"ך העולמי, האחד והיחיד - הד"ר אבשלום קור
מרכז החידון זו השנה החמישית הרב רס"ן מלאכי ראבד
מפקדים, ואנשי היקרים מחיל החינוך והנוער המופקדים על חידון התנ"ך הערכה רבה לכם.
חיילים,
משפחות
מתמודדים יקרים
אזרחי ישראל
מכובדי כולם,
חג עצמאות שמח.

הרב שמשון בן רפאל הירש, ממנהיגי היהדות האורתודוקסית בגרמניה במאה ה-19, כתב:

"כל אסונכם במצרים היה זה, שהייתם "גרים" שם, ובתור כאלה לא הייתם זכאים, לפי השקפת העמים, לאומה, למולדת, לקיום, ומותר היה לעשות בכם ככל העולה על רוחם. בתור גרים הייתם משוללי זכויות במצרים, וזה היה שורש העבדות והעיני שהוטל עליכם. על כן הישמרו לכם- זה לשון האזהרה-

פן תעמידו את זכויות האדם במדינתכם על יסוד אחר מאשר האנושות הטורה, שהיא שוכנת בלב כל

אדם באשר הוא אדם".

בשנה החולפת קיבלה השאיפה לצדק חברתי ביטוי עממי נרחב, בעולם עולו ואף בארץ. אלו הם פניה היפים של החברה הישראלית.

אך על כולנו לדעת, כי צדק חברתי אינו מסתכם במחיר המוצרים על מדפי החנויות, אלא ביכולת לבטא **אנושיות**, לראות את ה"אחר" בעיניים פקוחות, בגישה שוויונית, להגיש לו עזרה כשהוא נזקק לה, לשמור על כבודו ועל זכויותיו, לתמוך בו ולא- דווקא בעניינים שבחומר.

אולם, אלפי שנים לפני שהופיעו על בימת העולם התנועות החברתיות, הייתה כבר מובנית בתנ"ך החתירה לצדק חברתי: עוד מראשיתו, בסיפור הבריאה, הציב התנ"ך כהנחת יסוד את ערך השוויון בין בני האדם, שנבראו כולם בצלם אלוקים; חוקיה הסוציאליים של התורה תובעים מכל אדם לדאוג למחסורו של האחר, לפעול לתיקון עולם; דברי הנביאים הם הוכחה לקיומה של ממערכת ערכית המונחית על ידי רעיונות של צדקה ודאגה לאחר ולחלש בחברה, פרקי האבות היו ונתרו מופת לדפוסי חיים, שראשיתם צדק וגמילות חסדים וסופם גמילות חסדים;

רעיונות אלו הופנו אמנם כלפי העם היהודי, אולם הם ביטאו גם את השאיפה לצדק אוניברסאלי; הם לא הוגבלו רק לחזון אחרית הימים, אלא נגעו למערכת ערכים קיומית, לאורך כל שנות הגלות ואף בעת בה זכינו לעצמאות- במדינת ישראל.

ואכן, כבר בימיה הראשונים של התנועה הציונית עלתה במלוא עוצמתה השאלה: מה יהיה טיבה של חברת המופת, שתעוצב בבית הלאומי של העם היהודי? חרף המחלוקות האידיאולוגיות, שהתגלעו בין הזרמים השונים, התהוותה הסכמה רחבה בנוגע ליסודות הצדק והשוויון, עליהם תשותת התנועה הציונית עצמה וההתיישבות המתחדשת בארץ ישראל.

גם בעת האחרונה עוברת החברה הישראלית תהליך חשוב בהתפתחותה, ועוסקת בשאלות יסוד ביחס לערכים המנחים אותה. הסוגיות והמחלוקות שעולות על פני השטח, כאז כן עתה, מעידות דווקא על בגרותה של החברה ועל יכולתה להתמודד עם מתחים. הן עשויות להוביל לשיח מהותי ולחיזוקה.

והיכן מגיע שיח זה לשיאו?

ביטוי עמוק ויחיד במינו לתפיסה שוויונית, הדדמנות להיכרות הדדית בין נציגי המגזרים השונים של החברה הישראלית ניתנת למתהווה בשירות המשותף בצה"ל. משרתים בו כתף אל כתף יהודים ושאינם יהודים, ותיקים ועולים, חילוניים ודתיים, בני העיר ובני הכפר, כברים ונשים, עשירים וכאלה שידם אינה משגת.

אף שקיים חשש שהשונות החברתית בתשתיתו הערכית צבא ההגנה לישראל היא כי אין מקום לפערים חברתיים ויש לצאת כנגד אלו הנוהגים בגישה קיצונית, המנסים להבליט את ההבדלים בין הקבוצות השונות המשרתות בו ולהחריף את המחלוקות.

ייעודו של צה"ל, שהינו להגן על שלומם של אזרחי ישראל ועל גבולות המדינה לא ייכון ללא האחוזה והלכידות שאין בלתן, שהן הכרח בפעילות צבאית, במשימות ההגנה, בימי שגרה כבימי לחימה.

צה"ל נושא באחריות, שניתנה לו מיום הקמתו, לפעול כ"צבא העם", להמשיך ולגייס לשורותיו חיילים וחילות רבים ככל האפשר ולתת למשרתיו הזדמנויות שוות, באופן בלתי תלוי בנקודת המוצא התרבותית שלהם. צה"ל נושא באחריות להוות דוגמה ומופת לחברה הישראלית ולדאוג שערכיו החשובים והנורמות, הנהוגות בו, ישפיעו על עיצובה של החברה ועל מראה העתיד.

אנו מאמינים שצדק חברתי אינו תלוי במסד- הצבאי או האזרחי. הוא תלוי בראש ובראשונה בכל אחד ואחת מאיתנו. הוא ניזון מהצניעות, מהסובלנות שנגלה ומאהבת הזולת שנפגין, כפי שמבטא הפסוק שנבחר השנה: "עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוהיך".

צבא ההגנה לישראל שואב את תפיסתו המוסרית מערכי התנ"ך הנצחיים. כבוד האדם וחירותו, הרעות, הערבות ההדדית והאחריות, הם עוגן חשוב בתעודת הזהות הערכית שלו. אנו שואפים שערכים אלה ילוו את חיילי צה"ל ומפקדיו בשטחי האימונים ובשדות הקרב. אנו פועלים כדי שיהוו עבורם מצפן וינחו אותם ביחסייהם עם הזולת. תקוותנו, כמפקדים ומחנכים, היא שערכים אלה יעצבו את המשך דרכם גם לאחר שחרורם מצה"ל, כשיהפכו לאזרחי מדינת ישראל.

מהתנ"ך יצאה הקריאה: 'בצדק תשפטו עמיתך'; מהתנ"ך בקע הציווי 'צדק צדק תרדף'. מהתנ"ך למדנו שהצדק יכול להיעשות רק במקום שבו יש אחריות הדדית; שנדיבות הלב והנכונות לשאת בעול כתף אל כתף עם האחר הם תנאי לכינונה של חברה צודקת; שלזכויות חברתיות זכאים כולם: גם העבד, האמה והשפחה.

לאורו עלינו לחנך את בני הנוער.

כפי שהגדיר זאת ברל כצנלסון, בתנ"ך טמונה "הפילוסופיה של האנושות, חזון העתיד של האדם".

מכובדי כולם,

אנו חוגגים היום 64 שנות עצמאות. התקבצנו בחבל ארץ זה מכל רחבי תבל. באנו לכאן כדי לחיות יחד במדינה עצמאית וריבונית, יהודית ודמוקרטית. החיינו את שפת התנ"ך, בנינו מדינה משגשגת ומתקדמת. עם ישראל מורכב מגוונים שונים של זהויות, של השקפות עולם, של מוצא עדתי ותרבותי שונה.

אין לנו שאיפה ליצור אחיזות בין כולם, אלא אחדות. התנ"ך משותף לכולנו. אף שאת מסריו יכול כל אחד מאתנו לפרש ולתת להם ביטוי על פי השקפת עולמו הרי שעם תפיסתו החברתית יכולים להזדהות כולם.

אם נצליח להרים את קרנו של התנ"ך, להוריד את המחיצות בין העם ובין הספר, נוכל ליצור הזדהות של
ממש גם עם ערכיו, לא רק רעיונית אלא גם מעשית.

ואם כך ננהג, נקיים במלואו את הכתוב במגילת העצמאות: "מדינת ישראל תהא מושתתת על יסודות
החירות, הצדק והשלום לאור חזותם של נביאי ישראל".

מתמודדים יקרים, ראו בישראל את ביתכם, כי מדינת ישראל שלכם היא. עלו והצליחו, והחשוב מכל,
הפיקו הנאה מחידון התנ"ך.

גם ביום העצמאות תשע"ב נאמץ אל ליבנו את המשפחות השכולות, נאחל החלמה מלאה לפצועים
ונייחל לשובם במהרה של הנעדרים.

ואתם, מתמודדים יקרים, ראו בישראל את ביתכם, כי מדינת ישראל שלכם היא.
עלו והצליחו.

חג עצמאות שמח לכלל בית ישראל.

ברכת מר ראובן ריבלין יו"ר הכנסת, יו"ר חבר השופטים

המתמודדים מחכים לשאלות...

אדוני שר החינוך,

אדוני ראש העיר ירושלים,

יו"ר הנשיאות שלנו - סמל הציונות בת ימינו,

חבריי לנשיאות,

חבריי לחבר השופטים,

אדוני קצין חינוך ראשי,

נשא החידון השנה - צדק חברתי. חשיבותו היא לא רק בכך שהוא נוגע לאירועים אקטואליים שליוו אותנו בשנה החולפת, אלא בעיקר משום שהוא נוגע בצו הצדק שמלווה אותנו אלפי שנים מאז היותנו לעם.

אני מאחל לכם חתנים וכלות, מתמודדים ומתמודדות של חידון התנ"ך העולמי הצלחה רבה ומאמין בידע ובבקיאות שטמונים בכם.

אנחנו השופטים חייבים להיות קפדניים, אבל ליבנו עם כולכם.

בהצלחה!

ומכאן לשאלות - אדוני המנחה.

נוהל ותקנון

חידון התנ"ך העולמי ה-49

מבוא

התנ"ך הוא יסוד קיומנו כעם. בו מצויה זכותנו על ארץ ישראל. הוא קושר אותנו לעברנו ובו תקוותנו לעתיד.

התנ"ך הוא התשתית התרבותית לכלל ישראל כולו על פלגיו, גווניו ועדותיו.

החינוך היהודי בארץ ובתפוצות מבוסס בראש ובראשונה על התנ"ך. כל סוגי החינוך היהודי רואים בתנ"ך את מקורם העיקרי. מתוך ספר הספרים הם יונקים את עקרונותיהם ואת השקפות העולם הדתיות והחברתיות בעם ישראל.

חיזוק ועידוד הלימוד והעיון בתנ"ך הוא חובה ראשונה במעלה של כל מערכות החינוך היהודי בכל אתר ואתר.

חידון התנ"ך משמש אמצעי מצוין להעלאת חשיבות התנ"ך וקרנו בעיני הציבור בכלל, ובעיני הדור הצעיר בפרט.

חידון התנ"ך מתקיים ביום העצמאות למדינת ישראל.

א. המטרות

- להרחיב את חוגי הלומדים וההוגים בתנ"ך בקרב הנוער היהודי בעולם בכלל ובקרב הנוער בישראל בפרט. לקרב אותם לאהבת עם ישראל, ארץ ישראל, ומורשת ישראל.
- לסייע בטיפוח ערכים חינוכיים ברוח המורשת הנבואית ולהאיר את מקורות הלשון העברית.
- להוסיף מימד רוחני לחגיגות יום העצמאות של מדינת ישראל, וכלל ישראל.
- לעודד מפגש חינוכי לימודי בין בני הנוער היהודי מן הארץ והתפוצות.

ב. ההנהלה העולמית

בהנהלה העולמית מיוצגים גופים ממלכתיים לאומיים אלה:

- משרד החינוך - סינהל חברה ונוער
- משרד הביטחון - האגף הביטחוני חברתי
- מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי
- הרבנות הצבאית הראשית
- הסוכנות היהודית לארץ ישראל
- הקרן הקיימת לישראל - אגף לחינוך ונוער
- מרכז עולמי לתנ"ך, עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך
- ארגון נח"ת (נוער חובב תנ"ך)

ההנהלה העולמית תיוצג ע"י:

- משרד הביטחון - 4 נציגים
- משרד החינוך - 4 נציגים
- הסוכנות היהודית לארץ ישראל - 3 נציגים
- הקרן הקיימת לישראל - 2 נציגים
- ארגון נח"ת 1 - משקיף
- עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך - 1 משקיף

ההנהלה העולמית תתכנס לפחות 4 פעמים בשנה.

החלטות ההנהלה ייקבעו בהצבעות רוב.

יהול החידון וריכוזו יהיו באחריות מפקדת קצין חינוך והנוער הראשי.

קצין חינוך והנוער הראשי הוא יו"ר ההנהלה העולמית.

לישיבות ההנהלה העולמית יוזמנו, לפי הצורך נציגים הקשורים בביצוע החידון כגון: תקשורת, מרכז מחנה התנ"ך וכו'.

כמו כן ישתתפו בישיבות ההנהלה ויוסיפו מידיעתם וניסיונם: מפקח החידון מר שאול דוד ומחבר השאלות מר נריה פנחס.

ג. המשתתפים

זכאים ליטול חלק בחידון בני נוער יהודים מהתפוצות שיהיו עד יום העצמאות באותה שנה בני 14-18, או שלומדים בכיתות ט'-יב'.

לכל ריכוז יהודי בכל מדינה הזכות לשגר מתמודדים שייצגו את מדינתם בחידון. מספר הנציגים ייקבע עפ"י החלטת ההנהלה.

יהודי התפוצות אינם יכולים להיות מיוצגים על ידי ילדי שליחים, או ילדי נציגים של גורמים ישראלים. מועמד שהשתתף בעבר במחנה חידון התנ"ך אינו יכול להשתתף פעם נוספת בחידון. בכל מדינה ייקבע הגוף המוסמך להודיע למרכז החידון את שמות המתמודדים לחידון העולמי, באמצעות הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני. המועד האחרון להגשת שמות המתמודדים, כחודש לפני פתיחת מחנה התנ"ך.

ד. חומר החידון ונושאו המרכזי

חומר החידון ייקבע אחת לשלש שנים על ידי ההנהלה העולמית.

החומר יוצע ע"י ועדת מחברי השאלות שיביאו בחשבון גם את הספרים והפרקים בתנ"ך הנלמדים עפ"י תכנית הלימודים של משרד החינוך והתרבות בביה"ס הכללי והדתי.

הנושא המרכזי בכל שנה יתבסס על הנושא השנתי הלימודי הנקבע על ידי המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות ומרכז ההסברה, ו/או ההנהלה העולמית.

תשובות לשאלות החידון, יתקבלו אך ורק מחומר הבחינה שנקבע לחידון.

ה. חידונים ארציים

החידונים המקדימים בכל מדינה יבוצעו בשלבים אחדים, בהתאם לתנאי המקום והחלטות המוסדות המקומיים ובכפוף לתקנון ההנהלה.

מוצע לערוך בשלב ראשון מבחן ארצי בכתב לכל הנרשמים לשם בחירת המתמודדים, בערים או מחוזות. נבחרים המחוזות או הערים יוזמנו לחידון ארצי בו ייבחרו נציגיהם לחידון התפוצות ולחידון התנ"ך העולמי.

ו. מחנה התנ"ך

נציגי המדינות המשתתפים בחידון יגיעו למחנה התנ"ך בראשית השבוע הראשון שלאחר חג הפסח. בכל מקרה, לא יגיעו למחנה יותר מ-4 מתמודדים מאותה מדינה. הודעה מפורטת תישלח על ידי מרכז החידון העולמי.

ז. אירוח, סיורים, הדרכה ופיזור

הנציגים יתקבלו בשדה התעופה על ידי נציגי מרכז החידון שידאגו לכל צרכיהם כגון: הסעות, לינה, מזון, וסיורים לימודיים בימי שהותם בישראל עד לסיום מחנה התנ"ך. תינתן הדרכה בכל הנוגע לסדרי החידון וייערך תרגול לקראת ההופעה הציבורית.

ח. תרגומים

השאלות והתשובות בחידון ייאמרו בעברית. לנציגים שאינם שולטים בשפה העברית יתורגמו השאלות בכתב ובע"פ לשפה המדוברת במדינתם. למדינות יימסרו אחת לשלש שנים שמות התרגומים (עם חומר החידון) אשר בהם יתורגמו השאלות בחידונים.

ט. חידון פומבי לנציגי התפוצות

לכל נציגי התפוצות ייערך מבחן פומבי, במקום ובאופן אשר יוחלט ע"י ההנהלה העולמית, שבו ייבחרו חתן או כלת הנוער בתפוצות ושני סגנים. הקריטריון להתמודדות בחידון התפוצות הינו: נציג מכל מדינה שצבר את מספר הנקודות הגבוהות ביותר מבין חברי מדינתו. בנוסף, מבין המתמודדים שנותרו יעלו בעלי מספר הנקודות הגבוה ביותר כמספר המקומות שיוותרו להשלמת המכסה.

י. מבחן בכתב

מספר ימים לפני חידון הגמר ייערך מבחן בכתב. הנקודות שנצברו בחידון בכתב יצורפו לנקודות שייצברו בחידון התפוצות והעולמי.

יא. חידון הגמר

בחידון הגמר ישתתפו עד 16 מנציגי התפוצות וישראל שצברו מירב הנקודות בחידון בכתב.

יב. כרטיסי שאלות

לכל נבחן/ת יינתן כרטיס שאלה, שעליו כתובה השאלה בעברית ובלועזית, לפני שהוא יישאל בע"פ, ועליו להשיב עליה לאלתר. החל הנבחן להשיב על השאלה, שהה, ביקש לחזור על כל השאלה או על חלקה ולא השיב, שוקל חבר השופטים ומחליט אם להפסיקו או להתיר לו להמשיך, הכל לפי מהלך התשובה.

יג. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו יו"ר וארבעה שופטים שייבחרו על ידי ההנהלה העולמית.

היו"ר מכריז על הניקוד ומפקח על רישומו ועל סיכומו.

היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים והערות מיותרות אחרות ומסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל נבחן. אין היו"ר מחווה דעתו בפומבי על טיב השאלות או על טיב תרגומיהן.

בחבר הנשיאות ישתתפו נציגי הגופים השותפים במפעל החידון.

יד. המנחה

בפתח החידון מוסר המנחה לנבחנים ולציבור מידע על שלבי החידון וסדריו ומציג בפני הציבור את הנבחרים, חבר השופטים, וכל איש שייקרא אל הבמה.

המנחה דואג למסור לכל נבחן את הכרטיס עליו כתובה השאלה שיישאל. דואג לחלוקת ולאיסוף דפי השאלות הזהות שבכתב באמצעות מזכירת החידון.

המנחה קורא לנבחנים, למאזינים ולצופים את כל שאלות החידון. אין המנחה מתערב במהלך השיפוט.

טו. נאומים

זמן הנאומים בפתיחת החידון הפומבי לא יעלה על שלש דקות לנאום.

על נושאי הנאומים להעביר את תכנם למרכז החידון לא יאוחר משבוע לפני תאריך החידון.

טז. ניקוד

לפני כל מחזור שאלות מכריז המנחה מהו מספר הנקודות המירבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה שלמה ונכונה. השיב הנבחן תשובה חלקית, יקבע היו"ר בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות לנבחן נקודות וכמה.

לא השיב הנבחן על השאלה, או שהשיב תשובה לא נכונה, מכריז היו"ר חבר השופטים - "אין מענה". בגליון רישום הנקודות יירשם: 0.

יז. שאלות שאין עליהן מענה

יש לקרוא לנבחנים ולקהל המאזינים את התשובות הנכונות לשאלות שנשאלו ולא ניתנו עליהן תשובות מלאות או חלקיות על ידי הנבחנים.

תשובות השופטים תהיינה בהירות וקצרות ככל האפשר ואין צורך לקרוא את כל התשובה ככתבה וכלשונה ואת הפסוק הנלווה אליה.

יח. ערעורים

חבר השופטים הוא הגוף הפוסק בעת ההפסקות בערעורים שיוגשו בכתב.

על פסקם של השופטים בהענקת נקודות אין לערער אחר תום החידון.

יט. חתן/כלת תנ"ך עולמי/ת לנוער יהודי וארבעה סגנים

נוסף לחתן או לכלת התנ"ך העולמי/ת לנוער, יוכרזו לסגנים ארבעה מן הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר ויזכו בתעודות מתאימות ובספרים. בין החמישה שהגיעו למקומות הראשונים ייכלל נציג התפוצות שצבר מספר הנקודות הגדול ביותר מכל עמיתיו מהתפוצות.

צברו שניים מהמתמודדים במספר נקודות מירבי שווה בשלב האחרון יוכתרו שניהם בתואר חתן/כלת תנ"ך עולמי לנוער.

כ. חריגות מן התקנון

הנהלה העולמית לחידון התנ"ך מוסמכת לאשר, בעת הצורך, חריגות מן ההנחיות הכלולות בתקנון זה

נספח לתקנון

א. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו:

- יושב ראש נבחר ע"י ההנהלה העולמית.
- מחבר השאלות.
- רב צבאי.
- אישיות ציבורית אשר תומלץ ע"י שר החינוך.
- נציג מטעם מינהל חברה ונוער במשרד החינוך.

בחבר הנשיאות יכהנו:

- יו"ר הסוכנות היהודית {יו"ר}.
- מנכ"ל הסוכנות היהודית.
- יו"ר דירקטוריון קק"ל.
- הרב הראשי לצה"ל.
- נציג משרד הבטחון.
- נציג ההנהלה העולמית.

ב. הענקת פרסים

הפרסים בחידונים ייקבעו ע"י ההנהלה העולמית ויוענקו ע"י הגורמים הבאים:

בחידון התפוצות:

• חתן/כלה	• קצין החינוך והנוער הראשי
• סגן ראשון	• נציג משרד הביטחון
• סגן שני	• נציג הסוכנות היהודית
• סגן שלישי	• נציג קק"ל

בחידון העולמי:

• חתן/כלה	• ראש הממשלה
• סגן ראשון	• ראש הממשלה
• סגן שני	• יו"ר דירקטוריון קק"ל
• סגן שלישי	• ראש האגף הבטחוני - חברתי
• סגן רביעי	• ראש העיר ירושלים/ מרכז חידון התנ"ך

חומר החידון

תורה

בראשית כל הפרקים

שמות א-כד, לא-לד

ויקרא יט, כד-כה

במדבר י-יז, כ-כה, כז, לב

דברים כ-כז, כט-לד

נביאים ראשונים

יהושע א-יא, יד, יז-יח, כב-כד

שופטים כל הפרקים

שמואל א' כל הפרקים

שמואל ב' כל הפרקים

מלכים א' כל הפרקים

מלכים ב' כל הפרקים

נביאים אחרונים

ישעיה א-ב, ח-יב, ס-סה, מט-נו

ירמיה א-ב, כו-מג

יחזקאל א-ד, לג-לד, לו-לט

יואל כל הפרקים

עמוס כל הפרקים

עובדיה כל פרק א

יונה כל הפרקים

מיכה כל הפרקים

חגי כל הפרקים

זכריה א-ט, יד

מלאכי כל הפרקים

כתובים

תהלים קכ-קלד

משלי י-כא

איוב א-ב, מב

רות כל הפרקים

קהלת כל הפרקים

דניאל א, ט, י

עזרא א, ג, ז, ט, י

נחמיה א-ה, ח-יג

ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך

תא"ל אלי שרמייסטר	יו"ר ההנהלה העולמית
מר יוסי לוי	משרד החינוך
מר שלמה ונטורה	
גב' מיכל דה האן	
עו"ד חיים בן עמי	משרד הביטחון
מר רפי בנאי	הסוכנות היהודית
מר אהרון בר	קרן קיימת לישראל
ד"ר יהושע אדלר	המרכז העולמי לתנ"ך
מר אביעזר בן משיח	
מר נריה פנחס	מחבר השאלות
מר דוד שמש	יועץ לועדת השאלות
רס"ן הרב מלאכי ראבד	הפקת החידון
רס"ן (במיל') שאול דוד	
מר שלומי גולדברג (משקיף)	הטלויזיה הישראלית

מתורגמנים

מר אריאל קרייטמן	ספרדית
גב' אילנה גודמן	אנגלית
גב' אוולינה לוטרסטיין	הולנדית
גב' דבורה שוורץ	צרפתית
מר משה פרסי	טורקית
גב' אנה פרלשטיין	רוסית
גב' בוגנה פבליש	פולנית
מר אלי הומבורגר	פורטוגזית
מר ראובן יתיב	הונגרית
גב' ביאנקה שטוביה	רומנית

צוות הפקת חידון התנ"ך ה'תשע"ב

מרכז החידון	רס"ן הרב מלאכי ראבד
מפיק החידון	רס"ן (מיל') שאול דוד
מחבר שאלות חידון התנ"ך העולמי	מר נריה פנחס
מחבר שאלות חידון התפוצות	מר יוסף שער
מנחה	ד"ר אבשלום קור
רכז הפקה	סרן שירן בן חיים
במאי סרטונים	ישעיהו פורסטנברג
תחקירן	איתי סופרין
מפקד המחנה	סרן (מיל') יצחקי פלהיימר
מפיק חידון התפוצות	אלי ויסברט
ע. מפיק החידון העולמי	דוד אוזן
ע. מפיק חידון התפוצות	סרן הרב נחום נתנאל קינן
מנהל הפקה	אייל רוטשילד
רב מחנה החידון	אלי שיינפלד
יחסי ציבור	יואב ריבק
אחראי תרגומים	סרן (מיל') שמעון נצר
אחראי קליטת מתמודדים	יהונתן קליין
מחשוב	דודי אורן
במאי טלויזיה	אמנון אוסמן
ע. במאי	אסנת מקובקי
הפקת טלויזיה	סמי אמסלם
עריכה גרפית	S.R. Media
דפוס	דפוס איילון
עוזרי מרכז החידון	רנ"ג ישראל פינשטיין
	יפרח אהרון
	ליאור תלמור
	מאיר ונחוצקר

סגל מחנה חידון התנ"ך תשע"ב

סרן (מיל') יצחקי פלהיימר - מפקד מחנה החידון

אלי שיינפלד - רב מחנה החידון

סג"ם נגה עדני - ע.מפקד מחנה החידון

תמר קליינרמן

שרה פרנקל

שי-לי פלטיין

נוי בר

גילי סלומון

נעם בלאו

אלינה בלכסן

שירה דוד

שגיא וינטרמן

ריק ירט

רוני כהן

מרג' לאיטס

מדריכי נוער חובב תנ"ך (נח"ת)

הודיה אקשטיין

עדי הירשקורן

הדר טרפל ורטל

דוד מישקין

יהודה רייספלר

אביעד שלמה מוריה

נציגי הנוער

חתני הארץ והתפוצות

יצחק ג'יימי צאלח
אנגליה

זהבה נעמי רוזנבלום
אוסטרליה

עמליה קמפ
אנגליה

סתתיהו ליכטיג
אוסטרליה

יונית לולקין
ארגנטינה

גבריאאל אפל
אירלנד

שמואל מרינברג
ארגנטינה

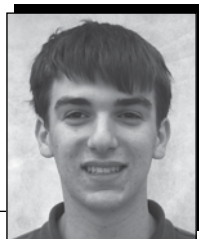
רחל ג'ניפר בישופ
אנגליה

ויקטוריה אביבה גצורה
בלרוס

אפרים סוקולר
ארה"ב

יצחק פז סטוקרנד
ברזיל

ג'ונה צ'יל
ארה"ב

ישעיהו בלט
ברזיל

גרשון ברוך סביץ
ארה"ב

רבקה פינטו
ברזיל

עקיבא אברמוביץ
ארה"ב

דניאל סבאג
הולנד

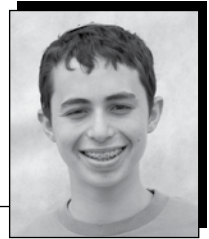
שרה עינב ישעיהו
ברזיל

ג'ורדנה קלמר
הונגריה

מתניהו מת'יו דיסלר
דרום אפיקה

אליעזר ארול עזוז
טורקיה

עידן הורוביץ
דרום אפיקה

דינה דיאנה איס
טורקיה

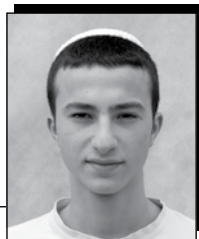
אופירה לינק
הולנד

סנדרה ברינייתה
ליטא

יובל באומהפט
ישראל

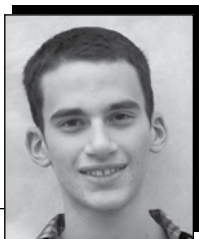
תמרה רובינובה
ליטא

בועז בן דב
ישראל

אבהו אלברטו עבוד
מקסיקו

אבשלום אדלר
ישראל

אליהו ח'ליפה
מקסיקו

אלחנן בלוק
ישראל

עובדיה עבאדי
פנמה

נתנאל גוגנהיים - כ"ץ
מקסיקו

אורלי אבחצירא
צרפת

רפאל טורקיה כהן
מקסיקו

דוד הרצוג
צרפת

דניאל סטנקובסקי
פולין

נעמי טויל
צרפת

אפרת מימון
פנמה

גדיאל אילן נחמנוביץ'
קוסטה ריקה

אלישבע חיה סגרון
צרפת

אהרן גולדברג
קנדה

אליהו בצלאל ווטניק
קולומביה

ג'ורדנה מגד
קנדה

משה עמנואל אסטבס
קולומביה

ישעיהו פרידמן
קנדה

פרומה ניקול אוסטרובסקי
קולומביה

מיכאל מרציאנו
שוויץ

רבקה סבוביץ
קנדה

מרים באטריקס ספיצר
רומניה

ליאנה צוקר
רומניה

רפאל מסן
שוויץ

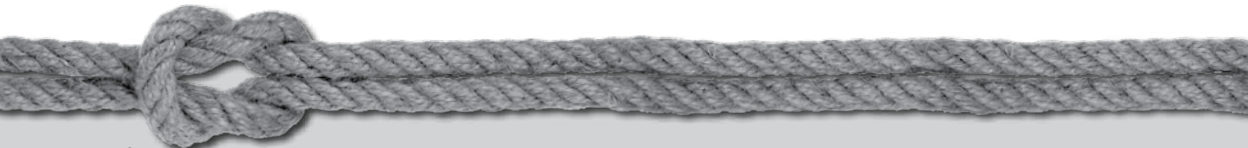

תמונות

מחידון התנ"ך

והמחנה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי תשע"ב

משתתפי החידון בארץ והתפוצות בפתיחת החידון

חבר הנשיאות והשופטים בחידון התני"ך

ראש הממשלה מעניק את התעודה ונס החידון לחתן התני"ך העולמי לשנת תשע"ב

ראש הממשלה מעניק את התעודה לסגן הראשון לחתן התנ"ך העולמי לשנת תשע"ב

חתן התנ"ך העולמי וסגנו לצד ראש הממשלה, שר החינוך, קח"ר ומרכז החידון

חתני התנ"ך לנוער יהודי התפוצות לשנת תשע"ב

מתמודדי הידון במפגש עם ראש הממשלה ושר החינוך

ששתתפי סחנה החידון במהלך טיול ביכפר קדם

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשיע"ב

הנשיאות

מר נתן שרנסקי, יו"ר
יו"ר הסוכנות היהודית

תא"ל הרב רפי פרץ,
הרב הראשי לצה"ל

מר אפי שטנצלר,
יו"ר דירקטוריון קק"ל

מר אלן הופמן,
מנכ"ל הסוכנות היהודית

עו"ד חיים בן עמי,
ראש האגף הביטחוני- חברתי במשרד הביטחון

מר יוסף שער,
נציג ההנהלה העולמית

השופטים

שופטי החידון העולמי

חה"כ ראובן ריבלין, יו"ר
יו" הכנסת

מר נריה פנחס
מחבר השאלות

ד"ר אברהם ליפשיץ
ראש חינוך מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך

עו"ד משה הרשקוביץ
סגן מנהל מחוז ת"א במשרד החינוך

מנחה: הד"ר אבשלום קור

מבנה החידון ושלביו

הניקוד	הנושא	המשתתפים	השלב
50	מבחן מוקדם בכתב	53	קדם פומבי
10	שאלות מלוות בקטעי סרטים השאלות מוצגות על ידי 16 אישים.	16	פומבי שלב ראשון
איפוס ניקוד			
30	שאלות בזק באמצעות מחשב זיהוי אישים באמצעות רמזים	7-8	פומבי שלב שני
20	שאלת ראש הממשלה מר בנימין נתניהו שאלה זהה בכתב בסיסן: צדק חברתי "עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד"	4-5	פומבי שלב שלישי
איפוס ניקוד			
12	שאלות בזק להכרעה שלב "ראש בראש"	2	פומבי שלב רביעי

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ב
החידון הפומבי - ירושלים

השלב הראשון

בשלב זה יישאל כל נבחן שאלה אחת הקשורה באירוע
מקראי שיש לו זיקה לנושא החידון.

בשלב זה השאלות מוגשות על ידי אישים שחוו בעצמם
אירועים הדומים לנושאים המוצגים בשאלה.

בפתח כל שאלה תינתן סקירה קצרה מפי האיש על פועלו בתחום המדובר.

כל שאלה היא בת שני חלקים.

תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-5 נקודות

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-10 נקודות.

הנושא: הדגל בכותל - מלחמת ששת הימים המגישים: יורם זמוש, מ"פ בחטיבת הצנחנים. משה חילוא, קשר מ"פ

דוד המלך כבש את ירושלים מידי תושביה הנכרים
”וַיִּלְךָ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם... וַיִּלְכְּדוּ דָוִד אֶת מִצְדַת צִיּוֹן”

א. מידי מי כבש את העיר?

ב. כיצד קרא דוד לעיר לאחר כיבושה?

תשובה

א. מידי היבוסים.

ב. עיר דוד - וַיִּקְרָא לָהּ עִיר דָּוִד.

”בֵּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מָלָךְ: בְּחֶבְרוֹן מָלָךְ עַל יְהוּדָה שְׁבַע שָׁנִים וְשָׁשָׁה חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַם מָלָךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה: וַיִּלְךָ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם אֶל הַיְבֻסִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד לֹא תִבּוֹא הִנֵּה כִּי אִם הִסִּירָה הָעָרִים וְהַפְּסָחִים לֹא אִמְרוּ לֹא יָבֹא דָּוִד הִנֵּה: וַיִּלְכְּדוּ דָּוִד אֶת מִצְדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד: וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל מִפְּהַיְבֻסִי יָגַע בְּצַנּוֹר וְאֶת הַפְּסָחִים וְאֶת הָעָרִים שָׁנְאִי נִפְּשׂוּ דָּוִד עַל כֵּן יֹאמְרוּ עֹנֵר וּפְסָח לֹא יָבֹאוּ אֶל הַבַּיִת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּמִצְדָה וַיִּקְרָא לָהּ עִיר דָּוִד וַיִּבְנוּ דָּוִד סָבִיב מִן הַמְּלֹאָה וּבַיְתָה: וַיִּלְךָ דָּוִד הַלֹּךְ וְגָדוֹל וְהָאֱלֹהִי צָבָאוֹת עִמּוֹ”

שמואל ב' ה' 4-10

הנושא: אגמון החולה - קק"ל המגיש: קובי סמרנו, מנכ"ל אגמון החולה

הכתוב אוסר לקלל אנשים בנימוק:
"פי עוף השמים יוליה את הקול, ובעל כנפים יגיד דבר"

א. מי אמר זאת?

ב. אילו אנשים מציין הכתוב?

תשובה

א. שלמה/קהלת.

ב. מלך, עשיר - "גם במדעה מלך אל תקלל ובחדרי משכבה אל תקלל עשיר".
הערה: די לציין אחד מהם

"בעצלתים יפוך המקרה ובשפלות ידים ידלף הבית: לשחוק עשים לחם ויזון ישפוח חיים
והכסף יענה את הכל: גם במדעה מלך אל תקלל ובחדרי משכבה אל תקלל עשיר פי עוף
השמים יוליה את הקול ובעל כנפים יגיד דבר:"

קהלת י' 18-20

הנושא: "הזמנה לשקט" - מוזיאון הילדים הישראלי בחולון המגישים: תמי אסולין בשפת הסימנים, תמי לבוביץ

קול דממה דקה היה חלק מהתגלות ה' אל נביא:

"ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר האש קול דממה דקה"

א. מי הנביא?

ב. היכן היתה ההתגלות?

תשובה

א. אליהו.

ב. הר חורב.

"ויקם ויאכל וישתה וילך בכת האכילה ההיא ארבעים יום וארבעים לילה עד הר האלהים
חרב: ויבא שם אל המערה וילן שם והנה דבר ה' אליו ויאמר לו מה לך פה אליהו: ויאמר קנא
קנאתי לה' אלהי צבאות פי עזבו בריתה בני ישראל את מזבחתיה הרסו ואת נביאיה הרגו
בחרב ואנתר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה: ויאמר צא ועמדת בהר לפני ה' והנה ה'
עבר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני ה' לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש לא
ברעש ה': ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר האש קול דממה דקה: ויהי כשמוע אליהו ויגלט
פניו באדירתו ויצא ויעמוד פתח המערה והנה אליו קול ויאמר מה לך פה אליהו: ויאמר קנא
קנאתי לה' אלהי צבאות פי עזבו בריתה בני ישראל את מזבחתיה הרסו ואת נביאיה הרגו
בחרב ואנתר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה: ויאמר ה' אליו לך שוב לדרכך מדברה
דמשק ובאת ומשחת את חזאל למלך על ארם: ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל
ואת אלישע בן שפט מאבל מחולה תמשח לנביא תחתיה:"

מלכים א' יט' 9-16

הנושא: השואה, "לאסוף את השברים" המגישה: סטלה קנובל, ניצולת שואה

נביא תיאר קשר מיוחד שהיה בין איש לכבשתו
”ותגדל עמו... מפתו תאכל ומכסו תשתה... ותהי לו כבת”

א. מי הנביא?

ב. על ידי מי נלקחה הכבשה?

תשובה

א. נתן הנביא.

ב. האיש העשיר.

”וישלח ה' את נתן אל דוד ויבא אליו ויאמר לו שני אנשים היו בעיר אחת אחד עשיר ואחד ראש: לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד: ולרש אין כל כי אם כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם בנו יחדו מפתו תאכל ומכסו תשתה ובחיקו תשכב ותהי לו כבת: ויבא ה' לאיש העשיר ויחמל לקחת מצאנו ומבקריו לעשות לארמ הבא לו ויחך את כבשת האיש הראש ויעשה לאיש הבא אליו: ויחר אף דוד באיש מאד ויאמר אל נתן חי ה' כי בן מות האיש העשה זאת: ואת הכבשה ישלם אך בעתים עקב אשר עשה את הדבר הזה ועל אשר לא חמל: ויאמר נתן אל דוד אתה האיש פה אמר ה' אלהי ישראל אנכי משחתיך למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול: ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך בחיקך ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם מעט ואספה לך פהנה וכהנה: ומדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע בעיני את אנשי החתי חרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון: ועתה לא תסור חרב מביתך עד עולם עקב כי בזתני ותקח את אשת אנשי החתי להיות לך לאשה:”

שמאל ב' יב' 1-10

הנושא: מטוס עיטם

המגיש: סגן יהושע מקונן, קצין אחזקה בעיטם

בתיאור אחת ממלחמות עם ישראל על אויביו נאמר:

"מן שמים נלחמו, הכוכבים ממסלותם נלחמו..."

א. מי תיאר זאת בדבריו?

ב. באיזו מלחמה מדובר?

תשובה

א. דבורה הנביאה וברק בן אבינועם.

ב. מלחמת דבורה וברק נגד יבין מלך כנען ושר צבאו סיסרא.

"וַיִּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יַבִּין מֶלֶךְ כְּנַעַן לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַלּוֹךְ וַקְשָׁה עַל יַבִּין מֶלֶךְ כְּנַעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יַבִּין מֶלֶךְ כְּנַעַן: וַתֵּשֶׁר דְּבוּרָה וַבָּרַק בֶּן אֲבִינֵעָם בַּיּוֹם הַהוּא לְאִמּוֹר: בְּפָרַעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְנַדֵּב עִם בָּרְכוּ ה': שָׁמְעוּ מְלָכִים הָאֲזִינוּ רִזְזִים אֲנֹכִי לַה' אֲנֹכִי אֲשִׁירָה אֲזַמֵּר לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ה' בְּצִאתָהּ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדָהּ מִשְׁדָּה אָדוּם אֶרֶץ רְעֵשָׁה גַם שָׁמַיִם נָטְפוּ גַם עֲבִים נָטְפוּ מִיָּם: הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי ה' זֶה סִינֵי מִפְּנֵי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בָּאוּ מְלָכִים נִלְחְמוּ אִזּוּ נִלְחְמוּ מְלָכִי כְנַעַן בַּתְּעֵנָה עַל מִי מִגְדוֹ בְּצַעַ פְּסוֹף לֹא לָקְחוּ: מִן שָׁמַיִם נִלְחְמוּ הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלוֹתָם נִלְחְמוּ עִם סִיסְרָא: נַחַל קִישׁוֹן גָּרַפָם נַחַל קְדוּזִים נַחַל קִישׁוֹן תִּתְדַרְכֵי נִפְשֵׁי עוֹז: אִזּוּ הִלְכוּ עִקְבֵי סוּס מִדְּהָרוֹת דְּהָרוֹת אֲבִירָיו:"

שופטים ה' 1-22

הנושא: ירושלים

המגיש: חיים באר, סופר

בשיבת ציון, בימי נחמיה, מסופר על הדאגה לאיכלוסה של ירושלים
”והעיר רחבת ידים וגדולה והעם מעט בתוכה ואין בתים בנוים”

א. על איזה חלק מהעם הוטל לעבור לגור בירושלים?

ב. כיצד נקבעו האנשים העולים לשבת בירושלים?

תשובה

א. אחד מן העשרה - ”להביא אחד מן העשרה לשבת בירושלם עיר הקודש, ותשע הידות בערים”.

ב. באמצעות גורלות.

”וישבו שרי העם בירושלם ושאר העם הפילו גורלות להביא אחד מן העשרה לשבת
בירושלם עיר הקודש ותשע הידות בערים: ויברכו העם לכל האנשים המתנדבים לשבת
בירושלם: ואלה ראשי המדינה אשר ישבו בירושלם ובערי יהודה ישבו איש באחוזתו
בעריהם ישראל הפהנים והלויים והנתינים ובני עבדי שלמה: ובירושלם ישבו מבני יהודה
ומבני בנגמן מבני יהודה עתיה בן עזיה בן זכריה בן אמריה בן שפטיה בן מהללאל מבני
פרץ: ומעשיה בן פרוץ בן כל חזה בן חזיה בן עדיה בן יזריב בן זכריה בן השלני: כל בני פרץ
הישבים בירושלם ארבע מאות ששים ושמנה אנשי חיל:”

נחמיה יא' 1-6

שאלה מס' 7

הנושא: ספורט ימי

המגישה: לי קורזיץ, אלופת עולם בגלישת גלים

בתפילתו אל ה' אמר הנביא:

"ותשליכני מצולה בלבב ימים, ונהר יסבבני, כל משפריה וגליה עלי עברו"

א. סי הנביא?

ב. מהיכן נשא את תפילתו לה'?

תשובה

א. יונה.

ב. מסעי הדג/ הדגה.

"וימן ה' דג גדול לבלע את יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות: ויתפלל יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה: ויאמר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני מבטן שאול שונעת שמיעת קולי: ותשליכני מצולה בלבב ימים ונהר יסבבני כל משפריה וגליה עלי עברו: ונאני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אה אוסוף להביט אל היכל קדשך: אפפוני מים עד נפש תהום יסבבני סוף חבוש לראשי: לקצבי הרים ירדתי הארץ ברחיה בעדי לעולם ותעל משחת תמי ה' אלהי:"

יונה ב' 1-7

הנושא: ארכיאולוגיה

המגיש: פרופ' רוני רייך, החוג לארכיאולוגיה, אוניברסיטת חיפה

בקע היה משקלו של נזם זהב שניתן לאשה

"וַיִּקַּח הָאִישׁ נְזָם זָהָב בְּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל יָדָיָהּ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:"

א. מי האשה?

ב. בעבור מה ניתנו לה התכשיטים?

תשובה

א. רבקה.

ב. השקתה את אליעזר עבד אברהם ואת הגמלים.

"וַיְהִי הוּא טָרַם כֶּלֶה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לְבְתוּאֵל בֶּן מִלְכָּה אִשְׁתׁ נַחֲוֹר אַחֵי אַבְרָהָם וְכַדָּה עַל שְׂכָמָה: וְהַנְּעִר טַבַּת מִרְאָה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כַדָּה וַתַּעַל: וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לְקִרְאָתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאִינִי נָא מְעַט מִיָּם מִכַּדָּה: וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדֹנָי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כַּדָּה עַל יָדָהּ וַתִּשְׁקָהּ: וַתִּכְלַל לְהַשְׁקִתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ אֲשׂאֵב עַד אִם כִּלּוֹ לְשִׁתּוֹת: וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּה אֶל הַשְּׂקָת וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל הַבְּאֵר לְשֹׂאֵב וַתִּשְׂאֵב לְכָל גַּמְלֵיוֹ: וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיתִי ה' דְּרַכּוּ אִם לֹא: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוֹ הַגַּמְלִים לְשִׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נְזָם זָהָב בְּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל יָדָיָהּ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם: וַיֹּאמֶר בֵּת מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הִישׁ בַּיִת אֲבִיךָ מְקוֹם לְנוֹ לָלִין: וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֵּת בְּתוּאֵל אֲנֹכִי בֶן מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנַחֲוֹר:"

בראשית כד' 15-24

הנושא: בית הספר המקצועי עתיד בקריה למחקר גרעיני, דימונה המגישים: מתן לוי, אדיר ברופקר

בעת מעמד חגיגי, התפלל המנהיג לה', שישמע לתפילת עמו בעת צרתם, ונימק:

"כִּי עָמְדָה וְנִחַלְתָּהּ הֵם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם, מִתּוֹךְ כּוֹר הַבְּרָזָל"

א. מי המנהיג?

ב. באיזה מעמד התפלל המנהיג?

תשובה

א. שלמה המלך.

ב. חנוכת בית המקדש הראשון שבירושלים, העלאת ארון ברית ה' מעיר דוד לבית המקדש.

"אִזְּוֹ יִקְהַל שְׁלֹמֹה אֶת זְקֵנָי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת נְשִׂאֵי הָאֲבוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְרוּשְׁלָם לְהַעֲלוֹת אֶת אֲרוֹן בְּרִית ה' מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן... כִּי יַחְטְאוּ לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא יַחְטֵא וְאֲנִפְתָּ בָם וְנִתְתָּם לְפָנַי אוֹיֵב וְשָׂבוּם שְׂבִיָּהֶם אֶל אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה: וְהִשִּׁיבוּ אֵל לָבָם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָשְׁבוּ שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שְׂבִיָּהֶם לֵאמֹר חָטְאנוּ וְהִעֵוִינוּ רָשָׁעֵנוּ: וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכֹל לְבָבָם וּבְכֹל נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֲבֹתָם אֲשֶׁר שָׁבוּ אֲתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דְרָךְ אֲרָצָם אֲשֶׁר נִתְּתָה לְאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ וְהִבִּיתָ אֲשֶׁר בְּנִיתִי לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבִתָּךְ אֶת תְּפִלָּתָם וְאֶת תְּחִנָּתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם: וְסַלַּחְתָּ לְעַמּוּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ וּלְכָל פְּשָׁעֵיהֶם אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בְּךָ וְנִתְתָּם לְרַחֲמִים לְפָנַי שְׂבִיָּהֶם וְרַחֲמוּם: כִּי עָמְדָה וְנִחַלְתָּהּ הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוֹר הַבְּרָזָל: לְהִיּוֹת עֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֵל תְּחִנָּת עַבְדְּךָ וְאֵל תְּחִנָּת עָמְךָ יִשְׂרָאֵל לְשִׁמְעֵ אֵלֵיהֶם בְּכֹל קְרָאָם אֵלֶיךָ: כִּי אֲתָה הַבְּדִלְתָּם לָךְ לְנִחַלְתָּהּ מִכָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדְּךָ בְּהוֹצִיאֶךָ אֶת אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם ה' אֱלֹהִים... וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לָהּ בְּקָר עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלְף וְצִאֵן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלְף וַיִּחַנְּבוּ אֶת בַּיִת ה' הַמֶּלֶךְ וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: "

הנושא: אלי"ן - מסע אופניים המגישה: רחל פסטמן

הכתוב מספר על מסעם של שני אנשים:

"ויעברו בְּהַר אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ שְׁעָלִים... וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ יְמִינִי "

א. מי הם האנשים?

ב. מה היתה מטרת המסע?

תשובה

א. שאול ונער.

ב. חיפשו את האתונות שאבדו.

"וַיְהִי אִישׁ מִבְּנֵי־מִין וַיִּשְׁמוּ קִישׁ בֶּן אֲבִיאל בֶּן צְרוּר בֶּן בְּכוֹרֵת בֶּן אֶפְרַיִם בֶּן אִישׁ יְמִינִי גִבּוֹר חֵזֶל; וְלוֹ הָיָה בֶן וַיִּשְׁמוּ שְׂאוּל בְּחֹזֶר וְטוֹב וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשְׁכֻּמוֹ וּמַעֲלָה גְבוּהַ מִכָּל הָעָם; וַתֵּאבְדְּנָה הָאֲתָנוֹת לְקִישׁ אָבִי שְׂאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֵל שְׂאוּל בְּנוֹ קַח נָא אֶתְךָ אֶת אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לֵךְ בְּקֹשׁ אֶת הָאֲתָנוֹת: וַיַּעֲבֹר בְּהַר אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ שְׁעָלִים וְלֹא מִצְאוּ וַיַּעֲבֹרוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָלִים וְאִין וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ יְמִינִי וְלֹא מִצְאוּ: הִקְפָּה בָּאוּ בְּאֶרֶץ צוּר וַשְׂאוּל אָמַר לְנִעְרוֹ אֲשֶׁר עִמּוֹ לָכֹה וּנְשׁוּבָה פֶּן יַחְדָּל אָבִי מִן הָאֲתָנוֹת וְדָאָג לָנוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה נָא אִישׁ אֱלֹהִים בְּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כָּל אֲשֶׁר יְדַבֵּר בּוֹא יְבוֹא עִתָּה וְלָכֹה שָׁם אוּלַי יִגִּיד לָנוּ אֶת דְּרָכָנוּ אֲשֶׁר הִלְכָנוּ עֲלֵיהֶ: וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לְנִעְרוֹ וְהִנֵּה יֵלֵךְ וּמָה נְבִיא לְאִישׁ כִּי הִלָּחֵם אֶזְלָ מִפְּלִינוּ וַתִּשְׁוֶרָה אִין לְהִבִּיא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים מָה אֶתְנוּ:"

שמואל ט' 7-1

הנושא: משפחת טל, חצור, עובדי פרי גליל המגישים: יצחק טל- מלגזן, שמחה טל - עובדת ייצור

איש אחד סיפר על מסירותו הרבה לעבודה למרות התנאים הקשים:
"ביום אכלני חרב, וקרח בלילה, ותדד שנתי מעיני".

א. מי האיש?

ב. מה היה עיסוקו?

תשובה

א. יעקב.

ב. רועה צאן. רעה את צאן לבן.

"ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחר: כי מששת את כל כלי מוצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיה ויזכרו בין שנינו: זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי: טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבת יום וגנבת לילה: הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנת מעיני: זה לי עשרים שנה בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי בנתך ושש שנים בצאנך ותחלף את משפחתי עשרת מנים: לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק ה'ה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויזכח אמש:"

בראשית לא' 36-42

הנושא: מעבדת תרבות דימונה - תיאטרון דימונה המגיש: אוהד קנולר- שחקן, ממקימי מעבדת תרבות דימונה

כשרון משחק של איש מישראל סייע לו להינצל ממבקשי נפשו :

"וַיִּשְׁנֶנּוּ אֶת טַעֲמוֹ בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּתְהַלֵּל בְּיָדָם... וַיִּזְרַד רִירוֹ אֶל זְקֵנוֹ"

א. מי האיש?

ב. באיזה אופן סייע כשרון המשחק להצלתו?

תשובה

א. דוד.

ב. אכיש מלך גת התרשם שהמדובר באיש משוגע ולא בדוד הגבור- "הִנֵּה תָּרָאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי: חֲסַר מִשְׁגָּעִים אָנִי".

"וַיִּקָּם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוֹל וַיָּבֵא אֶל אַכִּישׁ מֶלֶךְ גַּת: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אַכִּישׁ אֵלָיו הֲלוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הַלּוֹא לָזָה יַעֲנֶנּוּ בְּמַחְלוֹת לֵאמֹר הִפֵּה שְׂאוֹל בְּאַלְפֵינוּ וְדָוִד בְּרַבְבֵּתֵינוּ: וַיִּשֶׂם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּלִבּוֹ וַיֵּרָא מֵאֹד מִפְּנֵי אַכִּישׁ מֶלֶךְ גַּת: וַיִּשְׁנֶנּוּ אֶת טַעֲמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהַלֵּל בְּיָדָם וַיִּתְּנוּ עַל דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיִּזְרַד רִירוֹ אֶל זְקֵנוֹ: וַיֹּאמְרוּ אַכִּישׁ אֶל עַבְדָּיו הִנֵּה תָּרָאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי: חֲסַר מִשְׁגָּעִים אָנִי כִּי הִבֵּאתֶם אֶת זֶה לְהַשְׁתַּגֵּעַ עָלַי הִנֵּה יָבוֹא אֵלַי בֵּיתִי:"

שמואל א' כא' 16-11

הנושא: טיל תמוז

המגישה: רב"ט אורטל שמעוני, מדריכה בחיל התותחנים

על מידת כשירותם המבצעית של קבוצת לוחמים מספר הכתוב:

"כָּל זֶה, קִלְעַ בְּאֶבֶן אֶל הַשְּׁעָרָה, וְלֹא יַחְטֵא "

א. מיהי קבוצת הלוחמים שהצטיינו בקליעה?

ב. באיזו מלחמה השתתפו הלוחמים האלו ?

תשובה

א. בני בנימין.

ב. במלחמה נגד שבטי ישראל (בשל מעשה פילגש בגבעה).

"וַיֵּאָסֹף כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים: וַיִּשְׁלְחוּ שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל אַנְשִׁים בְּכָל שְׁבֹטֵי בְנֵימִן לֵאמֹר מָה הָרַעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נְהִיִּתָה בְּכֶם: וַעֲתָה תָּנוּ אֶת הָאֲנָשִׁים בְּנֵי בְלִיעֵל אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וְנִמְיִתֶם וּנְבַעְרָה רְעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ בְנֵי בְנֵימִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אַחֵיהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי בְנֵימִן מִן הָעָרִים הַגְּבֻעָתָה לְצִאת לְמִלְחָמָה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְפָּקְדוּ בְנֵי בְנֵימִן בַּיּוֹם הַהוּא מִהָעָרִים עֲשָׂרִים וְשֵׁשָׁה אֶלְפֵי אִישׁ שְׁלֹף חֶרֶב לְבַד מִיִּשְׁבֵי הַגְּבֻעָה הַתְּפָקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בַּחוּר: מִכָּל הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בַּחוּר אֶטֶר יָד יְמִינוֹ כָּל זֶה קִלְעַ בְּאֶבֶן אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יַחְטֵא: וַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הַתְּפָקְדוּ לְבַד מִבְּנֵימִן אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלְפֵי אִישׁ שְׁלֹף חֶרֶב כָּל זֶה אִישׁ מִלְחָמָה: וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְמִלְחָמָה עִם בְּנֵימִן וַיַּעֲרֹכוּ אֹתָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל הַגְּבֻעָה:"

שופטים כ' 20-11

הנושא: כפר הסטודנטים שיזף המגשים: שמיל אדלר, נועם קושניר

על איש מישראל מסופר שהתיישב גם בחבלי הנגב
”ויסע משם...ארצה הנגב, וישב בין קדש ובין שור”

א. מי האיש?

ב. באיזו עיר גר בתום מסע זה?

תשובה

א. אברהם

ב. גרר.

הערה: ניתן לקבל גם באר שבע.

”ויגרא ה' אל אברם ויאמר לזרעה אתה את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו: ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אלה בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה': ויסע אברם הלוח ונסוע הנגב... ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר: ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה... ויצב אברהם את שבע כבשת הצאן לבדקו: ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנח שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה: ויאמר כי את שבע כבשת תקח מדי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת: על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם: ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים: ויסע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם: ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:”

בראשית יב 9-5, כ' 1-2 כא' 28-34

הנושא: אלופת ישראל בכדורגל הפועל עירוני קרית שמונה

המגיש: שמעון אבוחצירה, הפועל עירוני קרית שמונה

הכתוב מספר על השמחה הגדולה שהיתה בקריה בעת המלכת מלך:

”והעם מחללים בחללים, ושומחים שמחה גדולה... ותהם הקריה”

א. מי המלך שנמשח?

ב. היכן נמשח למלך?

תשובה:

א. שלמה המלך.

ב. בגיחון.

”וירד צדוק הכהן ונתן הנביא ובגיהו בן יהוידע והפרתי והפילתי וירכבו את שלמה על פרדת המלך דוד וילכו אתו על גחון ויניחו צדוק הכהן את קרן השמן מן האהל וימשח את שלמה ויתקעו בשופר ויאמרו כל העם יחי המלך שלמה ויעלו כל העם אחריו והעם מחללים בחללים ושומחים שמחה גדולה ותבקע הארץ בקולם וישמע אדניהו וכל הקראים אשר אתו והם כלו לאכל וישמע יואב את קול השופר ויאמר מדוע קול הקריה הומה: עודנו כדבר והנה יונתן בן אביהר הכהן בא ויאמר אדניהו בא פי איש חיל אתה וטוב תבשר: ויען יונתן ויאמר לאדניהו אבל אדנינו המלך דוד המליך את שלמה: וישלח אתו המלך את צדוק הכהן ואת נתן הנביא ובגיהו בן יהוידע והפרתי והפילתי וירכבו אתו על פרדת המלך וימשחו אתו צדוק הכהן ונתן הנביא למלך בגחון ויעלו משם שומחים ותהם הקריה הוא הקול אשר שמעתם: וגם ישב שלמה על כסא המלוכה: וגם באו עבדי המלך לברך את אדנינו המלך דוד לאמר ייטב אלהים את שם שלמה משמה ויגדל את כסאו מכסאך וישתחו המלך על המשכן: וגם ככה אמר המלך ברוך ה' אלהי ישראל אשר נתן היום ישב על כסאי ועיני ראות:”

הנושא: כפר נהר הירדן המגישים: מסארווה בסיל, ירדן יהלום

קבוצת אנשים פנתה לנביא בבקשה:

"גִּלְכָּה נָא עַד הַיַּרְדֵּן... וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שָׁם, מְקוֹם לְשֶׁבֶת "

א. מי הנביא?

ב. מה היתה הסיבה לבקשתם?

תשובה

א. אלישע.

ב. מקום המגורים הקודם היה צר. "הִנֵּה נָא הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צָר מְאֹד".

"וַיֹּאמְרוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים אֶל אֱלִישָׁע הִנֵּה נָא הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צָר מְאֹד: גִּלְכָּה נָא עַד הַיַּרְדֵּן וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אַחַת וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שָׁם מְקוֹם לְשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר לָכֵן: וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוּאֵל נָא וְלָךְ אֶת עֵבְדֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֵלָּךְ: וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה וַיִּגְזְרוּ הָעֵצִים: וַיְהִי הָאֶחָד מִפִּיל הַקּוֹרָה וְאֶת הַבְּרִזָּל נָפַל אֶל הַמַּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אָהָה אֲדֹנָי וְהוּא שְׂאוּל: וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנָּה נָפַל וַיִּרְאֶהוּ אֶת הַמְּקוֹם וַיִּקְצֹב עֵץ וַיִּשְׁלַךְ שָׁמָּה וַיִּצָּר הַבְּרִזָּל: וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחֶהוּ:"

מלכים ב' ו' 1-7

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ב

החידון הפומבי - ירושלים

השלב השני

בחלק הראשון

זיהוי אישיות מקראית על פי רמזים

לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאישיות מקראית אחת
זיהה הנבחן את האישיות על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות
זיהה הנבחן את האישיות על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות
זיהה הנבחן את האישיות על פי שלשה רמזים - יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי האישיות: 25 שניות

בחלק השני

על הנבחן להשיב על חמש שאלות

השאלות יוצגו לפני כל נבחן באמצעות משחק מחשב
הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן:

תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות
במענה על חמש השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך של: 20 נקודות

הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא : 60 שניות

אם זיהה הנבחן בחלק הראשון את האישיות על פי הרמז הראשון
וענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בשלב השני
יזכה בבונוס של 2 נקודות נוספות

בשלב השני בשני חלקיו ניתן לצבור: 30 נקודות

שאלה מס' 1

זהה את שם האישיית על פי הרמזים

רמז מס' 1: קשיטה אַחַת

"וְהָיָה שָׁבִיב אֶת שְׁבוּת אִיּוֹב בְּהִתְפַּלֵּל בְּעַד רַעְיוֹ וַיִּסְפָּה אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנָה: וַיִּבְאוּ אֵלָיו כָּל אֲחָיו וְכָל אֲחִיוֹתָיו וְכָל יְדָעָיו לְפָנָיו וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיִּגְדּוּ לוֹ וַיִּנְחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל הַרְעָה אֲשֶׁר הִבִּיֵּא ה' עָלָיו וַיִּתְּנוּ לוֹ אִישׁ קִשְׁיָטָה אַחַת וְאִישׁ נָזָם זָהָב אַחַד: וְהָיָה בְּרֹךְ אֶת אַחֲרֵית אִיּוֹב מִרֵּאשִׁיתוֹ וַיְהִי לוֹ אַרְבָּעָה עֶשְׂרֵת אֶלְפֵי צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֶלְפִים גְּמָלִים וְאֶלְפֵי צִמְד בְּקָר וְאֶלְפֵי אֲתוֹנוֹת: "

איוב סב' 10-12

רמז מס' 2: היו לו שבעה בנים ושלוש בנות

"אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עֹזַי אִיּוֹב שְׁמוֹ וַהֲהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וַיֵּשֶׁר וַיִּירָא אֱלֹהִים וְסָר מִרְעֵ: וַיִּזְלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיְהִי מִקְנָהוּ שִׁבְעַת אֶלְפֵי צֹאן וְשִׁלְשַׁת אֶלְפֵי גְמָלִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צִמְד בְּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבָדָה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל בְּנֵי קְדָם: "

איוב א' 1-3

רמז מס' 3: גר בארץ עוי

"אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עֹזַי אִיּוֹב שְׁמוֹ וַהֲהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וַיֵּשֶׁר וַיִּירָא אֱלֹהִים וְסָר מִרְעֵ: וַיִּזְלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיְהִי מִקְנָהוּ שִׁבְעַת אֶלְפֵי צֹאן וְשִׁלְשַׁת אֶלְפֵי גְמָלִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צִמְד בְּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבָדָה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל בְּנֵי קְדָם: "

איוב א' 1-3

שם האישיית: איוב

שאלה מס' 1 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
יהושע ה' 13	יהושע	מי שאל: הֲלֹנוּ אִתָּהּ אִם לְצַרְיָנוּ?	2
שמואל א' יב' 3	שמואל	מי אמר: "אֵת שׁוֹר מִי לָקַחְתִּי וְחִמּוֹר מִי לָקַחְתִּי וְאֵת מִי עָשִׂקְתִּי?"	3
זכריה ט' 11	זכריה	מי אמר: "גַּם אֶת בְּדָם בְּרִיתְךָ שָׁלַחְתִּי אֲסִירְךָ מִבּוֹר אֵין מַיִם בוֹ?"	4
מלכים ב' כא' 1	מנשה	על מי נאמר: "בֶּן שְׁתֵּים עָשָׂר שָׁנָה... בְּמָלְכוֹ וְחִמְשֵׁים וְחִמֵּשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם?"	5
משלי טו' 23	וְדַבֵּר בְּעֵתוֹ מֵה טוֹב	השלם את הפסוק: שִׁמְחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנֵה פִּי	6

שאלה מס' 2

זוהי את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: היה על יד נהר חדקל

"וביום עשרים וארבעה לחדש הראשון ואני הייתי על יד הנהר הגדול הוא חדקל ואש א
את עיני וארא והנה איש אחד לבוש בדים ומתניו חגרים בכתם אופז: וגויתו כתרשיש ופניו
כמראה ברק ועיניו כלפידי אש וזרעתי ומרגלתי פניו נחשת קלל וקול דבריו כקול המון:
וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל חרדה
גדלה נפלה עליהם ויברחו בהחבא:"

דניאל י' 4-7

רמז מס' 2: שמו הארמי: בלטשאצר

"ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה: וישם להם שר הסריסים שמות וישם ׀
לדניאל בלטשאצר ולחנניה שדרף ולמישאל מישף ולעזריה עבד נגו:"

דניאל א' 6-7

רמז מס' 3: איש חסדות

"ויסף ויגע בי כמראה אדם ויחזקני: ויאמר אל תירא איש חסדות שלום לך חזק וחזק וכדברו
עמי התחזקתי ואמרה ידבר אדני פי חזקתני:"

דניאל י' 18-19

שם האישיות: דניאל

שאלה מס' 2 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
בראשית מא' 40	יוסף	למי נאמר: "אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל כמך?"	2
מלכים א' יג' 4	ירבעם בן נבט	על מי נאמר: "ותיבש ידו אשר שלח עליו ולא יכל להשיבה אליו:"	3
מיכה ה' 1	מיכה	מי אמר: "ואתה בית לחם אפרתה צעיר להיות באלפי יהודה?"	4
מלכים א' כב' 42	יהושפט	על מי נאמר: "בן שלשים וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש שנה מלך בירושלם?"	5
משלי יא' 14	ותשועה ברב יועץ	השלם את הפסוק: באין תחבלות יפל עם	6

שאלה מס' 3

זהה את שם האישיית על פי הרמזים

רמז מס' 1: נצטוו לטמון אבנים גדלות בפלט בפלגן

"ויהי דבר ה' אל ירמיהו בתחפנחס לאמר: קח בידך אבנים גדלות וטמנתם בפלט בפלגן אשר בפתח בית פרעה בתחפנחס לעיני אנשים יהודים: ואמרת אליהם כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל הנני שלח ולקחתי את נבוכדנאצר מלך בבל עבדי ושמתי כסאו מפעל לאבנים האלה אשר טמנת ונטה את שפירי עליהם:"

ירמיה מג' 10-8

רמז מס' 2: טבע בטיט

"ויאמרו השרים אל המלך יומת נא את האיש הזה כי על כן הוא מרפא את ידי אנשי המלחמה הנשארים בעיר הזאת ואת ידי כל העם לדבר אליהם פדברים האלה כי האיש הזה איננו דרש לשלום לעם הזה כי אם לרעה: ויאמר המלך צדקיהו הנה הוא בידכם כי אין המלך יוכל אתכם דבר: ויקחו את ירמיהו וישלכו אתו אל הבור מלפיהו בן המלך אשר בתצר הפטרה וישלחו את ירמיהו בחבלים ובבור אין מים כי אם טיט ויטבע ירמיהו בטיט:"

ירמיה לח' 6-4

רמז מס' 3: מן הפהנים אשר בענתות

"דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הפהנים אשר בענתות בארץ בנימין: אשר הקה דבר ה' אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עד תם עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלם בחדש החמישי:"

ירמיה א' 3-1

שם האישייות: ירמיהו

שיאלה מוס' 3 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
במדבר כב' 6	בלעם	למי נאמר: "כי ידעתי את אשר תברך מברכך ואשר תאור יואר?"	2
מלכים א' כא' 2	נבות	למי נאמר: "תנה לי את פרמך ויהי לי לגן ירק כי הוא קרוב אצל ביתי?"	3
ישעיה סג' 2	ישעיה	מי אמר: "כי תעבר בפנים אתה אני ובנהרות לא ישטפוה?"	4
מלכים ב' ח' 26	אחזיהו (בן יהורם)	על מי נאמר: "בן עשרים ושתים שנה...במלכו ושנה אחת מלך בירושלם?"	5
משלי י" 2	וצדקה תציל ממות	השלם את הפסוק: לא יועילו אוצרות רשע	6

שאלה מס' 4

זהה את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: לכד את לכיש ביום השני

"וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלְּבָנָה לְכִישָׁה וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ: וַיִּתֵּן ה' אֶת לְכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדוּהָ בַיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיָּבֶה לָכִי חֶרֶב וְאֶת כָּל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְלָבָנָה: אִזְּ עָלָה הָרֶם מִלָּה גָּזַר לְעֹזֵר אֶת לְכִישׁ וַיִּבְהוּ יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת עַמּוֹ עַד בְּלִילֵי הַשָּׂאִיר לֹא שָׁרִיד:"

יהושע א' 31-33

רמז מס' 2: שם חק ומשפט בשכם

"וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל הָעָם עַדִּים אַתֶּם בָּכֶם כִּי אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת ה' לַעֲבֹד אוֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עַדִּים: וַעֲתָה הִסִּירוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְהִטּוּ אֶת לְבַבְכֶם אֶל ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל יְהוֹשֻׁעַ אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקוּלוֹ נִשְׁמָע: וַיִּכְרַת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׂם לֹא חֶק וּמִשְׁפָּט בְּשִׁכְמָם:"

יהושע כד' 22-26

רמז מס' 3: קשורת חשה

"וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד ה' וַיֹּאמֶר ה' אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר: מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:"

יהושע א' 1-2

שם האישיות: יהושע

שאלה מס' 4 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
יונה א' 2	יונה	מי אמר: "שְׂאוּנִי נְהַטִּילְנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׂתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם?"	2
שופטים יז' 10	מיכה	מי אמר: "שָׁבָה עִפּוּדִי וְהִיָּה לִי לְאָב וּלְכֶהֱוֹן?"	3
ירמיה ל' 18	ירמיה	מי אמר: "וְנִבְנְתָה עִיר עַל תְּלָה וְאַרְמוֹן עַל מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב:"	4
מלכים ב' כד' 8	יהויכין	על מי נאמר: "בֶּן שְׂמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה...בְּמַלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים קָלוֹד בִּירוּשָׁלַם?"	5
משלי כא' 13	גַם הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה	השלם את הפסוק: אִטֵּם אָזְנוֹ מִזְעַקַת דָּל	6

שאלה מס' 5

זוהי את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: לקח שְׁלֵשָׁה שְׁבֻטִים בְּכַפּוֹ

"וַיֵּרָא אִישׁ אֶחָד וַיִּגַּד לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי אֶת אַבְשָׁלִם תְּלוּי בְּאַלְהָ: ... וַיֹּאמֶר יוֹאָב לֹא כֵן אַחִילָה לְפָנֶיךָ וַיִּסַּח שְׁלֵשָׁה שְׁבֻטִים בְּכַפּוֹ וַיִּתְקַעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם עוֹדֵנוּ חַי בְּלֵב הָאֱלֹהִים: וַיִּסְבּוּ עֲשָׂרָה נְעָרִים וְשָׂאֵי כָלִי יוֹאָב וַיִּכּוּ אֶת אַבְשָׁלוֹם וַיִּמְיֹתֵהוּ: וַיִּתְקַע יוֹאָב בְּשֶׁפֶר וַיֵּשֶׁב הָעָם מִרְדֵּף אַחֲרָיִם: וַיִּשְׂרָאֵל כִּי חָשָׁף יוֹאָב אֶת הָעָם:"

שמואל ב' יח' 16-10

רמז מס' 2: אמר: גַּם לְכַדְתִּי אֶת עִיר הַפָּיִם

"וַיִּלְחָם יוֹאָב בְּרֵבֶת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכַּד אֶת עִיר הַמְּלוּכָה: וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתָּ יְבָרַךְ הַגֵּם לְכַדְתִּי אֶת עִיר הַפָּיִם: וְעַתָּה אֶסְפֶּה אֶת יְתֵר הָעָם וְחַנְנֵה עַל הָעִיר וְלַכְדָּה פֶּן אֶלְכַּד אֲנִי אֶת הָעִיר וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ: וַיִּצְאֶסְף דָּוִד אֶת כָּל הָעָם וַיִּלְוֶה רֵבֶתָהּ וַיִּלְחָם בָּהּ וַיִּלְכַּדָּהּ:"

שמואל ב' יב' 29-26

רמז מס' 3: מבני צְרֻפָּה

"וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְכָל עַמּוֹ: וַיּוֹאָב בֶּן צְרֻפָּה עַל צְרֻפָּה א וַיְהוֹשֶׁפֶט בֶּן אַחִילֹד מִזִּכְרִי: וְצִדּוֹק בֶּן אַחִיטוֹב וְאַחִימֵלֵךְ בֶּן אַבְיָתָר כַּהֲנָנִים וְשָׂרְיָה סוֹפֵר:"

שמואל ב' ח' 17-16

שם האישיות: יואב בן צרויה

שיאלה מס' 5 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
מלכים א' ב' 7	שלמה	למי נאמר: "וְלִבְנֵי בְרוּזֵי הַגְּלָעָדִי תַעֲשֶׂה חֶסֶד"?	2
שמואל א' כ' 36	יהונתן	מי אמר לנערו: "רַץ קְמָצָא נָא אֶת הַחֲצִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מוֹרֶה"?	3
חגי א' 6	חגי	מי אמר: "וְהַמְשִׁתְּפֹר מִשְׁתַּפֵּר אֶל צְרוּר נְקוּב"?	4
מלכים ב' כד' 18	צדקיהו	על מי נאמר: "בֵּן עֲשָׂרִים וְאַחַת שָׁנָה... בְּמַלְכוֹ וְאַחַת עֲשָׂרָה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם"?	5
משלי יד' 17	וְאָח לְצָרָה יִגְלַד	השלים את הפסוק: בְּכָל יַעַת אֲהַב הָרַע	6

שאלה מס' 6

זוהי את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: היו לו שבעים בנים בשמרון

"וּלְאַחָאָב שְׁבַעִים בָּנִים בְּשִׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יְהוּא סִפְרִים וַיִּשְׁלַח שְׁמֵרוֹן אֶל שָׂרֵי יִזְרְעֵאל הַגִּזְנִים וְאֶל הָאֲמֹנִים אַחָאָב לֵאמֹר: וְעַתָּה כִּבְאֵה הַסִּפֵּר הַזֶּה אֵלֵיכֶם וְאִתְּכֶם בְּנֵי אַדְנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הַרְקֵב וְהַסּוּסִים וְעִיר מִבְּצָר וְהַנְּשִׁק: וְרֵאִיתֶם הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אַדְנֵיכֶם וְשִׁמְתֶם עַל כֶּסֶף אָבִיו וְהִלַּחְמוּ עַל בֵּית אַדְנֵיכֶם:"

מלכים ב' א' 1-3

רמז מס' 2: התחתן עם בת סלך צידנים

"וְאַחָאָב בֶּן עֲמֹרִי מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְאַסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ אַחָאָב בֶּן עֲמֹרִי עַל יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה: וַיַּעַשׂ אַחָאָב בֶּן עֲמֹרִי הָרַע בְּעֵינָיו ה' מִכָּל אֲשֶׁר לְפָנָיו: וַיְהִי הַנִּקְל לְכַתּוֹ בַּחַטָּאוֹת יִרְבְּעָם בֶּן נִבַּט וַיִּסַּח אִשָּׁה אֶת אֵיזָבֵל בַּת אֲתַבְעֵל מֶלֶךְ צִידָנִים וַיִּלְךְ וַיַּעֲבֹד אֶת הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ: וַיִּקַּם מִזִּבְחַת לַבַּעַל בַּיַּת הַבַּעַל אֲשֶׁר בָּנָה בְּשִׁמְרוֹן:"

מלכים א' טז' 29-32

רמז מס' 3: הרצחת וגם ירשת

"וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ אַחָאָב כִּי מֵת נָבוֹת וַיִּקַּם אַחָאָב לְרַדֹּת אֶל כָּרְם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאֵלִי לְרִשְׁתּוֹ: וַיְהִי דָבָר ה' אֶל אֱלֹהֵי הַתְּשֻׁבִי לֵאמֹר: קוּם רַד לְקִרְיַת אַחָאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן הִנֵּה בְּכַרְם נָבוֹת אֲשֶׁר יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ: וְדַבְּרָתְךָ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' הַרְצַחְתָּ וְגַם סִירְשַׁתְּ וְדַבְּרָתְךָ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לָקְחוּ הַכְּלָבִים אֶת דַּם נָבוֹת יִלְקוּ הַכְּלָבִים אֶת דָּמְךָ גַּם אֶתְּהָ:"

מלכים א' כא' 16-19

שם האישיות: אחאב

שאלה מס' 6 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
יהושע ב' 18	המרגלים ששלח יהושע	מי אמרו: "את תקנות חוט השני הנה תקשרי בחלון?"	2
מלכים ב' יד' 9	יהואש מלך ישראל	מי אמר: "החוח אשר בלבנון שלח אל הארז אשר בלבנון?"	3
עמוס ד' 13	עמוס	מי אמר: "כי הנה יוצר הרים וברא ריח ומגיד לאדם מה שחוו?"	4
מלכים ב' ח' 17	יהורם/יורם (בן יהושפט)	על מי נאמר: "בן שלשים ושתים שנה היה במלכו ושמנה שנים קלו בירושלים?"	5
משלי יח' 23	ועשיר יענה עזות	השלם את הפסוק: תחנונים ידבר רש	6

שאלה מס' 7

זהה את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: נתן נְשֵׁשׁ שְׁעָרִים

"וּתְשַׁבֵּב מְרֻגְלוֹתָיו עַד הַבֶּקֶר וּתְקַם בְּטָרָם יִפִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵל יִנְדַע כִּי בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָוּ: וַיֹּאמֶר הִבִּי הַמְטִפַּחַת אֲשֶׁר עָלַי: וְאֶחָזִי בָּהּ וּתֹאמְרוּ בָּהּ וַיִּמְד שֵׁשׁ שְׁעָרִים וַיֵּשֶׁת עָלֶיהָ וַיְבֵא הָעִיר: וּתְבֹא אֶל חֲמוּתָהּ וּתֹאמֶר מִי אַתְּ בְּתִי וּתְגִד לָהּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָּהּ הָאִישׁ: וּתֹאמֶר שֵׁשׁ הַשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה גִּתָּן לִי כִּי אָמַר אֵלֵי אֵל תְּבֹאִי רִיקָם אֶל חֲמוּתָהּ:"

רות ג' 14-18

רמז מס' 2: אמר לקוצרים: ה' עִפְכֶם

"וּלְנַעֲמִי מוֹדַע לְאִשָּׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מִמֶּשֶׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשָׂמוּ בְעֵז: וּתֹאמֶר רוּת הַמּוֹאָבִיָּה אֶל נַעֲמִי אֲלֶכָה נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַּשִּׁבְלִים אַחַר אֲשֶׁר אֲמַצָּא חֵן בְּעֵינָיו וּתֹאמֶר לָהּ לְכִי בְּתִי: וּתְלָךְ וּתְבֹא וּתִלְקָט בַּשָּׂדֶה אַחֲרַי הַקּוֹצְרִים וַיִּקֶּר מִקֶּרֶה חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה לְבַעַז אֲשֶׁר מִמֶּשֶׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ: וְהִנֵּה בְעֵז בָּא מִבֵּית לָחֵם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים ה' עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכָךָ ה':"

רות ב' 1-4

רמז מס' 3: אבי עובד

"וְאֵלֶּה תוֹלְדוֹת פָּרְץ פָּרְץ הוֹלִיד אֶת חֲצֹרוֹן: וְחֲצֹרוֹן הוֹלִיד אֶת רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת עַמִּינָדָב: וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת שְׁלֹמֹה: וְשְׁלֹמֹה הוֹלִיד אֶת בְּעֵז וּבְעֵז הוֹלִיד אֶת עוֹבָד: וְעוֹבָד הוֹלִיד אֶת יֵשׁוּ וַיֵּשֶׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד:"

רות ד' 18-22

שם האישיות: בועז

שאלה מס' 7 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שמות ב' 20	יתרו	מי אמר: "לָמָּה זֶה עֲזַבְתָּן אֶת הָאִישׁ קְרָאֵן לֹא וַיֹּאכַל לֶחֶם:"?	2
מלכים ב' ד' 3	אלישע	מי אמר: "לְכִי שְׂאֲלִי לָךְ פְּלִים מִן הַחוּץ מֵאֵת כָּל שְׂבָנֶיךָ:"?	3
מיכה ה' 4	מיכה	מי אמר: "וַהֲקִמְנוּ עָלָיו שְׂבָעָה רַעִים וְשָׂמְנָה נְסִיכֵי אָדָם:"?	4
מלכים ב' טו' 2	עזריה/עוזיה	על מי נאמר: "בֶּן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה בְּמַלְכוֹ וַחֲמֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם"	5
משלי טד' 32	ומִשַׁל בְּרוּחַו מִלֵּבֵד עִיר	השלם את הפסוק: טוב אָרֶךְ אַפִּים מְגִבֹר	6

שאלה מס' 8

זהה את שם האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: גהר ארצה ושם פניו בין ברכיו

"ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל ושתה כי קול המזון הגשם: ויעלה אחאב לאכל ולשתות ואליהו עלה אל ראש הפרמל ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכיו: ויאמר אל נערו עלה נא הבט דרך ים ויעל ויבט ויאמר אין מאומה ויאמר שב שבע פעמים: ויהי בשבעית ויאמר הנה עב קטנה ככף איש עלה מים ויאמר עלה אמר אל אחאב אסור ורד ולא יעצרה הגשם: ויהי עד כה ועד כה והשמים התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול וירכב אחאב וילך יזרעאלה: ונד ה' היתה אל אליהו וישנס מתניו וירץ לפני אחאב עד באכה יזרעאלה:"

מלכים א' יח' 41-46

רמז מס' 2: הערבים הביאו לו לחם וצפור

"ויאמר אליהו התשבתי מתשבתי גלעד אל אחאב חי ה' אלהי ישראל אשר עמדתני לפניו אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי: ויהי דבר ה' אליו לאמר: לך מאה ופנית לך קדמה ונסתרת בנחל פרת אשר על פני הירדן: והיה מהנחל תשתה ואת הערבים צינתי לכלכלך שם: וילך ויעש כדבר ה' וילך וישב בנחל פרת אשר על פני הירדן: והערבים מביאים לו לחם וצפור בבקר ולחם וצפור בערב ומן הנחל ישתה:"

מלכים א' יז' 1-6

רמז מס' 3: עלה בסערה השמים

"ויהי כעברם ואליהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי: ויאמר הקשית לשאול אם תראה אתי לקח מאתך: יהי לך כן ואם אין לא יהיה: ויהי המה הלכים הלון ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים: ואלישע ראה והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשו ולא ראהו עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים קרעים:"

מלכים ב' 12-9

שם האישיות: אליהו הנביא

שיאלה מס' 8 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
מלכים ב' ה' 10	נעמן	למי נאמר: "הלוך ורחצת שבע פעמים בירדן וישב בשרך לך וטהר?"	2
שמות ד' 18	משה	מי אמר: "אלכה נא ואשובה אל אחי... ואראה העודם חיים?"	3
יואל ב' 16	יואל	מי אמר: "יצא חתן מחדרו וכלה מחפתה:"	4
מלכים ב' כב' 1	יאשיהו	על מי נאמר: "בן שמנה שנה... במלכו ושלשים ואחת שנה מלך בירושלם?"	5
משלי י' 12	ועל כל פשעים תכסה אהבה	השלם את הפסוק: שנאה תעורר מדגים	6

שאלה מס' 9 - שאלת מילואים

זהה את שם האישיית על פי הרמזים

רמז מס' 1: בנה את ביתו שלש עשרה שנה

"ואת ביתו בנה שלמה שלש עשרה שנה ויכל את כל ביתו: ויבן את בית יער הלבנון מאה אמה ארךו וחמשים אמה רחבו ושלשים אמה קומתו על ארבעה טורי עמודי ארזים וכרתות ארזים על העמודים:"

מלכים א' ד' 1-2

רמז מס' 2: היו לו שבעים אָלף נשא סבל

"ויעל הפולק שלמה מס מכל ישראל ויהי הפוס שלשים אלף איש: וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחדש חליפות חדש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם על הפוס: ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל ושמנים אלף חיצב בהר: לבד משרי הנצבים לשלמה אשר על המלאכה שלשת אלפים ושלש מאות הרדים בעם העשים במלאכה: ויצו הפולק ויסעו אבנים גדלות אבנים יקרות לישד הבית אבני גזית:"

מלכים א' ה' 27-31

רמז מס' 3: ויחפם סבל האדם

"וינתן אליהם חכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד ורחב לב פחול אשר על שפת הים: ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים: ויחפ סמך להאד סמאינתו האזרחי והימן וכלכל ודרדע בני מחול ויהי שמו בכל הגוים סביב: וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף: וידבר על העצים מן הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה ועל העוף ועל הרמש ועל הדגים: ויבאו מכל העמים לשמע את חכמת שלמה מאת כל מלכי הארץ אשר שמעו את חכמתו:"

מלכים א' ה' 9-14

שם האישיית: שלמה

שאלה מס' 9 - חלק שני - שאלת מילואים

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
במדבר יב' 7-8	משה	על מי נאמר: "פֹּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְחִידוֹת?"	2
שמואל ב' כד' 24	דוד	מי אמר: "כִּי קִנּוּ אֶקְנֶה מֵאוֹתָךְ בְּמִחִיר וְלֹא אֶעֱלֶה לָּהּ אֱלֹהֵי עֲלוֹת חָנָם?"	3
ישעיה י' 15	ישעיה	מי אמר: "הֲיִתְפָּאֵר הַגִּרְזֵן עַל הַחֲצַב בּוֹ אִם יִתְגַּדֵּל הַמְּשׂוֹר עַל מְנִיפּוֹ?"	4
מלכים ב' טו' 33	יותם	על מי נאמר: "בֵּן עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם?"	5
משלי יב' 18	וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מְרַפָּא	השלם את הפסוק: יֵשׁ בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חֲרָב	6

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ב
החידון הפומבי - ירושלים

השלב השלישי

שאלה זה בכתב שאלתו של ראש מחשלת ישראל מר בנימין נתניהו

השנה עומד חידון התנ"ך בסימן: צדק חברתי
ובסימן הפסוק מספר מיכה: "עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לֵבְתָּ אֶל־לְהִידָךְ"

לפניכם 10 פסוקים המבטאים ערכים אלו.
נא ענו על השאלות המצורפות לכל פסוק.

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה את הנבחן בשתי נקודות.
תשובות נכונות על כל חלקי השאלה יזכו את הנבחן ב-20 נקודות.
הזמן המוקצב: 4 דקות

בהצלחה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תשע"ב
החידון הפומבי- ירושלים
שלב שלישי - שאלה זהה בכתב
שאלתו של ראש ממשלת ישראל מר בנימין נתניהו
"עֲשׂוֹת מְשֻׁפֵּט וְאַהֲבַת חֶסֶד"

נא ענו על השאלות המצורפות לכל קטע פסוק

השאלות

חֶסֶד וְרַחֲמִים

1. מי אמר: "מְשֻׁפֵּט אָמַת שְׁפֹטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָשׂוּ אִישׁ אֶת אָחִיו: וְאַל־מָנָה וְיִתּוֹם גֵּר וְעַנִּי אֶל תַּעֲשִׂקוּ וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אֶל תִּחְשְׁבוּ בְלִבְבְּכֶם:"?

תשובה: זכריה, זכריה ז' 10-9

אָחוּה

2. מי אמר: "הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכָל־נוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאֵנוּ מִדּוֹעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו?"

תשובה: מלאכי, מלאכי ב' 10

מְשֻׁפֵּט

3. מי אמר: "שָׁנְאוּ רָע וְאַהֲבוּ טוֹב וְהִצִּיגוּ בְשַׁעַר מְשֻׁפֵּט?"

תשובה: עמוס, עמוס ה' 15

יְדַעֵי צֶדֶק

4. מי אמר: "שְׁמַעוּ אֵלַי יְדַעֵי צֶדֶק עִם תּוֹרַתִי בְלִפְנֵי.".

תשובה: ישעיהו, ישעיהו נא' 7

חמלה

5. מי אמר: "וְהָיוּ לִי אֲמָר ה' צְבָאוֹת ... וְחַמְלָתִי עֲלֵיהֶם פֶּאֶשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל בְּנוֹ הָעֶבֶד אֹתוֹ:"?

תשובה: מלאכי, מלאכי ג' 17

להיות קשוב

6. בקשר לאיזו מצוה נאמר: "וְהָיָה כִּי יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי חָנּוּן אָנֹכִי?"

תשובה: השבת השמלה עד הערב, שמות כב' 25-26

צדקה וחסד

7. מה ימצא איש רדף צדקה וחסד, לדעת שלמה המלך בספר משלי?

תשובה: חיים צדקה וכבוד, משלי כא' 21

סיוע לחלש

8. "כִּי תִקְצֹר קִצְיֹךָ בְּשֹׁדָה וְשִׁכַּחְתָּ עֲמֹר בְּשֹׁדָה לֹא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ לְגַר לִיתּוֹם וְלֹא לְמָנָה יִהְיֶה".

מה השכר שמבטיחה התורה למקיימי מצוה זו?

תשובה: לַמַּעַן יִבְרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, דברים כד' 19

חסד ואמת

9. למי נאמר: "שׁוּב וְהִשָּׁב אֶת אַחִיךָ עִמּוֹךָ חֶסֶד וְאֱמֶת?"

תשובה: איתי הגיתי, שמואל ב' טו' 20

הטוב והישר

10. מי אמר: "הֵיטִיבָה ה' לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם:"

תשובה: משורר תהלים, תהלים קכה' 4

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ב
החידון הפומבי - ירושלים

השלב הרביעי

שאלות בזק להכרעה

לפני שני הנבחנים שעלו לשלב הרביעי יוצגו בעל פה 24 שאלות
לכל נבחן יוצגו 12 שאלות

אם בתום 24 השאלות לא תהיה הכרעה, יוצגו לכל נבחן עוד 3 שאלות נוספות.
אם גם אז לא תהיה הכרעה יוכרזו שני הנבחנים כשני חתנים/כלות.

הניקוד

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה בנקודה אחת.

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תשע"ב
 החידון הפומבי- ירושלים
 שלב רביעי - שאלות בזק להכרעה

1-2

מי אמר: "וַתִּשְׁאַנְי רוּחַ וַאֲשַׁמַּע אַחֲרַי קוֹל רֵעַשׁ גָּדוֹל" ? יחזקאל יחזקאל ג' 12	מי אמר: "וַנִּחֲהָ עָלָיו..רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה" ? ישעיהו ישעיהו יא' 2
--	--

3-4

מי אמר: "וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה' וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ" ? ישעיהו ישעיהו נד' 13	מי אמר: "הֲיֵנָה נִחְלַת ה' בָּנִים שָׂכָר פְּרֵי הַבֶּטֶן" ? משורר תהלים תהלים קכז 3
---	--

5-6

מי אמר: "וְאַנְכִי נֶעַר קָטָן לֹא אֲדַע צֹאת נְבִיא" ? שלמה מלכים א' ג' 7	מי אמר: "הֲיֵנָה לֹא יִדְעֵתִי דְבַר כִּי נֶעַר אֲנֹכִי" ? ירמיהו ירמיהו א' 6
---	--

7-8

מי אמר: "וְאַבּוֹא אֶל יְרוּשָׁלַם וְאֶהֱיֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה" ? נחמיה נחמיה ב' 11	על מי נאמר: "וְהָיָא יִשְׁבֵּת בִּירוּשָׁלַם בְּפוֹשְׁנָה" ? חלדה הנביאה מלכים ב' כב' 14
--	---

<p>למי נאמר: "ועתה אשוב להלחם עם שר פָּרַס וְאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שֵׁר יָנוּן בָּא?"</p> <p>דניאל דניאל י' 20</p>	<p>מי אמר: "פָּרַס כּוֹשׁ וּפּוֹט אֶתֶם כָּלֶם מָגֵן וְכוּכָבֵעַ?"</p> <p>יחזקאל יחזקאל לח' 5-6</p>
---	--

<p>מי אמר: "כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיָּהוּ וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִפְלֵא?"</p> <p>קהלת/שלמה קהלת ו' 7</p>	<p>מי אמר: "כִּי הִרְוִיתִי נֶפֶשׁ עֵינָהּ וְכָל נֶפֶשׁ דָּאָבָה מִלְּאֲתִי?"</p> <p>ירמיה ירמיה לא' 24</p>
---	--

<p>השלם את הפסוק: תַּחַת גְּעֵרָה בְּמִבְּיָן</p> <p>מִהְכּוֹת כְּסִיל מֵאָה משלי יז' 10</p>	<p>השלם את הפסוק: טוֹב מְעַט בִּירְאָתָהּ ה'</p> <p>מֵאוֹצֵר רָב וּמְהוּסָה בּוֹ משלי טו' 16</p>
---	---

<p>מה שם עירו של אֶלְחָנָן בֶּן דָּדוּ, מְגִיבוֹרֵי דוּד?</p> <p>בֵּית לָחֶם שמואל ב' כג' 24</p>	<p>מה שם עירו של הַדִּי, מְגִיבוֹרֵי דוּד?</p> <p>נַחֲלֵי גְעֵשׁ שמואל ב' כג' 30</p>
---	---

איזה שער החזיק חנון וישביו זנוח? שער הגיא נחמיה ג' 13	איזה שער החזיקו יודע בן פסח ואשלם בן בסודיה? שער הישנה נחמיה ג' 6
--	--

מי אמר: "אם לא אפתח לכם את ארבות השמים ונהריותי לכם ברכה עד בלי די?" מלאכי מלאכי ג' 10	מי אמר: "ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה ונהרדתי הגשם בעתו גשמי ברכה יהיו?" יחזקאל יחזקאל לד' 26
---	---

מי אמר: "הריעי בת רושלם הנה מלכך יבוא לך צדיק ונושע הוא?" זכריה זכריה ט' 9	מי אמר: "פי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא?" קהלת / שלמה קהלת ז' 20
---	---

מי אמר: "ואת עם עני תושיע ועיניך על רמים תשפיל?" דוד שמואל ב' כב' 27	מי אמר: "אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה?" משה דברים לג' 29
---	---

25-26

<p>השלם את הפסוק: בִּן חָכָם מוֹסֵר אָב וְלֹץ לֹא שָׁמַע גְּעָרָה משלי יג' 1</p>	<p>השלם את הפסוק: יִרְאֵת ה' מוֹסֵר חֲכָמָה וְלֹפְנֵי כְבוֹד עֲנָה משלי טו' 33</p>
---	---

27-28

<p>מי הכה באוייב שְׂבַע סֵאוֹת רָכַב וְאַרְבָּעִים אָלָף פָּרָשִׁים? דוד שמואל ב' י' 18</p>	<p>מי נֶאֱסָפוּ להילחם נגד ישראל עם שְׁלֹשִׁים אָלָף רָכַב וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים? פלשתים שמואל א' יג' 5</p>
---	---

29-30

<p>מי אמר: "תַּחַת הַנְּעֻצוֹן יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסֶּרְפֹּד יַעֲלֶה הַדָּס" ישעיה ישעיה נה' 13</p>	<p>מי ראה: אִישׁ רָכַב עַל סוּס אָדָם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהַדְסִים אֲשֶׁר בְּמִצְלָה? זכריה זכריה א' 8</p>
---	---

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי בתפוצות

חומר החידון

תורה

בראשית כל הפרקים

שמות א- כד, לא-לד

ויקרא יט, כד- כה

במדבר י-יז, כ-כה, כז, לב

דברים כ-כז, כט-לד

נביאים ראשונים

יהושע א-יא, יד, יז-יח, כב-כד

שופטים כל הפרקים

שמואל א כל הפרקים

שמואל ב כל הפרקים

מלכים א כל הפרקים

מלכים ב כל הפרקים

נביאים אחרונים

ישעיה א-ב, ח-יב, ס-סה, מט-נו

ירמיה א-ב, כו-מג

יחזקאל א-ד, לג-לד, לו-לט

תרי עשר

יואל כל הפרקים

עמוס כל הפרקים

עובדיה כל הספר

יונה כל הפרקים

מיכה כל הפרקים

חגי כל הפרקים

זכריה א-ט, יד

מלאכי כל הפרקים

כתובים

תהלים קכ-קלד

משלי י-כא

איוב א-ב, מב

רות כל הפרקים

קהלת כל הפרקים

דניאל א, ט, י

עזרא א, ג, ז, ט, י

נחמיה א-ה, ח-יג

נוהל ותקנון שיפוט לחידון התנ"ך העולמי ה-49 לנוער מהתפוצות

חידון מוקדם בכתב

לפני החידון הפומבי לנציגי התפוצות ייערך מבחן מוקדם בכתב לנציגי ישראל והתפוצות המתמודדים בחידון התנ"ך העולמי ה-49 ביום העצמאות.

ניתן לצבור בחידון בכתב עד 60 נקודות. נקודות אלה מצטרפות לנקודות שייצבור כל מתמודד בחידונים הפומביים.

מבנהו וניקודו של החידון לנציגי התפוצות

מבחן מוקדם בכתב 50 נקודות

שלב א

לכל מתמודד - שאלת בזק בת שני חלקים

10 נקודות

שלב ב

שאלות מבוססות על סרטונים ל-6 עד 10 מתמודדים,

שצברו מירב הנקודות במבחן בכתב ובשלב א

20 נקודות

שלב ג

שאלה זהה בכתב בת 5 חלקים ל-5 מתמודדים

20 נקודות

100 נקודות

סך הכול

סדר הושבת הנבחנים

סדר הושבת הנבחנים על הבמה יהיה לפי סדר השפות בהן מתורגמות השאלות. מתרגמי השאלות והתשובות יישבו באולם, ובעת הצורך יסייעו למתמודדים.

הרכב חבר השופטים ותפקידיו

בחבר השופטים יושב-ראש ושישה שופטים. היו"ר אחראי לניהול החידון ולשיפוט. בפתח החידון מודיע היו"ר לנבחנים ומבהיר שתשובות נכונות, שאינן מחומר החידון, לא יזכו בנקודות. היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים ויסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל מתמודד. חלוקת התפקידים בין השופטים שבצוות ניתנת לשינוי ולהחלפה לפי שיקולו של היו"ר.

ניקוד

בתחילת כל מחזור שאלות מכריז היו"ר מהו מספר הנקודות המרבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה נכונה ושלמה. השיב הנבחן תשובה חלקית, יקבע היו"ר, בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות למתמודד נקודות וכמה.

לא השיב הנבחן על השאלה או שהשיב תשובה לא נכונה מכריז יו"ר חבר השופטים "אין מענה". בגיליון הניקוד יירשם 0 נקודות.

כרטיסי שאלות

לכל מתמודד ניתנת השאלה בכתב, לפני שהוא נשאל, ועליו להשיב על השאלה לאלתר. החל הנבחן להשיב על השאלה, שהה, ביקש לחזור על השאלה או חלקה ולא השיב - שוקל חבר השופטים ומחליט אם להפסיקו, או להתיר לנבחן להמשיך, הכל לפי מהלך התשובה.

ערעורים

חבר השופטים והמומחים יהיה הגוף הפוסק בעת ההפסקות בערעורים שיוגשו בכתב. על פסקי חבר השופטים בהענקת נקודות אין לערער לאחר תום החידון.

חתן התנ"ך לנוער יהודי בתפוצות וסגניו

המתמודד, שיצבור את המספר הרב ביותר של הנקודות, יזכה/תזכה בתואר **חתן/כלת התנ"ך לנוער היהודי בתפוצות**.

המתמודדים ששיגו את המקום השני, השלישי או הרביעי יוכתרו **לסגנים לכלת התנ"ך או לחתן התנ"ך**. לחתן התנ"ך או לכלת התנ"ך ולסגניהם יוענקו תעודות ותשורות על זכיייתם. יתר המתמודדים זכאים לתעודות השתתפות.

השלב הראשון

שאלת בזק:

צדק חברתי - להגברת האחדות בקרב עמנו ולהעצמתו

השנה היא שנת ה-64 למדינת ישראל, שנת ה-49 לחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ושנת ה-45 לשחרור ירושלים. לציון 64 שנים לחידוש עצמאות ישראל, יהיה הנושא העיקרי של חידון התפוצות השנה 'צדק חברתי', בסימן הכתוב: "הִגִּיד לְךָ אֲדָם מָה טוֹב וְיָמָּה ה' דֹּרֵשׁ מִמֶּךָ בִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת הַקָּדוֹד וְהַצְנִיעַ לְקַת עִם א-לֵהֶיךָ." (מיכה ו:ח)

בחידון השנה נשלב מערכת שאלות ותשובות, שעניינן:

עזרה הדדית בין בני עמנו ובין אומות העולם - תשתיות לאחדות עמנו והבטחת המשך קיומנו.

לכל שאלה בשלב זה חלק אחד.

תשובה מלאה מזכה ב-10 נקודות.

שלב א - שאלה 1

מעשה חסד

השאלה

אברהם, אבי אומתנו, עשה מעשי חסד רבים. אחד החסדים שעשה היה הצלת שבויי-מלחמה, ועל זאת קיבל ברכתו של מלך מאומות העולם.

א. מי היו שבויי המלחמה שהציל אברהם אבינו?

ב. מה שמו של המלך מאומות העולם, ומה היו דברי ברכתו?

התשובה

א. אברהם אבינו לחם והתגבר יחד עם אנשיו על ארבעה מלכים ואנשיהם והציל מהשבי את לוט בן אחיו ושבויים נוספים.

ח וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֶם וּמֶלֶךְ עֶמְכָרָה, וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ צְבִיִּים, וּמֶלֶךְ בְּלַע, הוּא-צֶעֶר; וַיַּעֲרְכוּ אֹתָם מִלְחָמָה, בְּעֶמְקֵי הַשָּׂדִים. ט אֵת כְּדָרְלַעְמֶר מֶלֶךְ עֵילָם, וְתִדְעֵל מֶלֶךְ גּוֹזִים, וְאַמְרֶפֶל מֶלֶךְ שְׁנַעַר, וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלְסָר--אֲרִבְעָה מְלָכִים, אֶת-הַחֲמֻשָּׁה. י וַעֲמֹק הַשָּׂדִים, בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֶמֶר, וַיִּנְסוּ מֶלֶךְ-סֹדֶם וְעֶמְכָרָה, וַיִּפְּלוּ-שָׁמָּה; וְהַנְּשָׂאִים, הָרָה נָסוּ. יא וַיִּקְחוּ אֶת-כָּל-רֶכֶשׁ סֹדֶם וְעֶמְכָרָה, וְאֶת-כָּל-אֲכָלָם--וַיֵּלְכוּ. יב וַיִּקְחוּ אֶת-לוֹט וְאֶת-רֶכְשׁוֹ בֶן-אֲחֵי אַבְרָם, וַיֵּלְכוּ; וְהוּא יָשָׁב, בְּסֹדֶם יָד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם, כִּי נִשְׁבָּה אַחִיו; וַיֵּרָק אֶת-חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ, שְׁמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת, וַיִּרְדְּף, עַד-דָּן. טו וַיַּחֲלֵק עֲלֵיהֶם לְלָהָה הוּא וְעַבְדָּיו, וַיִּצַּם; וַיִּרְדְּפֵם, עַד-חֹזְבָה, אֲשֶׁר מִשְׁמֹאל, לְדַמְשֶׁק. טז וַיָּשָׁב, אֵת כָּל-הָרֶכֶשׁ; וְגַם אֶת-לוֹט אַחִיו וְרֶכְשׁוֹ הַשִּׁיב, וְגַם אֶת-הַנְּשִׁים וְאֶת-הָעַם. (בראשית יא, ח-טז)

ב. מלכי-צדק מלך שלם ברך את אברהם לאחר נצחונו ואמר: "ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ; וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך..."

יח וּמִלְכֵי-צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם, הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין; וְהוּא כְהֵן, לְאֵל עֲלִיוֹן. יט וַיְבָרְכֵהוּ, וַיֹּאמֶר: בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. כ וּבְרוּךְ אֵל עֲלִיוֹן, אֲשֶׁר-מִגֹּן צָרִיךְ בְּיָדְךָ; וַיִּתֶּן-לוֹ מַעֲשֵׂר, מְכַל. (בראשית, ג, יח-כ)

שלב א - 2

סיוע לעולים לירושלים

השאלות

מלך מאומות העולם, הורה ליהודים בגולת בבל לסייע לאחיהם העולים לירושלים והחזיר חפצים שנלקחו מירושלים.

א. מה היה הסיוע, שנתנו גולי בבל לאחיהם, שעלו מבבל לירושלים?

ב. אילו חפצים החזיר, המלך האמור, לירושלים, באמצעות ששֶׁבְצָר הנשיא ליהודה?

התשובות

א. הסיוע: כלי כסף, זהב, רכוש, בהמות, מגדנות.

וַיִּקְוּמוּ רְאִיֵי הָאֲבוֹת, לַיהוּדָה וּבְנֵימֹן, וְהַכְּהֻנִּים, וְהַלְוִיִּם; לְכֹל הַעִיר הָא-לֵהִים, אֶת-רוּחוֹ, לַעֲלוֹת לְבָנוֹת, אֶת-בַּיִת ה' אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם. וְכָל-סְבִיבֵתֵיהֶם חָזְקוּ בְיָדֵיהֶם, בְּכָל-יְכֶסֶף בְּאֶהָב בְּרִכּוּשׁ וּבְבַהֲמָה וּבְמִגְדָּנוֹת--לְבָד, עַל-כָּל-הַתְּנַדָּב. (עזרא, א, ב-ד)

ב. המלך כורש החזיר את כלי בית ה' אשר הוציא נבוכדנצר מירושלים ומסרם לששֶׁבְצָר הנשיא ליהודה:

וְהַמֶּלֶךְ פִּוְרֶשׁ, הוֹצִיא אֶת-כְּלֵי בַיִת-ה', אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם, וַיִּתְּנֵם בְּבַיִת א-לֵהוּ. וַיִּצְיֵאֵם, כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס, עַל-יַד, מְתָרְדַת הַגְּזָבָר; וַיִּסְפְּרֵם, לְשֶׁבְצָר, הַנְּשִׂיא, לַיהוּדָה. וְאֵלֶּה, מִסְפָּרָם: אַגְרִטָלִי זָהָב שְׁלֹשִׁים, אַגְרִטָלִי-כֶּסֶף אֶלֶף, מִחֻלְפִּים, תְּשֻׁעָה וְעֶשְׂרִים. כְּפוֹרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים--כְּפוֹרֵי כֶּסֶף מֵשֻׁנִּים, אַרְבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרָה; כְּלִים אַחֲרִים, אֶלֶף יָא כָּל-כְּלִים לְזָהָב וְלַכֶּסֶף, חֲמִשָּׁת אֶלְפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת; הַכֹּל הָעֵלָה שֶׁשְׁבְצָר, עִם הַעֲלוֹת הַגּוּלָה--מִבְּבֶל, לִירוּשָׁלַם. (עזרא, א, ז-ח)

עזרה לשר מאומות העולם

השאלות

נערה קטנה מארץ ישראל, שהייתה בבית שר צבא ארם, הציעה לגברתה, דרך לרפא את בעלה שחלה בצרעת, באומרה: "אחלי אדני, לפני הנביא אשר בשמרון; או יאסף אתו, מוצרעתו."

א. איך הגיעה הנערה הקטנה מארץ ישראל לארם?

ב. מי היה שר צבא ארם וכיצד ריפא אותו הנביא מחוליו?

התשובות

א. הנערה הקטנה מארץ ישראל נלקחה בשבי על-ידי גדודי ארם "ותהי לפני אשת" שר הצבא:

"וַנַּעֲמֹן שֶׁר-צָבָא מִלֶּזְ-אָרֶם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לְפָנָי אֲדָנָי, וַנִּשָּׂא פָנָי--כִּי-בֹ נָתַן-ה' תְּשׁוּעָה, לְאָרֶם; וְהָאִישׁ, הָיָה גִבּוֹר חֵיל-מִצְרָע. וְאָרֶם יָצְאוּ גְדוּדִים, וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה; וְתָהּ, לְפָנָי אִשֶּׁת נַעֲמֹן. וַתֹּאמֶר, אֶל-גַּבְרִיתָהּ, אַחְלֵי אֲדָנִי, לְפָנָי הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן; אִזּוּ יֵאָסֵף אֹתוֹ, מִצְרַעְתּוֹ" (מל"ב, ה, ב)

ב. שר הצבא היה נעמן, שחלה בצרעת, פעל לפי דברי הנערה הקטנה מארץ ישראל, הגיע מארם לנביא אלישע, שאמר לו לטבול שבע פעמים במי הירדן וירפא מסחלת הצרעת:

"וַיָּבֵא נַעֲמֹן, בְּסוּסוֹ וּבְרֻכָּבוֹ; וַיַּעֲמֹד פֶּתַח-הַבַּיִת, לְאֵלִישָׁע. וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֵלִישָׁע, מִלְּאָה לֵאמֹר: הֲלוֹךְ, וְרַחֲצֵת שְׁבַע-פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן, וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרְךָ לֶהָ, וְיָטָהָר. יֵא וַיִּקְצֹף נַעֲמֹן, וַיֵּלֶךְ; וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַרְתִּי אֵלַי יָצָא יָצוֹא, וַעֲמַד וְקִרָא בְּשֵׁם-ה' א-לֵהוּי, וְהִנֵּיף יָדוֹ אֶל-הַמָּקוֹם, וְאָסֵף הַמִּצְרָע. יב הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה (אֲמָנָה) וּפְרַפְרֵי נְהֵרוֹת דְּמִשְׁקָה, מִכָּל מַיִמֵי יִשְׂרָאֵל--הֲלֹא-אֶרְחֵץ בָּהֶם, וְיָטָהְרֵתִי; וַיִּכֹּן, וַיֵּלֶךְ בְּחֻמָּה. יג וַיִּגָּשׁוּ עֲבָדָיו, וַיִּדְּבְרוּ אֵלָיו, וַיֹּאמְרוּ אָבִי דָּבָר גָּדוֹל הַנְּבִיא דָּבָר אֵלֶיךָ, הֲלוֹא תַעֲשֶׂה; וְאֵף כִּי-אָמַר אֵלֶיךָ, רְחֵץ וְיָטָהָר. יד וַיֵּרֶד, וַיִּטְבֹּל בַּיַּרְדֵּן שְׁבַע פְּעָמִים, כְּדָבָר, אִישׁ הָא-לֵהִים; וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרוֹ, כְּבֶשֶׂר נַעַר קָטָן--וַיִּטָּהָר. טו וַיֵּשֶׁב אֶל-אִישׁ הָא-לֵהִים הוּא וְכָל-מַחְנֵהוּ, וַיָּבֵא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו, וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא יַדְעֵתִי כִי אֵין א-לֵהִים בְּכָל-הָאָרֶץ, כִּי אִם-בְּיִשְׂרָאֵל; וְעַתָּה קַח-נָא בְרָכָה, מֵאֵת עַבְדְּךָ". (מל"ב, ה, ה-י)

שלב א - 4

שוויון זכויות בין הלוחמים

השאלות

- לאחר שניצחו דוד ואנשיו את אנשי עמלק, שפשטו על צקלג, קבע דוד כלל לדורות בעניין חלוקת השלל.
- א. ליד איזה נחל נקבע הכלל בעניין חלוקת השלל?
- ב. מה הוא הכלל ?

התשובות

- א. הכלל בעניין חלוקת השלל נקבע ליד נחל הבשור.
- " וַיֵּצֵא דָּוִד, אֶת כָּל-אֲשֶׁר לָקְחוּ עִמְלֹק; וְאֶת-שְׁתֵּי נָשָׁיו, הֵצִיל דָּוִד. יֵט וְלֹא נִגְעַד-לָהֶם מִן-הַקָּטָן וְעַד-הַגָּדוֹל וְעַד-בָּנִים וּבָנוֹת, וּמִשָּׁלָל, וְעַד כָּל-אֲשֶׁר לָקְחוּ, לָהֶם: הַכֹּל, הִשְׁיב דָּוִד. כִּי וַיִּשְׁחַח דָּוִד, אֶת-כָּל-הַצֹּאן וְהַבְּקָר; נִהְגוּ, לִפְנֵי הַמְּקַנָּה הַהוּא, וַיֹּאמְרוּ, זֶה שָׁלַל דָּוִד. כִּי וַיָּבֹא דָּוִד, אֶל-מְאֵתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-פָּגְרוּ מִלִּכְתּוֹ אַחֲרֵי דָּוִד וַיִּשְׁבָּם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר, וַיֵּצְאוּ לְקִרְיַת דָּוִד, וְלִקְרִיַת הָעָם אֲשֶׁר-אֵתוֹ; וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת-הָעָם, וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשִׁלּוֹם". (שמו"א, ל, כא)
- ב. הכלל הוא - הלוחמים בחזית והיושבים על הכלים יקבלו חלק שווה משלל האויב:
- " וַיַּעַן כָּל-אִישׁ-רָע וּבִלְעֵל, מִהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם-דָּוִד, וַיֹּאמְרוּ יַעַן אֲשֶׁר לֹא-הָלְכוּ עִמָּי, לֹא-נָתַן לָהֶם מִהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הֵצִלְנוּ: כִּי-אִם-אִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ וְאֶת-בָּנָיו, וַיִּנְהֲגוּ וַיִּלְכוּ. וַיֹּאמְרוּ דָּוִד, לֹא-תַעֲשׂוּ כֵן אִתְּכֶם: אֶת אֲשֶׁר-נָתַן ה' לָנוּ, וַיִּשְׁמֹר אֶתְנוּ, וַיִּתֵּן אֶת-הַגְּדוּד הַבָּא עֲלֵינוּ, בְּיָדֵנוּ. וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם, לְדַבֵּר הָזֶה: כִּי כָחֵק הַיָּרֵד בְּמִלְחָמָה, וּכְחֵק הַיָּשֵׁב עַל-הַפְּלִים--יִחַדּוּ יַחְלִקוּ. כִּי וַיְהִי, מִיָּהִים הַהוּא וּמְעַלָּה; וַיִּשְׁמָה לְחֹק וּלְמִשְׁפָּט, לְיִשְׂרָאֵל, עַד, הַיּוֹם הַזֶּה". (שמו"א, ל, כב-כ)

משא ומתן לשלום לפני פתיחת מלחמה

השאלות

במשא ומתן מדיני לשלום לפני מלחמה, הובעה הדעה, שכל עם יורש את הארץ שאלוהיו מוריש לו, בלשון הכתוב: "הלא את אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ, כְּמוֹשׁ א-לֵהֶיךָ-אוֹתוֹ תִירָשׁ; וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר הוֹרִישׁ ה' א-לֵהֶינָּה, מִפְּנֵינֶי-אוֹתוֹ נִירָשׁ".

א. בין מי ומי היה המשא והמתן המדיני לשלום?

ב. מי הביע את הדעה האמורה, ומה נדר לאחר הניצחון במלחמה?

התשובות

א. המשא ומתן היה בין יפתח לבין מלך בני עמון:

"וַיִּשְׁלַח יַפְתָּח מַלְאָכָיִם, אֶל-מֶלֶךְ בְּנֵי-עַמּוֹן לֵאמֹר: מִה-לִּי זֶלְזָה, כִּי-בָאת אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי. יִגְוִי־אִמְר מֶלֶךְ בְּנֵי-עַמּוֹן אֶל-מַלְאָכָי יַפְתָּח, כִּי-לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת-אַרְצִי בְּעִלּוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם, מֵאַרְנוֹן וְעַד-הַיַּבֶּק, וְעַד-הַיַּרְדֵּן; וְעַתָּה, הֲשִׁיבָה אֶתְהֶן בְּשָׁלוֹם וַיִּוָּסֵף עוֹד, יַפְתָּח; וַיִּשְׁלַח, מַלְאָכָיִם, אֶל-מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיֹּאמְרוּ לוֹ, כֹּה אָמַר יַפְתָּח: לֹא-לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת-אַרְץ מוֹאָב, וְאֶת-אַרְץ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי, בְּעִלּוֹתָם מִמִּצְרַיִם; וַיִּלְךְ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר עַד-יַם-סוּף, וַיָּבֵא קִדְשָׁה. וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכָיִם אֶל-מֶלֶךְ אֲדוֹם לֵאמֹר אֶעֱבְרָה-נָא בְּאַרְצְךָ, וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֲדוֹם, וְגַם אֶל-מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח, וְלֹא אָבָה; וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל, בְּקִדְשׁ." (שופטים, יא, יב-כד)

ב. יפתח הביע את הדעה שכל עם יורש את הארץ שאלוהיו מוריש לו. לאחר שנכשל המשא ומתן לשלום, לחם יפתח בבני עמון שרצו לכבוש את הגלעד. הוא נדר, שאם ינצח, הוא יעלה לעולה לה' מי שיצא מדלתו ביתו בשובו בשלום מבני עמון:

"וַהֲיִי עַל-יַפְתָּח רוּחַ ה', וַיַּעֲבֹר אֶת-הַגִּלְעָד וְאֶת-מְנַשֶּׁה; וַיַּעֲבֹר, אֶת-מִצְפָּה גִלְעָד, וּמִצְפָּה גִלְעָד, עֲבַר בְּנֵי עַמּוֹן. ל וַיִּדַר יַפְתָּח נְדָר לַה', וַיֹּאמֶר: אִם-נִתְּנוּ תַתֵּן אֶת-בְּנֵי עַמּוֹן, בְּיָדִי. לֹא וַהֲיִי הַיּוֹצֵא, אֲשֶׁר יֵצֵא מִדְּלַתִּי בֵּיתִי לְקִרְאָתִי, בְּשׁוּבִי בְּשָׁלוֹם, מִבְּנֵי עַמּוֹן--וַהֲיִי, לַה', וְהָעֵלִיתִיהוּ, עִלָּה. וַיַּעֲבֹר יַפְתָּח אֶל-בְּנֵי עַמּוֹן, לְהִלָּחֵם בָּם; וַיִּתְּנֵם ה', בְּיָדוֹ וַיִּכְּסֵם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד-בְּאֵר מְנַיִת עֲשָׂרִים עִיר, וְעַד אֲבֵל פְּרָמִים, מִכְּפָה, גְּדוּלָה מְאֹד; וַיִּפְּנְעוּ בְּנֵי עַמּוֹן, מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיָּבֵא יַפְתָּח הַמִּצְפָּה, אֶל-בֵּיתוֹ, וַהֲנִיחַ בָּתוֹ יֵצֵאת לְקִרְאָתוֹ, בְּתַפִּים וּבְמַחְלוֹת: וְרַק הִיא יְחִידָה, אֵין-לוֹ מִמֶּנּוּ בֶן אוֹ-בַת. לַה וַיְהִי כִרְאוֹתָו אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲהֵה בְּתִי הַכְרַע הַכְרַעַתְנִי, וְאָתָּה, הֵיית בְּעֶכְרִי; וְאָנֹכִי, פְּצִיתִי כִּי אֶל-ה', וְלֹא אוֹכַל, לְשׁוֹב. לוֹ וַתֹּאמֶר אֱלִינוּ, אָבִי פְצִיתָהּ אֶת-פִּיךָ אֶל-ה'--עֲשֵׂה לִי, כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיךָ: אַחֲרַי אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ ה' נְקָמוֹת, מֵאִיְבֹיךָ--מִבְּנֵי עַמּוֹן." (שופטים, יא, כט-לא)

שלב א - 6

העוזר נעזר

השאלות

איש מצרי, עזוב בשדה, עזר ללוחמים שהצילו את חייו.

א. מי היו הלוחמים, ואיך הצילו את האיש המצרי?

ב. מה הייתה עזרתו של המצרי ללוחמים?

התשובות

א. הלוחמים היו דוד ושש מאות אנשיו. הלוחמים נתנו לאיש המצרי, שמצאו עזוב בשדה, לחם, מים, פלח דבלה ושני צימוקים כי לא אכל ולא שתה שלושה ימים ושלושה לילות, וכך שבה רוחו אליו:

” וַיִּשְׂאֵל דָּוִד בְּה' לֵאמֹר, אֲרֻדְךָ אַחֲרַי הַגְּדוּד-הַזֶּה הַאֲשֻׁגָּנוּ; וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף, כִּי-הִשֵּׁג תִּשְׁיֵג וְהִצַּל תִּצְלִי: וַיִּלְךָ דָּוִד, הוּא וְשֵׁשׁ-מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ, וַיָּבֹאוּ, עַד-נַחַל הַבְּשׂוֹר; וְהִנּוּתְרִים, עֲמָדוֹ: וַיִּרְדֹּף דָּוִד, הוּא וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ; וַיַּעֲמָדוּ, מֵאֲתֵימַי אִישׁ, אֲשֶׁר פָּגְרוּ, מֵעֵבֵר אֶת-נַחַל הַבְּשׂוֹר: וַיִּמְצְאוּ אִישׁ-מִצְרִי בְּשֹׂדֵה, וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל-דָּוִד; וַיִּתְּנוּ-לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכֵל, וַיִּשְׁקְהוּ מַיִם: וַיִּתְּנוּ-לוֹ פֶּלֶח דְּבַלָּה וּשְׁנֵי צִמּוּקִים, וַיֹּאכֵל, וַתִּשָּׁב רֹחוֹ, אֵלָיו: כִּי לֹא-אָכַל לֶחֶם, וְלֹא-שָׁתָה מַיִם, שְׁלֹשָׁה יָמִים, וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת:” (שמו"א, ל, ח-יב)

ב. הנער המצרי, שהיה עבד לאיש עמלקי, הראה לדוד ואנשיו את המקום שבו חונים העמלקים שפשטו על צקלג, שבו את אנשיה ושרפו אותה:

” וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד לְמִי-אַתָּה, וְאֵי מִזֶּה אַתָּה; וַיֹּאמֶר נֶעֱר מִצְרִי אֲנֹכִי, עֶבֶד לְאִישׁ עֲמֹלְקִי, וַיַּעֲזֹבֵנִי אֲדָנָי כִּי חִלִּיתִי, הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה: אֲנַחְנוּ פִּשְׁטָנוּ נִגְבַּב הַכַּרְתִּי, וְעַל-אֲשֶׁר לִיהוּדָה--וְעַל-נִגְבַב כְּלָב; וְאֶת-צִקְלָג, שָׂרַפְנוּ בְּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד, הַתּוֹרְדָנִי אֶל-הַגְּדוּד הַזֶּה; וַיֹּאמֶר הַשְּׂבַעָה לִי בֵּא-לְהִים אִם-תִּמְיַתְנִי, וְאִם-תִּסְגָּרֵנִי בְּיַד-אֲדָנָי, וְאוֹרְדָךָ, אֶל-הַגְּדוּד הַזֶּה; וַיֹּאמֶר הַשְּׂבַעָה לִי בֵּא-עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ; אֲכֹלִים וְשֹׂתִים, וְחֹגְגִים, בְּכָל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר לָקַחוּ מֵאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים” וּמֵאָרֶץ יְהוּדָה: וַיָּכֶם דָּוִד מִהַנֶּשֶׁף וְעַד-הָעֶרֶב, לְמַחֲרָתָם; וְלֹא-נִמְלַטְמָהֶם אִישׁ, כִּי אִם-אֲרַבַּע מֵאוֹת אִישׁ-נֶעֱר אֲשֶׁר-רָכְבוּ עַל-הַגְּמָלִים וַיָּנָסוּ:” (שמו"א, ל, יג-יז)

שלב א - 7

עזרה מושתתת על אהבת אמת

השאלות

- א. אישה אחת הזהירה את בעלה: "אם-אינך מסלֵט אֶת-נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה, מְחַר אֶתְּהָ מוֹמֵת".
א. במי ומי מדובר, ומדוע היה על הבעל להימלט בלילה?
ב. מה מצאו רודפי הבעל במיטתו לאחר שנמלט מפניהם?

התשובות

- א. מדובר במיכל בת שאול המלך, שהזהירה את בעלה דוד להימלט בלילה, כי המלך שאול ציווה את אנשיו ללכת אל בית דוד כדי לשמור עליו שלא יימלט ולהמית אותו בבוקר.
"וַיִּשְׁלַח שָׂאוֹל מַלְאָכִים אֶל-בֵּית דָּוִד, לְשַׁמְרוֹ, וְלְהַמִּיתוֹ, בַּבֹּקֶר; וַתִּגַּד לְדָוִד, מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר, אִם-אֵינְךָ מְמַלֵּט אֶת-נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה, מְחַר אֶתְּהָ מוֹמֵת וַתִּגַּד מִיכַל אֶת-דָּוִד, בְּעַד הַחֲלוֹן; וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח, וַיִּמְלֵט". (שמו"א, יט, יא-יב)
- ב. אנשי המלך שאול מצאו במיטת דוד תרפים "וכביר העזים מראשותיו".
"וַתִּקַּח מִיכַל אֶת-הַתְּרָפִים, וַתִּשֶׂם אֶל-הַמָּטָה, וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים, שָׂמָה מִרְאֲשֹׁתָיו; וַתִּכַּס, בַּבֶּגֶד. וַיִּשְׁלַח שָׂאוֹל מַלְאָכִים, לְקַחַת אֶת-דָּוִד; וַתֹּאמֶר, חַלְהָ הוּא. וַיִּשְׁלַח שָׂאוֹל אֶת-הַמַּלְאָכִים, לְרְאוֹת אֶת-דָּוִד לֵאמֹר: הֲעֵלוּ אֹתוֹ בַּמָּטָה אֵלַי, לְהַמָּתוֹ... וַיָּבֵאוּ, הַמַּלְאָכִים, וְהִנֵּה הַתְּרָפִים, אֶל-הַמָּטָה; וְכַבִּיר הָעִזִּים, מִרְאֲשֹׁתָיו". (שמו"א, יט, טו-טז)

שלב א - 8

הצנע לכת

השאלות

ה' אמר למלך שלמה, כי יענש על כי לא הצניע לכת וחטא בשלוש מצוות "לא-תעשה" המוטלות על המלך?

א. ציין אחת ממצוות ה"לא-תעשה" המוטלות על המלך?

ב. באיזה עונש נענש המלך שלמה?

התשובות

א. שלש מצוות "לא-תעשה" שבהם חטא המלך שלמה, הן: הרבה לו כסף וזהב, הרבה לו סוסים והרבה לו נשים.

הרבה לו זהב: "וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב, אֲשֶׁר-בָּא לְשִׁלְמֹה בְּשָׁנָה אַחַת--שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשֵׁשׁ, כֶּפֶר זָהָב לְבַד מֵאֲנָשֵׁי הַתְּרִים, וּמִסֹּחַר הַרְכָּלִים, וְכָל-מַלְכֵי הָעָרָב, וּפְחוֹת הָאֲרָץ. וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵאֲתִים צָנָה, זָהָב שְׁחוּט; שֵׁשׁ-מֵאוֹת זָהָב, יַעֲלֶה עַל-הַצָּנָה הָאֶחָת וּשְׁלֹשׁ-מֵאוֹת מְגִינִים, זָהָב שְׁחוּט--שְׁלֹשֶׁת מְגִינִים זָהָב, יַעֲלֶה עַל-הַמְּגִן הָאֶחָת; וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ, בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן".

הרבה לו סוסים: "וּמִזָּצֵא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה, מִמִּצְרָיִם; וּמִקְנֵה--סִתְרֵי הַמֶּלֶךְ, יִקְחוּ מִקְנֵה בְמִחִיר. וַתַּעֲלֶה וַתַּצֵּא מִרֶפְּבָה מִמִּצְרָיִם, בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף, וְסוּסִים, בְּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה; וְכֹן לְכָל-מַלְכֵי הַחִתִּים, וּלְמַלְכֵי אֲרָם--בְּיָדָם יֵצְאוּ".

הרבה לו נשים: "וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, אָהַב נָשִׁים נְכָרִיּוֹת רַבּוֹת--וְאֶת-בֵּת-פְּרָעִה: מִזֹּאבֵיֹת עַמּוּנִיּוֹת אֲדָמִית, צִדְדָנִית חַתִּיּוֹת מִן-הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר אָמַר-ה' אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא-תִבְאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא-יָבֹאוּ בָכֶם, אֲכֹן יִטּוּ אֶת-לְבָבְכֶם, אַחֲרַי א-לֵהֵימָם--בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה, לְאַהֲבָה וַיְהִי-לוֹ נָשִׁים, שְׁרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת, וּפְלִגְשִׁים, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת; וַיִּטּוּ נָשָׁיו, אֶת-לְבָבוֹ וַיְהִי, לְעַת זִקְנַת שְׁלֹמֹה, נָשָׁיו הִטּוּ אֶת-לְבָבוֹ, אַחֲרַי א-לֵהִים אַחֲרָיִם; וְלֹא-הָיָה לְבָבוֹ שְׁלֵם עִם-ה' א-לֵהִיו, כְּלָבֵב דָּוִד אָבִיו. הַ וַיִּלְךָ שְׁלֹמֹה--אַחֲרַי עֲשֵׂתֶרֶת, א-לֵהִי צִדְדָנִים; וְאַחֲרַי מִלְכָם, שְׁקֶץ עַמּוּנִים. וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הַרְעָ, בְּעֵינָיו ה'; וְלֹא מָלֵא אַחֲרַי ה', כְּדָוִד אָבִיו". (מל"א, יד-כה; כז-כט; יא, א-י)

ב. העונש - קריעת ממלכתו:

"וַיֹּאמֶר ה' לְשִׁלְמֹה יֵעַן אֲשֶׁר הִיתָה זֹאת עִמָּךְ וְלֹא שְׁמַרְתָּ בְרִיתִי וְחֻקוֹתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עֲלֶיךָ קְרוּעַ אֲקָרַע אֶת-הַמְּמַלְכָה מֵעֲלֶיךָ וְנִתְּנָה לְעַבְדְּךָ: אֲךָ בִּימִיךָ לֹא אֲעַשְׂנָה לְמַעַן דוֹד אֲבִיךָ מִיד בִּנְךָ אֲקָרַענָה: רַק אֶת כָּל-הַמְּמַלְכָה לֹא אֲקָרַע שְׁבַט אֶחָד אֶתֵּן לְבִנְךָ לְמַעַן דוֹד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי": (מל"א, יא, 13-11)

שלב א - 9

עזרה לאלמנה

השאלות

- אישה אלמנה, אמרה לאחד הנביאים: "עֲתָה זֶה יִדְעֵתִי, כִּי אִישׁ א-לֵהִים אָתָּה; וְדַבֵּר-ה' בְּפִי, אָמֵת".
- א. מאיזה מקום הייתה האלמנה ומה שם הנביא?
- ב. על פי איזה מעשה, שעשה הנביא, נוכחה האלמנה שדבר ה' אמת בפיו?

התשובות

- א. האישה האלמנה הייתה מ"צרפת אשר לצידון", והנביא הוא אליהו:
- וַיְהִי דְבַר-ה', אֵלָיו לֵאמֹר: קוּם לְךָ צַרְפָּתָה אֲשֶׁר לְצִידוֹן; הִנֵּה צֹנִיתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה, לְכַלְכְּלָהּ וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ צַרְפָּתָה, וַיָּבֵא אֶל-פֶּתַח הָעִיר, וְהִנֵּה-שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה, מְקַשֶּׁשֶׁת עֵצִים; וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר, קַח־נָא לִי מַעֲט-מִים בְּכִלֵי וְאֶשְׁתָּה. (מל"א, יז, ח-י)
- ב. לאחר שאליו הנביא החיה את בנה של האישה האלמנה ואמר לה: "ראי חי בנך", אמרה: עתה ידעתי כי איש אלוהים אתה ודבר ה' בפיך אמת":
- וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, חָלָה, בֶּן-הָאִשָּׁה בְּעֶלְתַּת הַבַּיִת; וַיְהִי חֲלָיו חָזֵק מְאֹד, עַד אֲשֶׁר לֹא-נִוְתְּרָה-בּוֹ נְשָׁמָה; וַתֹּאמֶר, אֶל-אֱלֹהֶיךָ, מַה-לִּי וְלָךְ, אִישׁ הָא-לֵהִים: בָּאתָ אֵלַי לְהַזְכִּיר אֶת-עֹנִי, וּלְהַכְמִית אֶת-בְּנִי: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ, תְּנִי-לִי אֶת-בְּנִי; וַיִּקְחֵהוּ מִחִיקָה, וַיַּעֲלֵהוּ אֶל-הָעֵלְיָה אֲשֶׁר-הוּא יֹשֵׁב שָׁם, וַיִּשְׁכַּבְהוּ, עַל-מִטָּתוֹ; וַיִּקְרָא אֶל-ה', וַיֹּאמֶר: ה' א-לֵהִי--הִגַּם עַל-הָאֶלְמָנָה אֲשֶׁר-אֲנִי מִתְגֹּדֵר עִמָּה הַרְעוֹתָ, לְהַכְמִית אֶת-בְּנִי: וַיִּתְמַדַּד עַל-הַיֶּלֶד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וַיִּקְרָא אֶל-ה' וַיֹּאמֶר: ה' א-לֵהִי, תִּשָּׁב נָא נְפֹשׁ-הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל-קִרְבוֹ: וַיִּשְׁמַע ה', בְּקוֹל אֱלֹהֶיךָ; וַתִּשָּׁב נְפֹשׁ-הַיֶּלֶד עַל-קִרְבוֹ, וַיַּחֲי: וַיִּקַּח אֱלֹהֶיךָ אֶת-הַיֶּלֶד, וַיִּרְדֵּהוּ מִן-הָעֵלְיָה הַבַּיִתָּה, וַיִּתְּנֵהוּ, לְאִמּוֹ; וַיֹּאמֶר, אֱלֹהֶיךָ, רְאֵי, חֵי בְנִי; וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה, אֶל-אֱלֹהֶיךָ, עֲתָה זֶה יִדְעֵתִי, כִּי אִישׁ א-לֵהִים אָתָּה; וְדַבֵּר-ה' בְּפִיךָ, אָמֵת. (מל"א, יז, יז-כד)

שלב א - 10 עם מאוחד באבלו

שאלה

- לאחר מאורע טראגי: הורה המנהיג: "אל-תבשרו בחוצות אשקלון", ונמק את דבריו.
- א. מי המנהיג ועל איזה מאורע טראגי מדובר ?
- ב. מה היה ניסוקו?

תשובה

- א. דוד הורה לא לבשר על נפילתם של המלך שאול ובנו יהונתן במלחמתם בפלשתים על הר הגלבוע:
דוד אומר בקינתו על נפילתם:
"הצבי, ישך אל, על-במותיך, חלל: איך, נפלו גבורים: אל-תגידו בגת, אל-תבשרו בחוצות
אשקלון: ...". שמ"ב, א, 19
- ב. הניסוק הוא כדי שלא ישמחו בנות הפלשתים:
"... פן-תשמחנה בנות פלשתים, פן-תעלזנה בנות הערלים". שמ"ב, א, 20

שלב א - 11

חסד של אמת

השאלות

- המלך דוד ברך אנשי מקום אחד, שעשו מעשה-חסד, בברכה: "ועתה תחזקנה ידיכם, והיו לבני-חיל".
- א. מאיזו מקום היו האנשים שעשו מעשה-חסד?
- ב. מה היה מעשה החסד שעשו?

התשובות

- א. האנשים שעשו מעשה חסד היו מיביש גלעד. שמ"ב, ב, ה
- ב. מעשה החסד שעשו אנשי יבש גלעד היה שהביאו לקבורה את שאול המלך:
- "וישלח דוד מלאכים, אל-אנשי יביש גלעד; ויאמרו אליהם, ברכים אתם לה', אשר עשיתם החסד הזה עם-אדניכם עם-שאול, ותקברו אתו: ועתה, יעשה-ה' עמכם חסד ואמת; וגם אנכי, אעשה אתכם הטובה הזאת, אשר עשיתם, הדבר הזה: ועתה תחזקנה ידיכם, והיו לבני-חיל--כי-מות, אדניכם שאול; וגם-אתי, מושחו בית-יהודה למלך עליהם": (שמו"ב, ב', ה'-ז')

שלב א - 12

מלך מאומות העולם עוזר בשיקום ירושלים החרבה

השאלות

- מלך מאומות העולם הבחין בצערן של אחד משריו, שהיה מגולי יהודה, ושאל אותו: "סדוע פניך רעים?"
- א. מי המלך ומי השר?
- ב. מה הייתה תשובתו של השר?

התשובות

א. המלך הוא ארתחשסתא והשר הוא נחמיה:

"וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ נִסָּן, שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ--וַיֵּן לְפָנָיו; וְאַשָּׁא אֶת-הַיַּיִן וְאַתְּנָה לְמֶלֶךְ, וְלֹא-הָיִיתִי רֵעַ לְפָנָיו: וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מְדוּעַ פָּנֶיךָ רָעִים, וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֵה--אֵין זֶה, כִּי-אִם רֵעַ לֵב; וַאֲרָא, הֲרַבָּה מָאד". (נחמיה, ב, א-ב)

ב. נחמיה הצטער על חורבן ירושלים:

"וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מְדוּעַ פָּנֶיךָ רָעִים, וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֵה--אֵין זֶה, כִּי-אִם רוּעַ לֵב; וַאֲרָא, הֲרַבָּה מָאד: וַאֲמַר לְמֶלֶךְ, הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה; מְדוּעַ לֹא-יָרְעוּ פָּנָי, אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית-קְבָרוֹת אַבְתִּי תַרְבָּה, וּשְׁעָרֶיהָ, אֲפֹלוּ בְּאֵשׁ": (נחמיה, ב', ב' - ג')

שלב א - 13

דאגת אם לוחם ונחמיה

השאלות

הכתוב מדבר על אם שהביעה דאגה לגורל בנה הלוחם ו"חכמות שרותיה" עודדו אותה.

א. מה שואלת האם כשהיא משקיפה מן החלון ומייבבת ?

ב. מה הם דברי הנחמה והעידוד של "חכמות שרותיה"?

התשובות

א. אם סיסרא שואלת: "מִדַּעַי, בְּשֵׁשׁ רֶכֶבָּ לָבוֹא?"

"בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע בושש רכבו לבוא מדוע אחרו

פעמי מרכבותיו?" שופטים, ה, 28

ב. דברי העידוד והנחמה של "חכמות שרותיה" הם :

"הלוא ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתיים לראש גבר שלל צבעים לסיסרא שלל צבעים

רקמה צבע רקמתיים לצוארי שלל": שופטים ה, 28-29

שלב א - 14

כוחה של אמונה

השאלות

במלחמה אחת שימשה הרמת ידו של מנהיג העם אות להתגברות עם ישראל על אויביו, ככתוב: "וְהָיָה, כַּאֲשֶׁר יָרִים... יָדוֹ--וַגְּבַר יִשְׂרָאֵל".

א. באיזו מלחמה היה הדבר?

ב. מי המנהיג ומי השניים שתמכו בידידיו?

התשובות

א. במלחמה בעמלק: "וַיָּבֹא, עֲמֹלֵק; וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל, בְּרַפְיֵידִים." (שמות, יז, ח)

ב. המנהיג היה משה ותמכו בידידיו אהרון וְחֹזֵר:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה בְּחַר-לָנוּ אַנְשִׁים, וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֵק; מָחָר, אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-רֹאשׁ הַגְּבָעָה, וּמִטָּה הָא-לֵהִים, בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוָה, כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה--לְהִלָּחֶם, בְּעַמְלֵק; וּמֹשֶׁה אֶהְרֵן וְחֹזֵר, עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבָעָה: וְהָיָה, כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ--וַגְּבַר יִשְׂרָאֵל; וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ, וַגְּבַר עֲמֹלֵק." (שמות, י"ז, ח' - י"א)

התכונות הדרושות לשליחי ציבור

השאלות

מנהיג העם שמע מפי חותנו על התכונות הדרושות לאנשים הממונים לתפקידים ציבוריים.

א. מי המנהיג ומי הוא חותנו?

ב. מה הן התכונות הדרושות למתמנים לתפקידים ציבוריים?

התשובות

א. המנהיג הוא משה וחותנו הוא יתרו. (שמות, יח, יז)

ב. התכונות הדרושות לאנשים הממונים לתפקידים ציבוריים, ששמע משה רבנו מיתרו חותנו הן:

"אנשי-חיל יראי א-להים, אנשי אמת, שנאי בצע: "ויאמר חתן משה, אליו: לא טוב, הדבר, אשר אתה, עשה: נבול תבול--גם-אתה, גם-העם הזה אשר עמך: פי-כבד מן-הדבר, לא-תוכל עשהו לבדך: עתה שמע בקלי, איעצה, ויהי א-להים, עמך; ה'יה אתה לעם, מול הא-להים, והבאת אתה את-הדברים, אל-הא-להים: והזהרתה אתהם, את-החקים ואת-התורת; והודעת להם, את-הדרך ילכו בה, ואת-המעשה, אשר יעשון: ואתה תחזה מפל-העם אנשי-חיל יראי א-להים, אנשי אמת--שנאי בצע; ושמת עליהם, שרי אלפים שרי מאות, שרי חמישים, ושרי עשרות: ושפטו את-העם, בכל-עת, והיה כל-הדבר הגדול יביאו אליך, וכל-הדבר הקטון ישפטו-הם; והקל, מעליך, ונשאנו, אתך: אם את-הדבר הזה, תעשה, וצונך א-להים, ויכלת עמד; וגם כל-העם הזה, על-מקמו יבא בשלום: וישמע משה, לקול חתנו; ויעש, כל אשר אמר. " (שמות, י"ח, י"ז - כ"ב)

שלב א - 16

הוקרת מורשת אבות

השאלות

בספר עזרא מתואר סיכום מאורע, בלשון זאת: "וַאִין הָעָם, סְכִירִים קוֹל תְּרַעַת הַשְּׁמֻחָה, לְקוֹל, בְּכִי הָעָם".

א. מה הוא המאורע?

ב. מי הם השניים שעמדו בראש המנצחים על המלאכה לקראת המאורע?

התשובות

א. המאורע, שעליו מסופר בספר עזרא, הוא יסוד הבית השני:

"וַיִּסְדּוּ הַבְּנִיּוֹת, אֶת-הַיֵּכָל ה'; וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת, וְהַלְוִיִּם בְּגִי-אָסָף

בְּמִצְלֵתִים--לְהַלֵּל אֶת-ה', עַל-יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לֵה', כִּי טוֹב--כִּי-

לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, עַל-יִשְׂרָאֵל; וְכָל-הָעָם הֲרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְּהַלֵּל, לֵה', עַל, הוֹסֵד בֵּית-ה'.

יב וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרֵאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים, אָנְשֵׁר רָאוּ אֶת-הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ--זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם,

בְּכִים בְּקוֹל גְּדוֹל; וְרַבִּים בְּתְרַעַת בְּשֻׁמְחָה, לְהָרִים קוֹל: וַאִין הָעָם, סְכִירִים קוֹל תְּרַעַת הַשְּׁמֻחָה, לְקוֹל, בְּכִי

הָעָם: כִּי הָעָם, מְרִיעִים תְּרַעַת גְּדוֹלָה, וְהַקוֹל נִשְׁמַע, עַד-לְמִרְחֹק. עזרא, ג', י-י"ג

השלב השני

סרטונים בנושא 'צדק חברתי'

בשלב זה, השלב השני, יוצגו סרטונים ל-8 עד 10 מתמודדים.

לכל שניים מן המתמודדים יוצג סרטון ושתי שאלות הקשורות בו.

תשובה נכונה על כל חלק מזכה ב- 10 נקודות.
שתי תשובות נכונות מזכות ב- 20 נקודות.

נושא הסרטון הראשון: עזרה לנתונים במצוקה כלכלית

השאלות

שבי-ציון, שנקלעו למצוקה כלכלית, התלוננו: "והנה אֲנַחְנוּ כְּבָשִׁים אֶת-בְּנֵינוּ וְאֶת-בְּנֹתֵינוּ לְעַבְדִּים, וַיֵּשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וַאֲיִן לְאֵל יְדֹנֵה, וּשְׂדֹתֵינוּ וְכַרְמֵינוּ, לְאַחֲרִים".

א. מי המנהיג ששמע את תלונתם, ומה עשה, כדי לשקם את בני עמו שנקלעו למצוקה כלכלית?

ב. כיצד הגיבו הנושים, שהשתלטו על האדמות ועל הבנים של הנתונים במצוקה כלכלית?

התשובות

א. שבי-ציון התלוננו לפני נחמיה על כך שנאלצו למסור לנושיהם את בניהם ואת בנותיהם ואת אדמותיהם. נחמיה כעס על הנושים ודרש מהם לשחרר את הבנים והבנות ולהחזיר את הכרמים והשדות לבעליהם".

"וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם, גְּדוֹלָה, אֶל-אַחֵיהֶם, הַיְהוּדִים: וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אִמְרִים, בְּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים; וְנִגְקָחָה דָגָן, וְנִאֲכָלָה וְנִחְיָה: וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אִמְרִים, שְׂדֹתֵינוּ וְכַרְמֵינוּ וּבְתֵינוּ אֲנַחְנוּ עֲרִבִים; וְנִגְקָחָה דָגָן, בְּרָעַב: וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אִמְרִים, לְוִינוּ כֶּסֶף לְמִדַּת הַמָּלֶה, שְׂדֹתֵינוּ, וְכַרְמֵינוּ; וְעַתָּה, כְּבָשׂוּר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ, כַּבְּנֵיהֶם, בְּנֵינוּ; וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּבָשִׁים אֶת-בְּנֵינוּ וְאֶת-בְּנֹתֵינוּ לְעַבְדִּים, וַיֵּשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וַאֲיִן לְאֵל יְדֹנֵה, וּשְׂדֹתֵינוּ וְכַרְמֵינוּ, לְאַחֲרִים: וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי, וְאָרִיבָה אֶת-הַחֲרֹמִים וְאֶת-הַסִּגְנִים, וְאִמְרָה לָהֶם, מִשָּׂא אִישׁ-בְּאָחִיו אַתֶּם נִשְׂאִים (נְשִׁים); וְאַתֶּן עֲלֵיהֶם, קִהְלָה גְּדוֹלָה: וְאִמְרָה לָהֶם, אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת-אַחֵינוּ הַיְהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לְגוֹיִם כְּדֵי בָנוּ, וְגַם-אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת-אַחֵיכֶם, וְנִמְכְּרוּ-לָנוּ; וַיַּחֲרִישׁוּ, וְלֹא קִמְצָאוּ דָבָר: וַיֹּאמֶר (וְאִמְרָה), לֹא-טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר-אַתֶּם עֹשִׂים: הֲלוֹא בְּיָרֵאת א-לֵהֵינוּ תִּלְכוּ, מִחֲרַפְת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ; וְגַם-אֲנִי אָחִי וְנִעְרִי, נְשִׁים בְּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן; וְעַזְבָּה-נָּא, אֶת-הַמִּשָּׂא הַזֶּה: הֲשִׁיבוּ נָא לָהֶם כֶּהֱיִים, שְׂדֹתֵיהֶם כְּרִמְיָהֶם וְזִיתֵיהֶם--וּבְתֵיהֶם; וּמֵאֵת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר, אֲשֶׁר אַתֶּם נְשִׁים בְּהֶם: וַיֹּאמְרוּ נְשִׁיב, וּמֵהֶם לֹא נִבְקָשׁ--כֵּן נַעֲשֶׂה, כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר; וְאַקְרָא, אֶת-הַכֹּהֲנִים, וְאַשְׁבִּיעֵם, לַעֲשׂוֹת כַּדְּבָר הַזֶּה: גַּם-חֲצֹנִי נַעֲרַתִּי, וְאִמְרָה כִּכָּה יִנְעַר הָא-לֵהִים אֶת-כָּל-הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא-יָקִים אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיָּגִיעוֹ, וְכִכָּה יִהְיֶה נְעוּר, וְרַק; וַיֹּאמְרוּ כָּל-הַקָּהָל אָמֵן, וַיְהִלְלוּ אֶת-ה', וַיַּעֲשׂוּ הָעָם, כַּדְּבָר הַזֶּה": (נחמיה. ה, א - יג)

ב. הנושים נענו לדרישת נחמיה ואמרו: "נְשִׁיב, וּמֵהֶם לֹא נִבְקָשׁ--כֵּן נַעֲשֶׂה, כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר; וְאַקְרָא, אֶת-הַכֹּהֲנִים, וְאַשְׁבִּיעֵם, לַעֲשׂוֹת כַּדְּבָר הַזֶּה". (נחמיה, ה, יב)

הסרטון הראשון - המשך.

הנושא:

עזרה לאישה הנתונה במצוקה כלכלית

השאלות

נביא עזר לאישה שטענה שהנושה "בא לקחת את שני ילדי לוו לעבדים".

א. מי הנביא, וסי הייתה האישה?

ב. כיצד עזר הנביא לאישה?

התשובות

א. הנביא אלישע עזר לאחת מנשות בני הנביאים:

"א. וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׂי בְנֵי-הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל-אֱלִישָׁע לֵאמֹר, עֲבָדָהּ אִישֵׁי מֵת, וְאֶתָּה יִדְעָתָּ, פִּי עֲבָדָהּ הִיָּה גְרָא אֶת-ה'; וְהַנְּשִׂיָּה--בָּא לְקַחַת אֶת-שְׁנֵי יְלָדֵי לָו, לְעֲבָדִים". (מל"ב, ד, א-ב)

ב. הנביא אלישע אמר לאישה לשאול מכל שכנותיה כלים ריקים רבים ככל האפשר, לאחר שהכלים השאולים יהיו ברשותה, תסגור את דלתות ביתה בעדה ובעד ילדיה ותמלא את כל הכלים מאסוך השמן שברשותה. כאשר תסיים למלא את כל הכלים, השמן שבאסוך השמן ייעצר:

"וַיֹּאמֶר, לְכִי שְׂאֲלִי-לָךְ פְּלִים מִן-הַחוּץ, מֵאֵת, כָּל-שֹׁכְנֵיךְ--פְּלִים רַקִּים, אֶל-תִּמְעִיטִי; וּבָאת, וְסָגַרְתְּ הַדְּלֹת בְּעֵדָהּ וּבְעֵד-בְּנֵיךָ, וַיִּצְקֶתָּ, עַל כָּל-הַפְּלִים הָאֵלֶּה; וְהַמָּלֵא, תִּסְיַעִי: וְתִלֶּךְ, מֵאֵתוֹ, וְתִסָּגֵר הַדְּלֹת, בְּעֵדָהּ וּבְעֵד בְּנֵיךָ; הֵם מִגִּישִׁים אֵלֶיךָ, וְהִיא מִיצְקֶת (מוֹצֶקֶת): וְיִהְיֶה כְּמֵלֵאת הַפְּלִים, וְתֹאמֶר אֶל-בְּנֵהּ הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד כְּלִי, וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ, אֵין עוֹד כְּלִי; וַיַּעֲמֹד, הַשָּׁמֶן: וְתָבֵא, וְתִגַּד לְאִישׁ הָא-לֵהִים, וַיֹּאמֶר לְכִי מְכָרִי אֶת-הַשָּׁמֶן, וְשְׁלַמְי אֶת-נִשְׂכֵיךְ (וְנִשְׂיָךְ); וְאֶת בְּנֵיכִי (וּבְנֵיךְ), תִּחְיִי בְּנוֹתֶר": (מל"ב, ד, ג-ז)

נושא הסרטון השני: מעשים טובים ושכרם

השאלות

"אשת חיל" אחת, דבקה בנחישות בחמותה השכולה, שנותרה חסרת-כול ואמרה לה: "כי אל אשר תלכי אלך".

א. מי היא "אשת החיל", ומה עשתה כדי להמשיך קיום משפחת חמותה?

ב. איזו שושלת משפחתית חשובה זכתה להקים?

התשובות

א. "אשת החיל" רות, על דעת חמותה נעמי, הלכה ללקט שבלים בשדה במקום שנמצא בועז, קרוב משפחה של חמותה, שעשויו לקיים מצוות ייבום, לשאת אותה לאישה, בהיותה אלמנת בנה של נעמי ועם לידתה יימשך קיום המשפחה השכולה:

" וּלְנַעֲמִי מִידֵעַ (מוֹדֵעַ) לְאִישָׁהּ, אִישׁ גִּבּוֹר חַיִּל--מְפֹשֶׁפֶחַת, אֱלִימֶלֶךְ; וְשָׁמוּ, בְּעֵזוֹ. ב וּתְאֹמֶר רות המואביה אל-נַעֲמִי, אֲלֶכָּה-נָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בְּשִׁבְלִים--אֲחֵר, אֲשֶׁר אֶמְצָא-חֵן בְּעֵינָיו; וּתְאֹמֶר לָהּ, לְכִי בְּתִי. ג וּתְלַךְ וּתְבֹאוּ וּתִלְקָט בַּשָּׂדֶה, אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים; וַיִּקֹּר מְקַרְהָ--חַלְקַת הַשָּׂדֶה לְבַעֲזוֹ, אֲשֶׁר מְפֹשֶׁפֶחַת אֱלִימֶלֶךְ. ד וְהָיָה-בְּעֵזוֹ, בְּאֵ מְבִית לָהֶם, וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים, ה' עִמָּכֶם; וַיֹּאמְרוּ לוֹ, יְבָרְכֶךָ ה'. ה וַיֹּאמֶר בְּעֵזוֹ לְנַעֲרוֹ, הַנָּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים: לְמִי, הַנַּעֲרָה הַזֹּאת. ו וַיַּעַן, הַנַּעֲרָה הַנָּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים--וַיֹּאמֶר: נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא, הַשִּׁבְיָה עִם-נַעֲמִי מִשְׂדֵי מוֹאֵב. ז וּתְאֹמֶר, אֶלְקָטָה-נָּא וְאֶסְפְּתִי בְּעֵמְרִים, אַחֲרֵי, הַקּוֹצְרִים; וּתְבֹאוּ וּתַעֲמֹדוּ, מֵאֲזוּ הַבֹּקֶר וְעַד-עֶתְה--זָה שְׂבִתָּה הַבֵּית, מַעֵט. ח וַיֹּאמֶר בְּעֵזוֹ אֶל-רות הלוא שְׁמַעְתָּ בְּתִי, אֶל-תְּלַכִּי לְלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֵר, וְגַם לֹא תַעֲבֹרִי, מֵזָה; וְכֹה תְדַבְּקִין, עִם-נַעֲרָתִי. ט עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר-יִקְצְרוּן, וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן--הֲלוֹא צְרִינִי אֶת-הַנְּעָרִים, לְבִלְתִּי נִגְעָה; וְצָמֹת, וְהִלַּכְתָּ אֶל-הַפְּלִים, וְשָׂתִית, מֵאֲשֶׁר יִשְׁאַבּוּן הַנְּעָרִים. י וּתְפֹל, עַל-פְּנֵיהָ, וּתִשְׁתַּחוּ, אַרְצָה; וּתְאֹמֶר אֵלָיו, מִדּוּעַ מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהִפְרִינִי--וְאָנֹכִי, נְכַרְיָה. יא וַיַּעַן בְּעֵזוֹ, וַיֹּאמֶר לָהּ--הֲגַדְתָּ לִּי כָּל אֲשֶׁר-עָשִׂית אֶת-חַמּוֹתֶיךָ, אַחֲרֵי מוֹת אִישִׁי; וּתַעֲזֹבִי אֲבִיךָ וְאִמֶּךָ, וְאַרְצְ מוֹלְדֶתְךָ, וּתְלַכִּי, אֶל-עַם אֲשֶׁר לֹא-יָדַעְתָּ תְּמוֹל שְׁלֹשׁוֹם. יב וְיִשְׁלַם ה', פְּעֻלָּתְךָ; וּתְהִי מִשְׂכָּרְתְּךָ שְׂלָמָה, מֵעַם ה' א-להי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר-בָּאת, לְחַסּוֹת תַּחַת-כְּנָפָיו". (רות, ב, א-יב)

ב. שושלת מלכות בית דוד:

"וַיִּקַּח בְּעֵזוֹ אֶת-רות וּתְהִי-לוֹ לְאִשָּׁה, וַיָּבֵא אֵלֶיהָ; וַיִּתֵּן ה' לָהּ הַרְיוֹן, וּתְלֵד בֵּן. יד וּתְאֹמְרָהּ

הנָּשִׁים, אֶל-נַעֲמִי, בָּרוּךְ ה', אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גְּאֹל הַיּוֹם; וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, בִּישָׁרָאֵל. טו וְהָיָה לָךְ לְמֹשִׁיב נַפְשִׁי, וּלְכַלְפֵּל אֶת-שִׁיבְתֶךָ: כִּי כָלִתְךָ אֲשֶׁר-אַהֲבִיתְךָ, יִלְדֶתוּ, אֲשֶׁר-הִיא טוֹבָה לָךְ, מִשְׁבַּעַה בָּנִים. טז וַתִּקַּח נַעֲמִי אֶת-הַיֶּלֶד וַתִּשְׁתַּהוּ בְחִיקָהּ, וַתְּהִי-לוֹ לְאִמָּנָה. יז וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְׁכָּנֹת שֵׁם לְאִמּוֹ, יֶלֶד-בֶּן לְנַעֲמִי; וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד, הוּא אָבִי-יְשִׁי אָבִי דָּוִד". (רות, ד, יג-יז)

שלב ב' - 24

הסרטון השני- המשך.

הנושא:

מונהיג מצניע לכת

השאלות

נחמיה העיד על עצמו כי לא נהג כקודמיו ולא ניצל את מעמדו הרם כמושל, באומרו: " אני ואחי לָחֵם הפָּחָה לֹא בְקִשְׁתִּי... ושדה לא קנינו ... "

א. באיזו פעילות התמקדו נחמיה ואנשיו?

ב. כיצד נהגו המושלים הזרים, שקדמו לו, לפי דבריו?

התשובות

א. נחמיה ואנשיו התמקדו בשיקום חומת ירושלים:

" גם מִיּוֹם אֲשֶׁר-צָנָה אוֹתִי, לְהִיּוֹת פֶּחֶם בְּאֶרֶץ יְהוּדָה, מִשְׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשֶׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ, שָׁנִים שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה--אֲנִי וְאֲחִי, לָחֵם הַפָּחָה לֹא אָכַלְתִּי: וְגַם בְּמִלְאֲכַת הַחוֹמָה הַזֹּאת, הִחֲזַקְתִּי, וְשָׂדֵה, לֹא קָנִינוּ; וְכָל-נְעָרֵי--קְבוּצַיִם שָׁם, עַל-הַמְּלִוְהַפְחוֹת הָרֵאשֻׁנִים אֲשֶׁר-לִפְנֵי הַכְּבִידוֹ עַל-הָעָם, וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלָחֶם וַיִּזְנוּ אַחַר כֶּסֶף-שְׁקָלִים אַרְבָּעִים--גַּם נְעָרֵיהֶם, שְׁלְטוּ עַל-הָעָם; וְאֲנִי לֹא-עֲשִׂיתִי כֵן, מִפְּנֵי יְרֵאת א-להים. אֲכָה: וְהִיְהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וְחֲמִשִּׁים אִישׁ, וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-סָבִיבְתֵינוּ--עַל-שְׁלֹחְנִי: וְאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד, שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֶׁשׁ-בְּרֹרוֹת וְצִפְרִים נַעֲשׂוּ-לִי, וּבֵין עֲשָׂרַת יָמִים בְּכָל-יּוֹם, לְהִרְבֵּה; וְעַם-זֶה, לָחֵם הַפָּחָה לֹא בְקִשְׁתִּי - - כִּי-כַבְּדָה הָעֲבָדָה, עַל-הָעָם הַזֶּה": (נחמיה, ה, יד-יט)

ב. לפי דברי נחמיה המושלים שקדמו לו הכבידו על העם:

"וְהַפְּחוֹת הָרֵאשֻׁנִים אֲשֶׁר-לִפְנֵי הַכְּבִידוֹ עַל-הָעָם, וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלָחֶם וַיִּזְנוּ אַחַר כֶּסֶף-שְׁקָלִים אַרְבָּעִים--גַּם נְעָרֵיהֶם, שְׁלְטוּ עַל-הָעָם; וְאֲנִי לֹא-עֲשִׂיתִי כֵן, מִפְּנֵי יְרֵאת א-להים". (נחמיה, ה, טו)

שילב ב' - 25

נושא הסרטון השלישי: הצלת חיי בני אדם מרעב וממכאובים

השאלות

נביא דאג למזון עבור בני הנביאים בשנת רעב.

א. מי הנביא, ומה קרה לבני הנביאים כאשר טעמו מן התבשיל שהוכן עבורם?

ב. מה עשה הנביא, כדי שהתבשיל יהיה אכיל ולא מזיק?

התשובות

א. הנביא הוא אלישע. בני הנביאים זעקו מכאבים ואמרו: " מוות בסיר איש האלוהים ולא יכלו לאכול":

" וְאֵלִישַׁע שָׁב הַגְּלָגְלָה וְהָרַעַב בְּאֶרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לִפְנֵי וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוּלָה וּבִשֵׁל נֹזֵיד לְבְנֵי הַנְּבִיאִים. לֹט וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל-הַשֻּׁדָּה לְלַקֵּט אֹרֶת וַיִּמְצָא גֶפֶן שֻׁדָּה וַיִּלְקֹט מִמֶּנּוּ פַקְעוֹת שֻׁדָּה מְלֵא בִגְדוֹ וַיֵּבֵא וַיִּפְלַח אֶל-סִיר הַנֹּזֵיד כִּי-לֹא יָדְעוּ. מַ וַיִּצְקוּ לְאֲנָשִׁים לְאֹכֹל וַיְהִי כְּאֹכְלֵם מֵהַנֹּזֵיד וְהַפֶּה צָעְקוֹ וַיֹּאמְרוּ מִנֵּת בְּסִיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכֻלוּ לְאֹכְלוֹ":

(מל"ב, ד, לט-מ)

ב. הנביא אלישע הוסיף קמח לתבשיל, שהפך את התבשיל ראוי לאכילה:

" וַיֹּאמֶר, וַיִּקְחוּ-קִמְחָ, וַיִּשְׁלֹהוּ, אֶל-הַסִּיר; וַיֹּאמֶר, צַק לָעַם וַיֹּאכְלוּ, וְלֹא הָיָה דְבַר רָע, בְּסִיר":

(מל"ב, ד, מא)

שלב ב' - 26

הסרטון השלישי - המשך

הנושא:

רעה תחת טובה

השאלות

מנהיג שלח את אנשיו לבקש תמורה מרועה, בעל צאן רב, ש"מעשהו בכרמל", על כך שהוא ואנשיו שמרו על רועיו. הבקשה הייתה: "תְּנֶה-נָא אֶת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדָךְ לְעִבְדֶיךָ".

א. מי הוא המנהיג ומי הוא הרועה צאן?

ב. מה הייתה תגובתו של הרועה צאן?

התשובות

א. המנהיג הוא דוד, והרועה הוא נבל הכרמל:

"וַיֵּאֵשׁ בְּמַעֲוֹן וּמַעֲשָׂהוּ בְּכַרְמֶל, וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד, וְלוֹ צֹאן שְׁלֹשֶׁת-אַלְפִים, וְאָלְף עֲזִים; וַיְהִי בְּגִזּוֹ אֶת-צֹאֲנוֹ, בְּכַרְמֶל: וְשֵׁם הָאִישׁ נָבֶל, וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבְגִּיל; וְהָאִשָּׁה טוֹבַת-שְׂכָל וַיִּפְתַּת תֹּאֵר, וְהָאִישׁ קָשָׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כִּלְבוֹ (כְּלָבִי): וַיִּשְׁמַע דָּוִד, בְּפִמְדָּר: כִּי-גִזָּז נָבֶל, אֶת-צֹאֲנוֹ: וַיִּשְׁלַח דָּוִד, עֲשָׂרָה נְעָרִים; וַיֵּאמְרוּ דָּוִד לְנְעָרִים, עֲלֹו כַרְמֶלְהָ וּבְאִתָּם אֶל-נָבֶל, וּשְׂאֲלֹתֶם-לוֹ בְּשִׁמִּי, לְשָׁלוֹם: וְאִמְרֹתֶם כֹּה, לְחָי; וְאִתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם, וְכֹל אֲשֶׁר-לְךָ שְׁלוֹם: וְעַתָּה שְׁמַעְתִּי, כִּי גִזָּזְתָּ לְךָ; עַתָּה, הֲרַעִים אֲשֶׁר-לְךָ הֵיוּ עִפְנוּ--לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא-נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה, כָּל-יְמֵי הַיּוֹתֶם בְּכַרְמֶל: שְׂאֵל אֶת-נְעָרֶיךָ וַיִּגִּידוּ לְךָ, וַיִּמְצְאוּ הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ--כִּי-עַל-יּוֹם טוֹב, בָּנוּ; תְּנֶה-נָא, אֶת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדָךְ לְעִבְדֶיךָ, וּלְבִנְיָה, לְדָוִד: וַיָּבִיאוּ נְעָרֵי דָוִד, וַיִּדְבְּרוּ אֶל-נָבֶל כְּכֹל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד; וַיִּנְחֹחוּ": (ש"מ"א, ד, ב-ט)

ב. נבל הכרמל ביזה את דוד ולא נענה לבקשת דוד ואנשיו:

"וַיַּעַן נָבֶל אֶת-עֲבָדֵי דָוִד, וַיֵּאמְרוּ, מִי דָוִד, וּמִי בֵן-יִשְׂרָאֵל; הַיּוֹם, רַבּוּ עֲבָדִים, הַמְתַּפְרָצִים, אִישׁ מִפְּנֵי אֲדָנָיו. יֵא וְלִקְחֹתִי אֶת-לַחְמִי, וְאֶת-מִימִי, וְאֶת טִבְחֹתִי, אֲשֶׁר טִבַּחְתִּי לְגִזְזִי; וְנִתְּתָי, לְאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר לֹא יַדְעֹתִי, אִי מִזֶּה הַמָּוֶה": (נחמיה, י-יא)

שלב ב' - 27

נושא הסרטון הרביעי: אחדות שבטי ישראל

השאלות

בתיאור מעמד חשוב, הנזכר בתורה, נאמר: "ויחן-שם ישׂראל, נגד הָהָר". על כתוב זה כותב רש"י - "כאיש אחד בלב אחד".

א. באיזה מעמד חשוב מדובר, שבו כל עם ישראל היה מאוחד "כאיש אחד בלב אחד"?

ב. מאיזה מקום הגיעו בני ישראל וחנו "נגד ההר"?

התשובות

א. מעמד הר סיני:

"א בַּחֲדָשׁ, הַשְּׁלִישִׁי, לְצֵאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם--בַּיּוֹם הַזֶּה, בָּאוּ מִדְבַר סִינַי. שְׁמוֹת, יט, 1

ב. בני ישראל הגיעו מרפידים וחנו מול הר סיני

"וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים, וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי, וַיַּחֲנוּ, בְּמִדְבַר; וַיַּחֲנוּ-שָׁם יִשְׂרָאֵל, נֶגֶד הָהָר שְׁמוֹת, יט, 2

שלב ב' - 28

הסרטון הרביעי - המשך נושא השאלה שמירה על כבוד האב

השאלות

בעיני מיכל לא מצאה חן התנהגותו של דוד בעת העברת ארון ה' לעיר דוד .

א. מה עשה דוד שגרם לכך שמיכל אשתו בזה לו בלבה ?

ב. מה אמר דוד למיכל לאחר שאמרה לו : "מה-נִכְבַּד הַיּוֹם מִלְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינַי אִמְהוֹת עֲבָדָיו, כְּהַגְלוֹת נְגָלוֹת אֶחָד הַרְקִים?"

התשובות

א. דוד היה מפזז ומכרכר בעת העלאת ארון ה' :

"וְהָיָה אַרְוֹן ה', בָּא עִיר דָּוִד; וּמִיִּכַל בֵּת-שָׂאוֹל נִשְׁקָפָה בְּעַד הַחֲלוֹן, וַתֵּרָא אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפֹזֵז וּמְכַרְכֵּר לְפָנָיו ה', וַתִּבֹּז לוֹ, בְּלִבָּהּ: ש"ב, ו, 16

ב. דוד אמר למיכל כי הוא פיזז וכרכר לפני ה' :

" וַיֹּאמֶר דָּוִד, אֶל-מִיכַל, לְפָנָיו ה' אֲשֶׁר בָּחַר-בִּי מֵאֲבֹתַי וּמִכָּל-בֵּיתוֹ, לְצַוֹת אֹתִי נֶגִיד עַל-עַם ה' עַל-יִשְׂרָאֵל; וְשִׁחַקְתִּי, לְפָנָיו ה'. וַיִּזְמַלְתִּי עוֹד מִזֹּאת, וְהִיִּיתִי שָׂפָל בְּעֵינָי; וְעַם-הָאֲמֹהוֹת אֲשֶׁר אֲמֹרְתִי, עִמָּם אֲכַבְּדָה". ש"ב, ו, 21-22

נושא הסרטון החמישי: סיוע כלכלי למלך הנתון במצוקה

השאלות

אחד המלכים, שכונה 'נר ישראל', שנאלץ לברוח ממקום מגוריו, זכה לעזרה משלושה ממעריציו.

א. מי הוא המלך ובאיזה מצוקה היה נתון?

ב. מה סיפקו לו שלושת מעריציו?

התשובות

א. המלך דוד נקלע למצוקה, כי אבשלום בנו מרד בו ונאלץ לברוח מירושלים עם נאמניו:

"וַיָּבֵא, הַמֶּלֶךְ, אֶל-דָּוִד, לְאָמֹר: הֲיֵה לְב-אִישׁ יִשְׂרָאֵל, אַחֲרַי אֲבָשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל-עַבְדָּיו אֲשֶׁר-אִתּוֹ בִּירוּשָׁלַם, קוּמוּ וְנִבְרַחְהָ--כִּי לֹא-תִהְיֶה-לָנוּ פְּלִיטָה, מִפְּנֵי אֲבָשָׁלוֹם; מִהֲרוּ לָלֶכֶת, פֶּן-יִמְהַר וְהִשְׁגָנוּ וְהִדִּיחַ עָלֵינוּ אֶת-הַרְעָה, וְהָפַח הָעִיר, לְפִי-חָרָב: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי-הַמֶּלֶךְ, אֶל-הַמֶּלֶךְ: כָּכָל אֲשֶׁר-יִבְחַר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, הִנֵּה עַבְדֶּיךָ: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל-בֵּיתוֹ, בְּרַגְלָיו; וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ, אֶת עֶשֶׂר נָשִׁים פְּלִגְשִׁים--לְשֹׁמֵר הַבָּיִת: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל-הָעָם, בְּרַגְלָיו; וַיַּעֲמֵדוּ, בֵּית הַפְּרָחֶק: וְכָל-עַבְדָּיו עֹבְרִים עַל-יָדוֹ, וְכָל-הַכְּרָתִי וְכָל-הַפְּלִתִי; וְכָל-הַגְּתִיִּים שֵׁשׁ-מֵאוֹת אִישׁ, אֲשֶׁר-בָּאוּ בְּרַגְלוֹ מִגֵּת, עֹבְרִים, עַל-פְּנֵי הַמֶּלֶךְ...: וְדָוִד עָלָה בְּמַעְלָה הַזֵּיתִים עָלָה וּבֹכָה, וְרָאשׁ לֹ חֲפוּי, וְהוּא, הֵלֵךְ יָחַף; וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ, חֲפוּי אִישׁ רֹאשׁוֹ, וְעָלוּ עִלָּה, וּבָכָה". (ש"ב, טו, יג-יח; ל)

ב. שלושת מעריציו של דוד: שובי בן נחש, מכיר בן עמיאל, וברזילי הגלעד סיפקו לדוד, מערכת שינה, מערכת בישול, מזון, דבש וחמאה:

וַיְהִי, כִּבְאוֹ דָוִד מִחֲנִימָה; וְשָׁבִי בֶן-נָחַשׁ מִרְבַּת בְּנֵי-עַמּוֹן, וּמְכִיר בֶן-עַמִּיֵּאל מִלֵּא דָבָר, וּבְרַזְלֵי הַגְּלַעַדִּי, מִיַּרְגָּלִים: מִשְׁפָּב וְסַפּוֹת וְכֵלֵי יוֹצֵר, וְחֲטִים וְשִׁעָרִים וְקִמְחָה וְקֵלִי, וּפּוֹל וְעַדְשִׁים, וְקֵלִי. וְדָבֶשׁ וְחֲמָאָה, וְצֹאן וְשִׁפּוֹת בָּקָר, הִגִּישׁוּ לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ, לְאֵכֹל: כִּי אָמְרוּ--הָעָם רָעִב וַיַּעֲנֵף וַצִּמָּא, בְּמִדְבָּר: (ש"ב, יז, כז-כט)

שיאלת מילואים - 31

סרטון מילואים

נושא השאלה:

אחוות אחים

השאלות

לרועה צאן, שטען כי אינו יכול למלא את התפקיד שהוטל עליו כי הוא "כבד-פה וכבד-לשון", נאמר, כי יש מי שישמח לעזור לו.

א. מי האיש ואיזה תפקיד הוטל עליו?

ב. מי ישמח לעזור לו וכיצד?

התשובות

א. הנביא הוא משה. התפקיד שהוטל עליו הוא: להיות שליח אלוהים שילך אל פרעה מלך מצרים ויבקש שחרור בני ישראל מעבדות ולהתיר להם לצאת לחיי חרות :

"ומשה, הִיָּה רֹעֵה אֶת-צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ--כִּהֵן מִדְּבָר; וַיִּנְהַג אֶת-הַצֹּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר, וַיָּבֵא אֶל-הַר הָאֱלֹהִים חֹרֶבָה. ב וַיֵּרָא מִלְּאֵךְ ה' אֵלָיו, בְּלִבַּת-אֵשׁ--מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה; וַיֵּרָא, וְהָיָה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ, וְהַסֵּנֶה, אֵינֶנּוּ אָכָל.

"... וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה--אֲסֶרֶה-נָא וְאֶרְאֶה, אֶת-הַמִּרְאָה הַגָּדֹל הַזֶּה: מִדּוּעַ, לֹא-יְבַעַר הַסֵּנֶה; וַיֵּרָא ה', כִּי סָר לְרֵאוֹת; וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה--וַיֹּאמֶר הַנְּנִי. ... וַיֹּאמֶר ה', רְאֵה רְאִיתִי אֶת-עַנְי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם; וְאֶת-צַעֲקוֹתָם שְׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נַגְשָׁיו, כִּי יִדְעֹתִי אֶת-מַכְאֲבָיו; וְאֵרָד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, וְלַהֲעֲלֹתוֹ מִן-הָאֶרֶץ הַהוּא, אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה, אֶל-אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ--אֶל-מְקוֹם הַפְּנִיעֵנִי, וְהַחַתִּי, וְהַאֲמֹרִי וְהַפְּרָזִי, וְהַחַזִּי וְהַיְבוּסִי: וְעַתָּה, הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאָה אֵלָי; וְגַם-רְאִיתִי, אֶת-הַלַּחֲזִי, אֲשֶׁר מִצְרַיִם, לַחֲצִים אֹתָם; וְעַתָּה לָכֵה, וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל-פְּרַעֲהוּ; וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרַיִם...: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-ה', בִּי אֲדַנִּי, לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלֹשִׁים, גַּם מֵאֵז דְּבָרְךָ אֶל-עַבְדְּךָ: כִּי כִבַּד-פָּה וְכִבַּד לְשׁוֹן, אֲנֹכִי: וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו, מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם, אוּ מִי-יִשׁוּם אֵלָם, אוּ תִרַשׁ אוּ פָקַח אוּ עוֹר--הֲלֹא אֲנֹכִי, ה': וְעַתָּה, לָךְ; וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם-פִּיךָ, וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר, בִּי אֲדַנִּי; שְׁלַח-נָא, בְּיַד-תְּשַׁלַּח". שמות, ג, א-י; ד, י-יג

ב. אחיו של משה - אהרון, יהיה לו לפה וישמח לפגוש אותו ולסייע לו במילוי תפקידו:
"ויחַר-אַף ה' בְּמֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֹן אַחִיךָ הֲלֹי--דַעְתִּי, כִּי-דַבֵּר יְדַבֵּר הוּא; וְגַם הִנֵּה-הוּא
יֵצֵא לְקַרְאֲתֶךָ, וְרָאֶה וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ: וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו, וְשִׁמַּתָּ אֶת-הַדְּבָרִים בְּפִיו; וְאַנְכִי, אֶהְיֶה עִם-
פִּיךָ וְעִם-פִּיהוּ, וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם, אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: וְדַבֵּר-הוּא לְךָ, אֶל-הָעָם; וְהָיָה הוּא יְהִי-לְךָ
לְפֹה, וְאַתָּה תְּהִי-לוֹ לְאֱלֹהִים". שמות, ד, יד-טז

שאלת מילואים - 32

נושא השאלה:

עזרה בין-שבטית

השאלות

יהושע הזכיר לחלק משבטי ישראל את אשר נצטוו: "ואתם תעברו חמושים לפני אחיכם כל גיבורי החיל ועזרתם אותם".

א. מי הם השבטים שנצטוו ומי ציווה אותם?

ב. מה הייתה תגובת השבטים שנצטוו לעזור לאחיהם?

התשובות

א. משה ציווה את השבטים ראובן, גד, וחצי שבט מנשה:

" וְלִרְאוּבֵנִי, וְלִגָּדִי, וְלַחֲצִי, שְׁבֵט הַמְּנַשֶּׁה--אָמַר יְהוֹשֻׁעַ, לֵאמֹר: זְכוֹר, אֶת-הַדְּבָר, אֲשֶׁר צִוָּה אֲתָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד-ה', לֵאמֹר: ה' אֱלֹהֵיכֶם מְנִיחַ לָכֶם, וְנָתַן לָכֶם אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת: נְשִׁיכֶם טָפְכֶם, וּמְקַנְיֶכֶם, יֵשְׁבוּ, בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן; וְאַתֶּם תַּעֲבְרוּ חֲמֹשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם, כֹּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל, וְעִזְרָתֶם, אוֹתָם: עַד אֲשֶׁר-יָנִיחַ ה' לְאֲחֵיכֶם, כָּכֶם, וַיֵּרְשׁוּ גַם-הַמָּה, אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָהֶם; וְשִׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֵשְׁתֶּם אוֹתָהּ, אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד ה', בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ". יהושע, א, יב-טו

ב. שנים וחצי השבטים אמרו שהם מוכנים לקיים את הבטחתם למשה:

" וַיַּעֲנֵנוּ, אֶת-יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: כֹּל אֲשֶׁר-צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה, וְאֵל-כָּל-אֲשֶׁר תִּשְׁלַחְנוּ גִלְגָּל: כָּכֵל אֲשֶׁר-שָׁמְעֵנוּ אֶל-מֹשֶׁה, כִּן נִשְׁמָע אֵלָיךָ: רַק יְהִיֵּה ה' אֱלֹהֵיךָ, עִמּוֹ, כְּאֲשֶׁר הָיָה, עִם-מֹשֶׁה. כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-יִמְרָה אֶת-פִּיךָ, וְלֹא-יִשְׁמָע אֶת-דְּבָרֶיךָ לְכָל אֲשֶׁר-תִּצְוֶנוּ--יּוֹמֵת: רַק, חֲזֹק וְאַמִּץ": יהושע, א טז-יח

השלב השלישי

חמש שאלות זהות בכתב

שאלות 31 - 35

צדק חברתי - תשתית לאחדות ועוצמה

הגענו לשלב השלישי של חידון התנ"ך לנציגי התפוצות, שנושאו המרכזי - צדק חברתי. מן המפורסמות, הצדק החברתי מהווה תשתית האחדות בכל אומה, ובין אומה לאומה. מפירותיו של הצדק החברתי, עוצמה חברתית, עוצמה כלכלית ועוצמה סדינית, ובין תוצאותיהן, מעמד מכובד בקרב אומות העולם ונטייה לקיים ברית-שלום עם אומה חזקה התורמת לרווחת העולם, כדברי משורר תהלים (כט, יא): "ה' עוז לעמו ייתן, ה' יברך את עמו בשלום".

בשלב זה, שלב השאלות הזהות, נשאל 5 שאלות מן התורה הנביאים והכתובים, שעניינן צדק חברתי.

הזמן: 3 דקות

הניקוד: כל תשובה נכונה 4 נקודות

עבור 5 תשובות נכונות 20 נקודות

השלב השלישי

חמש שאלות זהות בכתב

שאלה 31

מה שכרו של הנוהג בצדק וביושר במסחר ומקיים מצוות התורה: "אִבְנוּ שְׂלֵמָה וְצַדֵּק יִהְיֶה-לָּהּ, אֵיפֹה שְׂלֵמָה וְצַדֵּק יִהְיֶה-לָּהּ" ?

תשובה 31

השכר: אריכות ימים. " ... אֵיפֹה שְׂלֵמָה וְצַדֵּק יִהְיֶה-לָּהּ--לְמַעַן, יֵאָרִיכוּ יָמֶיהָ... " (דברים, כה, טו)

שאלה 32

על מי אומר הנביא ישעיהו: " וְשִׁפְטוּ בְּצַדֵּק דְלִים... וְהָיָה צֶדֶק, אֲזוֹר סִתְנִי; וְהֶאֱמַנָה, אֲזוֹר חֲלָצִיו. " ?

תשובה 32

הנביא ישעיהו אומר זאת על הגואל שיהיה " חֵטֵר, מְגֹזֵעַ יְשִׁי... ". (ישעיה, יא, א-ה).

שאלה 33

את מי מאשים הנביא עמוס ואומר עליהן: " הַעֲלֵשְׁקוֹת דְלִים, הַרְצִצוֹת אֲבִיוֹנִים ?"

תשובה 33

הנביא עמוס מאשים את הנשים בשומרון ומכנה אותן " פְּרוֹת הַבֶּשֶׁן " (עמוס, ד, א)

שאלה 34

מה אומר הכתוב בספר משלי על " רְצוֹן מְלָכִים " ועל " וְדַבֵּר יִשְׁרָיִם ?"

תשובה 34

הכתוב במשלי אומר על " רְצוֹן מְלָכִים, שְׂפֹתֵי-צַדֵּק " ועל " וְדַבֵּר יִשְׁרָיִם יֶאֱהָב " (משלי, טז, יג)

שאלה 35

בתום תפילתו של "איש חַמּוּדוֹת", נגלה אליו בחזון איש, שאמר לו כי חורבן העיר ירושלים והמקדש וגלות העם באו לכפר על עוונות העם ולהביא ל" צַדֵּק עֲלָמִים ". מי נתכנה בכינוי " חַמּוּדוֹת ", וסי היה האיש שראה בחזונו?

תשובה 35

"איש חַמּוּדוֹת" הוא דניאל ונגלה אליו בחזון - גְּבַר־יֶאֱל. (דניאל, ט, כא-כד).

חידון מוקדם בכתב

חידון מוקדם בכתב

שם הנבחן: _____ הארץ: _____

חומר החידון:

תורה

בראשית: כל הספר

שמות: פרקים א'-כד', לא'-לד' ויקרא: פרקים יט', כד', כה'

במדבר: פרקים י'-יז', כ-כה', כז', לב' דברים: פרקים כ-כז', כט'-לד'

נביאים ראשונים יהושע: פרקים א'-יא', יד', יז'-יח', כב'-כד' שופטים: כל הספר

שמואל א': כל הספר שמואל ב': כל הספר

מלכים א': כל הספר מלכים ב': כל הספר

נביאים אחרונים ישעיה: פרקים א'-ב', ח'-יב', ס'-מה', מט'-נ'

ירמיה: פרקים א'-ב', כו'-מג'

יחזקאל: פרקים א'-ד', לג'-לד', לו'-לט'

תרי עשר

עמוס: כל הספר יואל: כל הספר עובדיה: כל הספר יונה: כל הספר

מיכה: כל הספר חגי: כל הספר זכריה: פרקים א'-ט', יד' מלאכי: כל הספר

משלי: פרקים י'-כא' תהילים: פרקים קכ'-קלד' איוב: פרקים א'-ב', מב'

כתובים

קהלת: כל הספר רות: כל הספר דניאל: פרקים א', ט', י'

עזרא: פרקים א', ג', ד', ט', י' נחמיה: פרקים א'-ה', ח'-יג'

הניקוד:

בחידון מוקדם זה 50 שאלות. כל תשובה נכונה מזכה בנקודה אחת

סה"כ יוכל כל נבחן לצבור 50 נקודות שייקפו לזכותו בשלבי החידון הפומבי

הזמן:

הזמן המוקצב לפתרון מבחן זה הוא 60 דקות

מרכז החידון: רס"ן הרב מלאכי ראבד

עורך ומפיק החידון: שאול דוד

מחבר השאלות: נריה פנחס

ועדת השאלות: רס"ן הרב מלאכי ראבד, שמש דוד, שאול דוד, סרן שירן בן חיים, נריה פנחס

חידון קדם פומבי בכתב

חלק ראשון: נא להקיף בעיגול את האות שליד התשובה הנכונה

שאלה מס' 1

למי נאמר: "וַיִּתֶּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֵב דָּגָן וְתִירֹשׁ?"

- א. יוסף
- ב. אברהם
- ג. יעקב
- ד. ישמעאל

שאלה מס' 2

מי אמר: "אַרְיֵה שָׂאָג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבֵּא?"

- א. מיכה
- ב. עמוס
- ג. ישעיהו
- ד. שלמה

שאלה מס' 3

מי אמר: "אֵין קוֹל עֲנֹת גְבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנֹת חִלּוּשָׁה קוֹל עֲנֹת אָנְכִי שְׁמִיעַ?"

- א. שמואל
- ב. דוד
- ג. אליהו
- ד. משה

שאלה מס' 4

מי אמר: "רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּכֹהֵן וְגִלְגָּל עַל רֵאשִׁי וְשִׁבְעָה נִרְתְּיָה עָלַיָּה וְשִׁבְעָה מוֹצֵץ קוֹת לַיָּרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁי?"

- א. שלמה
- ב. יחזקאל
- ג. זכריה
- ד. דניאל

שאלה מס' 5

מי אמר: "בְּנִחָלִים נָטְיוּ כְּגִזְתִּי עָלַי נָהַר בְּאֶהָלִים נָטַע ה' פְּאָרְזִים עָלַי מֵיָּמִים?"

- א. שחזאל
- ב. בלעם
- ג. משורר תהילים
- ד. ישעיהו

שאלה מס' 6

על מי נאמר: "אִישׁ בַּעַל יַעֲרֵךְ וְאֶזְזֵר עוֹר אֶזְזֵר בְּמַתְנֵיוֹ?"

- א. אליהו
- ב. שמשון
- ג. ירמיהו
- ד. אבשלום

שאלה מס' 7

מי אמר: "עוֹר בְּעַד עוֹר וְכָל אֲשֶׁר לְאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ?"

- א. חושי הארכי
- ב. השטן
- ג. שלמה במשלי
- ד. אחיתופל

שאלה מס' 8

סי אמר: "אתה נתת ביד עבדך את התשועה הגדלה הזאת ועתה אמות בצמא ונפליתי ביד הערלים?"

- א. שמשון
- ב. יהונתן
- ג. שאול
- ד. דוד

שאלה מס' 9

על איזה הר מסופר: "ונבקע הר.... מחציו מזרחה וימה גיא גדולה מאד ומש חצי החר צפונה וחציו נגבה?"

- א. הר הסוריה
- ב. הר חורב
- ג. הר הזיתים
- ד. הר העברים

שאלה מס' 10

סי אמרו: "למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו אחזה בתוך אחי אבינו?"

- א. בעות לוט
- ב. בעות צלפחד
- ג. בעות איוב
- ד. בעות יתרו

שאלה מס' 11

מי אמר: "נס נא את עבדיך ימים עשרה ויתנו לנו מן הזרעים ונאכלה וימים ונשתה?"

- א. שר האופים
- ב. נחמיה
- ג. עובדיהו
- ד. דניאל

שאלה מס' 12

על איזה שבט נאמר בברכת משה: "שִׁבְעַת רְצוֹן וּמִלֵּא בְרַפְתָּ ה' יָם וְדָרוֹם יִרְשֶׁה"?

- א. זבולון
- ב. אשר
- ג. נפתלי
- ד. גד

שאלה מס' 13

מה אירע ביום עשירי וְאַרְבָּעָה לְעִשְׁרֵי עֶשֶׂר חֹדֶשׁ הוּא חֹדֶשׁ שְׁבַט?

- א. עזרא סכנס את העם לירושלים
- ב. דבר ה' אל זכריה הנביא
- ג. דניאל היה על הנהר הגדול חדקל
- ד. בא ליחזקאל הפליט לאמר הכתה העיר

שאלה מס' 14

מי אמר: "לֵךְ כְּמַעֲפֹנֵי כִי עַצְמֹתַי כְּמֹאד"?

- א. פרעה
- ב. לבן
- ג. אבימלך
- ד. אמציה כהן בית אל

שאלה מס' 15

על מי נאמר: "וַיִּשְׁיִכּוּ לוֹ ... כְּמֹאֲרָבִים עַל רִאשֵׁי הַהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ"?

- א. פלשתים
- ב. חילי ארם
- ג. העמונים
- ד. בעלי שכם

שאלה מס' 16

מי אמר: "אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש עמונו ראה אלהים עד ביני ובינך?"

- א. לבן
- ב. שאול
- ג. יתרו
- ד. האיש הלוי

שאלה מס' 17

מי אמר: "ועתה שבו נא בזה גם אתם הלילה ואדעה מה יסוף ה' דבר עמנו?"

- א. גדליה בן אחיקם
- ב. ירמיהו
- ג. משה
- ד. בלעם

שאלה מס' 18

על מי נאמר: "ויקח מנחה בידו וכל טוב דמושק משא ארבעים גמל ויבא ויעמד לפניו?"

- א. רבשקה
- ב. חזאל
- ג. נעמן
- ד. אחז

שאלה מס' 19

על מי נאמר: "ויעש לו שם ספה וישב תחתיה בצל עד אשר יראה מה יהיה בעיר?"

- א. יונה
- ב. גיחזי
- ג. יותם
- ד. אוריה החיתי

שאלה מס' 20

מי אמר: "בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו?"

- א. דוד
- ב. אהרון
- ג. שאול
- ד. אבימלך מלך גרר

שאלה מס' 21

מי אמר: "קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם נשים ואת בנותיכם תנו לאנשים ותלדנה בנים ובנות ורבו שם ואל תמזעטו?"

- א. עזרא
- ב. ישעיהו
- ג. ירמיהו
- ד. יחזקאל

שאלה מס' 22

על מי נאמר: "ויבא ... ומאה איש אשר אתו בקצה הפתחה ראש האשמורת התיכונה אך הקם הקימו את השומרים?"

- א. אבימלך
- ב. שאול
- ג. גדעון
- ד. דוד

שאלה מס' 23

למי נאמר: "ואולם חי אני ויפלא כבוד ה' את כל הארץ?"

- א. אחאב
- ב. משה
- ג. עלי
- ד. שאול

שאלה מס' 24

מי אמר: "אם תגביה פנֶשֶׁךְ וְאָם בֵּין כּוֹכָבִים שִׁים קִנְיָה מִשָּׁם אֲרִידָה נָאִם ה'?"

- א. עובדיה
- ב. זכריה
- ג. יואל
- ד. משורר תהילים

שאלה מס' 25

מי היה עִרְאָ בֶן עֶקֶשׁ הַתְּקוּעִי?

- א. מגיבורי דוד
- ב. מנציבי שלמה
- ג. משרי המלך צדקיהו
- ד. מהמסונים על האוצרות בימי נחמיה

שאלה מס' 26

מי אמר: " הִירְצָה ה' בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת נַחְלֵי שָׁמֶן הָאֶתֶן בְּכוֹרֵי פִשְׁעֵי פְרִי בִטְנֵי חַטָּאת נִפְשֵׁי?"

- א. שמואל
- ב. יואל
- ג. מיכה
- ד. מלאכי

שאלה מס' 27

מי אמר: " שְׁמִיעוּ אָיִם אֵלַי וְהִקְשִׁיבוּ לְאָמַיִם מִרְחוֹק ה' מִבְּטֶן קִרְאֵנִי מִפְּעֵי אִמִּי הַזְכִּיר שְׁמִי?"

- א. ירמיהו
- ב. עמוס
- ג. שלמה
- ד. ישעיהו

חלק שני: נא לענות על השאלה המצורפת לכל קטע פסוק

שאלה מס' 28

מי אמר: "טוב ילד מוספן וחכם ממלך; זקן וכסיל אשר לא ידע להזהר עוד?"

.....
אמר:

שאלה מס' 29

מי אמר: "רושלים הרים סביב לה וה' סביב לעמו מעתה ועד עולם?"

.....
אמר:

שאלה מס' 30

מי אמר: "פי איה אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אראה ברע אשר ימצא את אבי?"

.....
אמר:

שאלה מס' 31

מי אמר: "וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה סביב כמראה מתנניו ולמעלה וכמראה מתנניו ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב?"

.....
אמר:

שאלה מס' 32

מי אמר: "ולא אחד עשה ושאר רוח לו ומה האחד מבקש זרע אלהים ונשמרתם ברוחכם ובאשת נעוריך אל יבגד?"

.....
אמר:

שאלה מס' 33

מי אמר: "ואלי יאסכו כל חרד בדברי אלהי ישראל על מעל הגולה ואני ישב משומם עד למנחת הערב?"

.....
אמר:

שאלה מס' 34

ח' אמר: "שָׁנְאוּ בְּשֵׁעַר מוֹכִיחַ וְדָבַר תְּמִים יִתְעַבּוּ?"

..... אמר:

שאלה מס' 35

מי אמר: "חֲטֵאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נֹצֵב לְקִרְאתִי בְּדַרְךָ וְעַתָּה אִם רַע בְּעֵינַי אֲשׁוּבָה לִי"?

..... אמר:

שאלה מס' 36

למי נאמר: "וְאַתָּה קַח לָךְ מִחֶבֶת בְּרֹזֶל וְנִתְּתָה אוֹתָהּ קִיר בְּרֹזֶל בִּינְךָ וּבֵין הָעִיר?"

..... נאמר ל:

שאלה מס' 37

על מי נאמר: "הוּא בָּנָה אֶת אֵילַת וַיִּשְׁבֶּה לְיְהוּדָה אַחֲרֵי שֶׁכַּב הַמֶּלֶךְ עִם אֲבֹתָיו?"

..... נאמר על:

שאלה מס' 38

למי נאמר: "אֲנִי עֲצוּר לֹא אוֹכֵל לָבוֹא בֵּית ה' וּבָאתְ אֵתָה וְקִרְאתְ ... אֶת דְּבָרֵי ה' בְּאֲזְנֵי הָעַם בֵּית ה' בְּיוֹם צוֹם?"

..... אמר ל:

שאלה מס' 39

למי נאמר: "לָכוּ וְאַרְבַּתֶּם בַּפָּרָמִים: ... וְרֵאִיתֶם וְהִנֵּה אִם יֵצְאוּ בְּנוֹת ... לְחוּל בְּמַחְלוֹת וַיִּצְאֲתֶם מִן הַפָּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אֲשֶׁתּוֹ?"

..... נאמר ל:

שאלה מס' 40

על מי נאמר: "וַיְהִי כִשְׁמַעִי אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וְאַבְרָהָם וְאַתְאֲבָרָה יָמִים וַאֲהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לְפָנַי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם?"

..... נאמר על:

שאלה מס' 41

מי אמר: "וְאַתֶּם אֲסַפּוּ יַיִן וְקִיץ וְשִׁמּוֹן וְשִׁמּוֹן בְּכַלִּיכֶם וְיָשׁוּבוּ בְּעֲרִיכֶם אֲשֶׁר תִּפְשׁוּתֶם?"

..... אומר:

שאלה מס' 42

מי אמר: "הֲיֵהָה יָמִים בָּאִים ... וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בְּאַרְצְךָ לֹא רָעַב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לְשִׁמְעַת אֶת דְּבָרֵי ה'?"

..... אומר:

חלק שלישי: נא לענות על השאלות הבאות בקצרה

שאלות 43-44

"מה שָׁמוּ וְמָה שָׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעוּ". לפניך שמות ילדים - נא השלימו את שם ההורים בכל אחד מהפסוקים

43. "וַיִּשְׁלַח אֹתָם מִשָּׁה מְמוּדָבָר פֶּאֶרְוֹן עַל פִּי ה' כָּלֵם אֲנָשִׁים רְאִישֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הַקֹּהֵל: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם לְמִטָּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן זִפּוֹר: ... לְמִטָּה אֲשֶׁר סְתוּר בֶּן לְמִטָּה נַפְתָּלִי נַחֲבִי בֶן וַפְסִי."

44. "וְאֵת שְׁעַר הַדְּגִים בְּנוֹ בְנֵי הַסַּנְאָה... וְעַל יָדָם הִחְזִיק מְרֻמוֹת בֶּן אֹרֵיָה בֶן הַקּוּץ וְעַל יָדָם הִחְזִיק מִשְׁלֵם בֶּן _____ בֶּן מִשִׁיבְאֵל וְעַל יָדָם הִחְזִיק צְדוּק בֶּן בַּעְנָא:"

שאלות 45-46

אף ששהו בחו"ל נצטוו אנשים על ידי מנהיגם לסייע לאחיהם במלחמה

"וְאֵתֶם תַּעֲבְרוּ חֲמִשִּׁים לְפָנַי אַחֲיָכֶם כָּל גְּבוּרֵי הַחֵיל וְעֲזַרְתֶּם אוֹתָם"

45. מי המנהיג?

46. מי האנשים?

שאלות מוס' 47-48

נביא מנבא על אריכות ימים של תושבי ירושלים, באחרית הימים

"עַד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנִתוֹ בְּיָדוֹ מֵרֵב יָמִים"

47. מי הנביא?

48. מה יעשו הילדים והילדות בירושלים באותה עת (לדברי אותה נבואה)?

שאלות מוס' 49-50

במעמד החתונה ברכו הנוכחים את החתן:

"יְתֵן ה' אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֵל בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וְכִלְאָה אֲשֶׁר בְּנוֹ שְׁתִּיָּהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל"

49. מי החתן?

50. באיזו עיר נערך טקס החתונה?

חידון קדם פומבי בכתב - דף תשובות

חלק ראשון

המקור	התשובה	אות התשובה	השאלה
בראשית כד' 28	יעקב	ג	1
עמוס ג' 8	עמוס	ב	2
שמות לב' 18	משה	ד	3
זכריה ד' 2	זכריה	ג	4
במדבר כד' 6	בלעם	ב	5
מלכים ב' א' 8	אליהו	א	6
איוב ב' 4	השטן	ב	7
שופטים טו' 18	שמשון	א	8
זכריה יד' 4	הר הזיתים	ג	9
במדבר כז' 4	בנות צלפחד	ב	10
דניאל א' 12	דניאל	ד	11
דברים לג' 23	נפתלי	ג	12
זכריה א' 7	דבר ה' אל זכריה הנביא	ב	13
בראשית כו' 16	אבימלך	ג	14
שופטים ט' 25	בעלי שכם	ד	15
בראשית לא' 50	לבן	א	16
במדבר כב' 19	בלעם	ד	17
מלכים ב' ח' 9	חזאל	ב	18
יונה ד' 5	יונה	א	19
במדבר יב' 11	אהרון	ב	20

ירמיה כט' 5-6	ירמיה	ג	21
שופטים ז' 19	גדעון	ג	22
במדבר יד' 21	משה	ב	23
עובדיה א' 4	עובדיה	א	24
שמואל ב' כג' 26	מגבורי דוד	א	25
מיכה ו' 7	מיכה	ג	26
ישעיה מט' 1	ישעיהו	ד	27

חלק שני

קהלת ד' 13	שלמה/קהלת		28
תהילים קכה' 2	משורר תהילים		29
בראשית מד' 34	יהודה		30
יחזקאל א' 27	יחזקאל		31
מלאכי ב' 15	מלאכי		32
עזרא ט' 4	עזרא		33
עמוס ה' 10	עמוס		34
במדבר כב' 34	בלעם		35
יחזקאל ד' 3	יחזקאל		36
מלכים ב' יד' 22	עזריה/עוזיהו		37
ירמיה לו' 5	ברוך בן נריה		38
שופטים כא' 20-21	בני בנימין		39
נחמיה א' 4	נחמיה		40
ירמיה ס' 10	גדליה בן אחיקם		41

עמוס ח' 11	עמוס		42
------------	------	--	----

חלק שלישי

במדבר יג' 13	מִיִּכָאֵל		43
נחמיה ג' 3-4	פְּרִקְיָה		44
	יהושע		45
יהושע א' 12-15	שנים וחצי השבטים		46
	זכריה		47
זכריה ח' 4-5	משחקים ברחובות		48
	בועז		49
רות ד' 11	בית לחם		50

הזוכים בחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ב

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי:

חתן התנ"ך - אלחנן בלוך, ישראל

סגן ראשון - עקיבא אברמוביץ, ארה"ב

סגן שני - אבשלום אדלר, ישראל

סגן שני - אליהו ח'ליפה, מקסיקו

סגן שלישי - אהרן גולדברג, קנדה

סגן רביעי - רפאל טורקיה כהן, מקסיקו

חידון התנ"ך לנוער יהודי בתפוצות:

חתן התנ"ך - אהרון גולדברג, קנדה

חתן התנ"ך - עקיבא אברמוביץ, ארה"ב

סגן ראשון - אליהו ח'ליפה, מקסיקו

סגנית שנייה - אפרת מימון, פנמה

סגן שלישי - עידן הורוביץ, דרום אפריקה